

**Bir Bilgenin izini
sürmek:
Aziz Sancar ile
Atayurtta 7 gün**

**TDT Genel Sekreteri
Büyükelçi Kubanıçbek
Ömüraliyev "TDT
Ankara Zirvesi"ni
Business Türk
okurları için yazdı**

BUSINESS TÜRK

Türk Dünyası İş- Ekonomi Dergisi/Türkiye&Central Asia Business Magazine
Mayıs-Haziran/May-June 2023 Yıl-Sayı:6-33. Year-Issue:6-33 Fiyatı-Price:100 TL-5 \$.

**TÜRK DÜNYASI
YEKVÜCÜT OLDU!**

Parafly ile uç uçabildiğin kadar!

İÇ HAT GİDİŞ	
GİDİŞ YERİ	SAAT
ANKARA	12:10
İSTANBUL	12:15
İZMİR	12:25
KONYA	12:30
ANTALYA	12:30
NEVSEHİR	12:40
RİZE	12:50
AĞRI	12:55

DIŞ HAT GİDİŞ	
GİDİŞ YERİ	SAAT
BOSNA - HERSEK	12:25
KOSOVA	12:30
MAKEDONYA	12:30
KIBRIS	12:40
LONDRA	12:45
BERLİN	12:50

Parafly istediğin rotayı
keşfetmen için var!

- Yurt dışı alışverişlerde 5 kat ParafPara
- Her Yer Lounge özelliği ile iç ve dış hatlardaki tüm restoran harcamalarında indirim
- Paraflytravel.com ve Seyahat Hattı'nda katlı ParafPara kullanımı
- Avans ParafPara ve çok daha fazlası...

Parafly

Türkçe Birleştirir

EDİTÖR'DEN

Muhammed Ruzubay
Genel Yayın Yönetmeni

Ilık, yağmurlu, insana huzur veren bir Mart sabahında Ankara Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde yapılacak “**Türk Devletleri Teşkilatı Olağanüstü Zirvesi**”ne katılmak üzere sabahın çok erken saatlerinde yola çıktım. Zirvenin başlamasına saatler varken, diğer çok sayıda basın emekçisi meslekdaşım ile beraber, bizlere tahsis edilen “Basın Merkezi”ne giriş yaptım.

ABD Başkanı Bill Clinton'dan Papa Benediktus'a kadar çok sayıda “Üst düzey” ismin katıldığı ziyaret ve etkinliği takip etmiş, kıdemli bir gazeteci olarak, “Gönlümü ortaya koyduğum” kardeş Türk Devletlerinin bir araya gelmesinden daima büyük bir mutluluk ve heyecan duyarım.

Salona girdim, oldukça kalabalıktı ama buna inat bir sakinlik göze çarpıyordu. Basın mensubu arkadaşların çoğunda bendeki muştı ve heyecanı göremedim. Çoğu için bu zirve de, takip ettikleri etkinliklerden birisi gibiydi anlaşılın.

Ortalarda bir masa bulup, içinde fotoğraf makinem ve haber yazdığım küçük laptop'un olduğu çantamı oraya bırakıp, 1 adet muz, bir avuç kuru yemiş ve bir bardak kahveden oluşan “kahvaltı menümü” alıp masama döndüm.

Kahveni yudumlarırken, zihnimdeki “hatıra filmi”ni birazcık şöyle geriye sardım ve “**Kardeş Türk Devletleri**”nin ilk kurulduğu günlerdeki büyük sevinç ve heyecanımı duyumsadım. Aradan geçen 30 yıla karşın o günkü büyük sevincim ve heyecanın taptaze idi. Gözlerim nemlendi ve avuç içlerim terledi. “*Şükür, Allahım sana binler kez şükür*” sözleri kim bilir kaçınıcı kez ağızımdan döküldü.

16 Mart tarihinde Türk Devletleri Teşkilatına üye Türkiye, Azerbaycan, Kırgızistan, Kazakistan, Özbekistan ile gözlemci ülkeler Türkmenistan, Macaristan ve KKTC liderleri Ankara'da “**Doğal afet ve insani yardım**” temalı zirvede bir araya

Türk Dünyasının tarihe geçen Ankara Zirvesi

geldiler.

Türkiye'nin Güneydoğusunu vuran 7,6 ve 7,7'lik şiddetli depremlerin yaralarının sarılması, insani yardımların koordinesi ve devamı konusunda “istişare”yi muhtevi bu zirve de alınan kararlar ise “**TDT Ankara Mutabakatı**” olarak kayda ve tarihe geçti.

Alınan kararlar, kardeş Türk Devletlerinin olağanüstü hal ve insani yardım konularında “yekvücut” olmalarını, ortak mutabakat ile güvence altına aldı. Bizde bu çok önemli zirve ve alınan mutabakat kararlarını bu saya, TDT Genel Sekreteri Büyükelçi Sayın **Kubançbek Ömüraliyev** ve diğer Türk Devletlerinin saygıdeğer büyükelçilerinin makale ve değerlendirmeleri ile işleyip, tarihe küçük bir not düştük.

Bu sayımızda ayrıca, Nobel Ödüllü bilim adamamız sayın **Prof.Dr.Aziz Sancar** ile Atayurt Özbekistan'da geçirdiğimiz 7 günlük gezi, seyahat ve etkinliği muhtevi bir “**Kapak yazısı**” ile de okurlarımıza seslendik.

Zira, hocanın verdiği ilmi ve milli mesajların çok ne kadar önemli olduğu izahtan varestedir.

Bu sayımızın “**Özel Röportaj Konuşu**” ise Türkiye'nin başta soydaş Türk Devletleri olmak üzere, İslam alemi ve dünya ülkelerinde eğitim ve kültürel faaliyetleriyle dikkat çek **YTB** Başkanı Sayın **Abdullah Eren**.

Gelecek sayımızda buluşmak dileğiyle, sevgiler...■

BUSINESS TURK

Türk Dünyası Ekonomi Dergisi-Yıl:6.Sayı:33 Mayıs-Haziran 2023

**İmtiyaz Sahibi-Mes'ul Müdür,
Publisher:**

Ahmet Akören

(Artıbir Grafik, Yayıncılık, Reklam ve Ticari Danışmanlık İşletmesi)

**Genel Yayın Yönetmeni,
Editor İn Chief:**

Muhammed Ruzubay

**Yayın Başkanışmanı,
Senior Advisor:**

Prof.Dr.Müjdat Kayayerli

(21.Dönem Milletvekili-TBMM Dış İşleri Komisyonu Eski Üyesi)

Başyazar:

İbrahim Mehmet Okumuş

(Kıdemli Ekonomist, Kazakh Invest ve TÜKİB Türkiye Temsilcisi)

**Orta Asya Koordinatörü-Central
Asia General Director:**

Tursunbai Bakiruulu

(İnternational Ombudsman)

Kıdemli Editör-Senior Editor:

Gülden Kayhan

Yabancı Diller Editörü-Senior Editor:

Dr.Burulkan Abdibaitova Pala

**Yayın Danışma Kurulu,
publication advisory board :**

Ali Coşkun (Eski TOBB Başkanı, DEİK Kurucusu ve Sanayi Bakanı)

Namık Kemal Zeybek

(Eski Kültür Bakanı)

Vahit Erdem (Emekli Müsteşar)

Tursunbai Bakiruulu

Prof.Dr.Nevzat Tarhan

Prof.Dr.A.Selam Arvas

Metin Kılıç (Büyükelçi)

Grafik Tasarım:

Osman Ünlü

Merkez Ofis- Head Office:

Fevzipaşa Mah.Rüzgarlı Sk.Katar

İşhanı No:20/102 Ulus-Ankara

Baskı-Print:

Segmen Entegre Baskı San.Tic.Ltd.Şti.

Turgut Özal Bulvarı No:4/8 Altındağ

Ankara

Dağıtım-Distribution:

PTT Kargo A.Ş

Aras Kargo

Etkili Dağıtım Ltd.Şti

Web:

www.businesssturkdergisi.com (Yapım aşamasında)

info@tbusinesssturkdergisi.com

advertisement@businesssturkdergisi.com

Phone:+905464102021

Yayın türü: Yaygın süreli, İş-Ekonomi Dergisi. 2 ayda bir yayınlanır. Yayın Dili Türkçe-Rusça'dır.

Yayınımız, T.C Kanunları çerçevesinde yayınlanmaktadır. Yayınımız,Basın Meslek İlkelerine uymayı taahhüt eder. Yazarlarımızın görüşleri kendilerine aittir, haber ve makaleler yayınıımızı bağlayıcı nitelikte değildir. Kaynak gösterilerek itibas yapılabilir.

® Businesssturkdergisi, Businesssturkdergisi.com.
Businesssturkwebtv.com. Türk Dünyası Ekonomi Dergisi.Yayıncıya tescilli markalardır.

SİNYALİZASYON

Kentsel Raylı Ulaşım Sinyalizasyon Sistemleri

ASELSAN Kentsel Raylı Ulaşım Sinyalizasyon Sistemi, Haberleşme Tabanlı Tren Kontrol (CBTC) standardında ve en yüksek emniyet seviyesinde (SIL-4) tasarlanmıştır. Günümüzün modern ve yoğun şehir içi raylı ulaşım sistemlerine yönelik güvenli, verimli, dakik ve yüksek taşıma kapasitesi sağlayan çözümler sunulmaktadır.

www.aselsan.com

aselsan

BAŞYAZI

İbrahim Mehmet Okumuş
(Kıdemli Ekonomist. TUKİB ve
Kazakh Invest Türkiye Temsilcisi)

Henri Kissenger, “LİDERLİK” adlı “Bestseller” olmuş kitabının hemen girişinde şu cümleleri sıralar: “*Siyasal sistemin ne olursa olsun her toplum, hafızasını oluşturan bir geçmiş ile, gelişimine ilham kaynağı olan bir gelecek hayali arasında daimi bir geçiş halindedir. Bu yolda liderlik, vaz geçilmez bir öneme sahiptir: Kararlar almalıdır, güven kazanılmalıdır, verilen sözler tutulmalıdır...*” (Henri Kissenger, LİDERLİK. Runik Kitap 2022)

Dünya siyasetinin önemli isimlerinden, ABD Dışişleri Bakanlığı da yapmış ve “Siyasal bilimin “filozoflarından” diye nitelenen **Kissenger**’a hak vermemek mümkün değil: Her bir ulusun övündüğü bir geçmişi ve hayalini kurduğu bir geleceği var. Toplumlar ne kadar ilkel de olsa, gelişmiş de olsa değişmeyen bir durum bu.

Bu evrensel realiteyi Türk dünyasına uyarladığımızda ise karşımıza çıkan fotoğraf oldukça görkemli olacak: Geçmiş tarih ile başlayan, 16 büyük imparatorluk kurmuş, Adriyatik’ten Çin’e uzanan ve halihazırda 6 müstakim cumhuriyetin yanısıra 350 milyona yaklaşan nüfusu ile dünyanın en köklü uluslarından birisini temsil ediyor Türk dünyası.

Cumhuriyetin 100.Yılında ve Türk Devletlerinin bağımsızlığının 30.yılında alınan mesafe tastamam “mükemmel” olmasa da, yeterince tatmin edici. Her ülkenin kendine özgü ve dünyadan bağımsız olmayan sorunları var elbette ancak, özellikle Türk dünyasının ülkeler bazında birbirleriyle ilişki ve etkileşimleri takdire şayan. Bunu, en son Türkiye’de ard arda meydana gelen felaket boyutundaki son 2 deprem vesilesiyle bir kez daha gördük. Tüm dünyanın ayağa kalkıp yardıma koştuğu bu ortamda Türk dünyası ise buna ilave olarak “kalbini ortaya koydu”. Bunun simgesel anlamı takdir edersiniz

Türk Dünyasının dayanışması başarılı sınavlardan geçiyor

çok büyüktür.

Depremde Türk dünyasının “Yekvücut” olduğuna şahit oldu. Bu, 16 Mart tarihinde Ankara’da yapılan “Türk Devletleri Teşkilatı Olağanüstü Zirvesi” ile pekişip resmîyet kazandı ve bu zirve sonunda “Ankara Mutabakatı” imzalanıp dünyaya açıklandı. Ankara Mutabakatında, Türk dünyasının her türlü “İnsani yardım” için seferber olup, gönül ve güç birliği ve derli toplu halde kayda geçirildi. Bu mutabakat ile Türk dünyasının her türlü insani yardımda birbirinin yardımına koşacak olması bizlere de büyük sevinç ve gurur yaşattı.

Türkiye Cumhuriyetinin 100.Yılına idrak etmekte olduğu bugünlerde, gerek Türk Dünyası ve gerekse diğer ülkeler ile kili siyasi, ekonomik ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi fevkalade önemlidir. Bu, Türkiye’nin komşuları, Rusya, Avrupa ve Amerika ile ilişkilerinde de geçerlidir. Türkiye, Büyük Önder **Atatürk**’ün 100 yıl çözümlendiği “*Yurtta sulh, cihanda sulh*” mottosunu “*İstikbal göklerde*” mottosu ile birleştirerek barışçı ama aynı oranda güçlü ve istikrarlı bir ülke olarak sağlayabilir kanaatindeyim.

Türkiye Cumhuriyeti, gerek coğrafyası, gerek nüfus varlığı ve gerekse yerli-millî üretimleri ile dünyanın en önemli ülkelerinden birisi olmaya namzet ve öyle olması gereken bir ülkedir. Bu noktada, başta Türk dünyası ile olan ilişkileri “motor güçlerden” birisi olarak ona kuvvet sağlayacaktır.

Türk dünyasının dayanışması çok iyi sınavlardan başarılı geçmektedir. ■

İçindekiler/contents

KAPAK KONUSU/TDT BÜYÜK DAYANIŞMASI

Türk Dünyası, “*Deprem Dayanışması ve Türk Devletleri Teşkilatı Ankara Olağanüstü Liderler Zirvesi*” ile “**Yekvücut**” oldu. TDT Genel Sekreteri ve Büyükelçilerin değerlendirmeleri ile “Büyük Dayanışma”yı analiz ettik.....9-23

Kapak Yazısı/Bir Bilginin içinde 7 gün

Prof.Dr.Aziz Sancar ile Semerkant’ta 7 gün geçirdim ve izlenimlerimi yazdım.....15-18

İnsan Unsuru/Prof.Dr.Nevzat Tarhan	19
Dünya Ölçeği/Dr.Müjdat Kayayerli	22
Ekonomist Gözüyle/Ali Coşkun	25
Özel Röportaj/Abdullah Eren	26-29
Mefkure/Namık Kemal Zeybek	30
Haber-yazı-analizler	31-32
Rusça Bölüm/	33-38
Abone Formu	39

Reklam İndeksi

Ön kapakiçi.....	T.Halkbankası
1.Sayfa.....	Yunus Emre Ens.
3.Sayfa.....	TUSAŞ
5.Sayfa.....	Cengiz Holding
7.Sayfa.....	Ziraat Bankası
9.Sayfa.....	Gaye Vakfı
11.Sayfa.....	Vakıfbank
13.Sayfa.....	Silkroad University
40.Sayfa.....	Sanko
Arka kapak içi.....	ULAK
Arka Kapak.....	TEI

KESİN ÖDEME İLE TİCARİ VE BİREYSEL ÖDEMELERİNİZ ZİRAAT BANKASI TEMİNATINDA

Detaylı bilgi için: www.ziraatbank.com.tr

Müşteri İletişim
Merkezi
www.ziraatbank.com.tr

Ziraat Bankası

Bir bankadan daha fazlası

Depremde de, "Biz birlikte güçlüyüz" şiarıyla yekvücut olduk

Büyükelçi Kubançbek Ömüraliyev
Türk Devletleri Teşkilatı
Genel Sekreteri

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 16 Mart tarihinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ev sahipliğinde Ankara'da gerçekleşen zirvede Devlet Başkanları düzeyinde maddi ve manevi dayanışmasını güçlü bir şekilde sergiledi.

Bin yıllara dayanan kadim kardeşliğimizin gereği olarak devletlerimizin her türlü doğal afette birbirini desteklemesini sağlayacak kurumsal bir iş birliği kararı da yine Ankara'da yapılan Olağanüstü Zirvede alındı ve böylece "biz birlikte daha güçlüyüz." gerçekliği bir kez daha en üst düzeyde tezahür etti.

TDT olarak seferber olduk

Türk dünyası, ülkenin güney ve güneydoğu bölgelerinde meydana gelen yıkıcı depremlerin yol açtığı yaygın hasar ve can kayıplarına karşı Türkiye'deki kardeşleriyle güçlü bir dayanışma sergiledi ve onların yanında oldu. Uzmanlar, bu depremi sadece kıtada değil, dünyada da yüzyılın felaketi olarak nitelendiriyor. Birçok bina ve altyapı ciddi şekilde hasar gördü veya yıkıldı. Büyük can kaybı yaşandı ve Türk dünyası bu ihtiyaç anında Türkiye'deki kardeşlerine destek olmak için adeta seferber oldu.

TDT üye ülkelerinin ve gözlemcilerin ulusal makamları, acil yardım sağlanmasında Türkiye İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığıyla deprem sonrasında yardım ve desteklerin düzenli sağlanması için iş birliği içinde hareket etti.

Türk dünyası depremlerin hemen ardından bölgeye arama kurtarma ekipleri sevk etti ve tüm tıbbi donanımına sahip sahra hastaneleri kurdu. Bu ekipler, arama kurtarma çabalarına yardımcı olmak ve depremlerden etkilenen insanlara ihtiyaç duyulan tıbbi bakımı sağlamak için alanda çalıştı. Ek olarak, felaketten etkilenenleri desteklemek amacıyla TDT ülkeleri, bölgeye toplam 1832 arama kurtarma ve sağlık personeli, 53 kurtarma köpeği, 9 sahra hastanesi, 3 bin

tondan fazla insani yardım gönderdi. TDT ülkeleri ve vatandaşları, depremlerden etkilenen Türk halkına 5 milyon doların üzerinde maddi destek sağladı. TDT ülkelerinin vatandaşları, STK'lar, kamu ve özel kurumları ile diğer kuruluşlar tarafından yapılan yardımların kesin miktarını bilemiyoruz.

Türk devletlerinin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı arayıp taziyelerini ve geçmiş olsun dileklerini iletti. TDT üye devletleri ve gözlemcilerden Dışişleri Bakanları ile Acil Durumlar Bakanları depremlerden etkilenen bölgeyi ivedilikle ziyaret ettiler. TDT, Türkiye'de meydana gelen depremlerin ardından üzerine düşen görevi kapsamlı olarak yerine getirmeye çalıştı.

TDT, Türk dünyasının yardım faaliyetlerini koordine etmek için üye devletler ve AFAD ile yakın iş birliği içinde çalışarak ihtiyaç sahiplerine insani yardım, gıda, giysi ve barınak sağladı. TDT Genel Sekreteri olarak Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a taziyе mesajı gönderip dayanışma bildirisini yayınladım. Türkiye'de ilan edilen 7 günlük Ulusal Yas nedeniyle TDT Sekreteryası binası önündeki üye ülkelerimiz ve gözlemcilerimizin bayrakları yarıya indirildi. TDT Genel Sekreterliği personeli de AFAD aracılığıyla mali yardımda bulundu.

TDT, deprem sonrasında Türk dünyasının bir araya gelerek Türkiye'ye destek vermesinde önemli rol oynadı. Teşkilat, Türkiye'deki depremzedelere daha fazla yardım sağlamak ve ihtiyaç duyduklarında dayanışma içinde olmak amacıyla çalışmalarını sürdürdü. Ben ve TDT personelinden oluşan heyetim, yardım ve destek faaliyetlerini yerinde görmek, sahadaki durumun değerlendirmesini yapmak, ilave ihtiyaçları belirlemek ve Türk Dünyası'nın kardeşçe dayanışmasını göstermek amacıyla başkent Ankara'yı ve deprem bölgesini ziyaret ettik. Ziyaret sırasında duruma ilişkin düşüncelerimizi paylaştık. Ayrıca acil durumlarda ve afetlerde üye ve gözlemci devletlerden gelen yardımın koordinasyonu ile TDT'nin yardımları en etkili nasıl sağlayabileceği hakkında atılacak adımlara ilişkin sonuçlar çıkardık.

Ankara ziyaretim sırasında AFAD genel merkezine gittim ve burada Türkiye Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay, TDT Aksakallar Konseyi Başkanı Sayın Binali Yıldırım, bakanlar ve diğer üst düzey hükümet yetkilileriyle görüştim. Yaptığımız görüşmelerde, özellikle kış şartlarında depremin neden olduğu ağır hasar sebebiyle evlerini boşaltmak zorunda kalanların barınması için çadır, yaşam konteynerleri ve ısıtıcı ihtiyacının acil olduğu bilgisini edindik. Ayrıca, 100'den fazla ülke Türkiye'ye yardımda bulunmasına karşın, kardeş Türk halklarının verdiği desteğin yerel halk açısından ayrı bir önem taşıdığını ve bu yardıma ayrı bir değer verildiğini gördük.

Ziyaretimiz, acil durumlar ve afetler durumunda üye devletlerden ve gözlemcilerden gelen yardımın koordinasyonu konusunda daha etkili çalışma yapmak için sonuçlar çıkarmamızı sağladı.

Ziyaretimiz ayrıca, TDT'nin ihtiyaç anında üye devletleri destekleme ve bölgesel iş birliği ve dayanışmayı teşvik etme taahhüdünün bir başka kanıtı oldu. ■

Bin yıllara dayanan kadim kardeşliğimizin gereği olarak devletlerimizin her türlü doğal afette birbirini desteklemesini sağlayacak kurumsal bir iş birliği kararı da yine Ankara'da yapılan Olağanüstü Zirvede alındı ve böylece "biz birlikte daha güçlüyüz." gerçekliği bir kez daha en üst düzeyde tezahür etti.

“Daima”

1954'ten bugüne, yediden yetmişe herkesin yanında olduk.
Ülkemizin hayallerine, emeklerine ve geleceğine desteğimizi sunduk. Çünkü...

VakıfBank, daima seninle.

69.yıl

444 0 724 | vakifbank.com.tr

 VakıfBank
Burası Sizin Yeriniz

 /vakifbank

İlk yardıma koşan ülkelerden birisi Özbekistan oldu

Alişer Azamhocayev
Özbekistan Cumhuriyeti
Ankara Büyükelçisi

Asırın Felaketi olarak nitelendirilen 6 Şubat depremlerinde Türk kardeşleri için ilk yardıma koşanlardan biri de Özbek halkıydı. Özbekistan Büyükelçisi olarak, depremin ilk saatlerinde Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı yetkilileriyle acil görüşmeler yapıp başsağlığı diledim ve depremden etkilenen bölgelerin ihtiyaçları konusunda bilgi aldım.

Deprem dolayısıyla Türkiye Cumhurbaşkanı'nı ilk olarak arayan liderlerden biri de Özbekistan Cumhurbaşkanı Sayın Şevket Mirziyoyev oldu. Görüşmede liderimiz, Türkiye'nin şiddetli depremlerdeki can kayıpları nedeniyle derin üzüntülerini dile getirerek, kardeş Türkiye halkına, depremlerde hayatını kaybedenlerin ailelerine sabır, yaralananların aileleri ve yakınlarına geçmiş olsun dileklerini ilettiler.

Özbekistan Cumhurbaşkanı'nın talimatıyla ilk günlerden itibaren Özbekistan Cumhuriyeti Acil Durumlar Bakanlığı'nın 100 kişilik arama-kurtarma ekibi Türkiye'ye geldi. Özbekistan arama-kurtarma ekipleri Hatay bölgesinin Ovakent, Cumapazarı, Adapazarı ilçeleri ve bölge merkezi Antakya'da görev yaptı. 18 kişi enkaz altından sağ çıkaran Özbek ekibi 161 kişinin de cenazesine ulaştı, toplam 11.440 m2 alanda 13.380 m3 enkazın temizlenmesine katkı sağladı.

İzleyen günlerde Özbekistan Savunma Bakanlığı'nın 71 kişilik ekibi daha Hatay'a gelerek Ovakent mahallesinde sahra hastanesi kurdu. Askeri sahra hastanesinde acil cerrahi operasyonlar için kabul, acil durum, bandaj ve travmatoloji bölümleri, 100 kişilik çadırlar, tıbbi ekipman (ultrason, EKG ve röntgen cihazları) ve 10 günlük ilaç olanaklarıyla hizmet verdi. Özbek sahra hastanesi toplam 1.300'ü aşkın depremlerde sağlık hizmeti verdi.

Bunun dışında Türk kardeşlerine yardım amaçlı Özbek halkı insani yardım kampanyaları düzenleyerek hava ve kara yolları aracılığıyla deprem bölgesine toplam 270 tonun üzerinde yardım gönderildi. Özbekistan Gençlik Ajansı, Ticaret ve Sanayi Odası ve "Mihman" Lokantası'nın girişimleriyle depremlere sıcak yemek temini için Özbek gönüllüleri bölgeye gelerek her gün 2 öğün Özbek pilavı ve 500 kg'lık 6 büyük tencerede diğer ulusal yemekler dağıttı. Özbek

gönüllülerinin çalıştığı yerde incelemelerde bulunan Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Mustafa Şentop "Özbekistan'dan gelen soydaşlarımız, İHH'nın Kilis Lojistik Merkezi'nde yaptıkları Özbek pilavıyla hem vatandaşlarımıza hem de arama-kurtarma ekiplerine destek oluyor.

Bu zor günlerimizde kardeş ülke Özbekistan'ın desteğini görmek bizim için çok kıymetli." değerlendirmelerinde bulundu.

TDT Zirvesi'nde Özbekistan'ın teklifleri

16 Mart 2023 tarihinde Ankara'da yapılan Türk Devletleri Teşkilatı'nın "Afet-Acil Durum Yönetimi ve İnsan Yardımı" temalı Olağanüstü Zirvesi dönem başkanı olması hasebiyle Özbekistan Cumhuriyeti için ayrı önem arz ediyordu. Nitekim Zirve sırasında oturumlara başkanlık eden Cumhurbaşkanı Sayın Şevket Mirziyoyev önemli teklif ve önerilerde bulundu.

Konuşmasında deprem dolayısıyla Türk halkına ve Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a en derin başsağlığı dileklerini sunan Özbek lider, depremde vefat edenlerin hatırasına özel bir saygı göstermek amacıyla her yıl 6 Şubat tarihinin Türk Devletleri Teşkilatı çerçevesinde "Vefat Edenleri Anma ve Dayanışma Günü" ilan edilmesini teklif etti.

Ayrıca Özbekistan Cumhurbaşkanı; deprem dolayısıyla yıkılan şehir ve köyleri, sosyal ve endüstriyel tesisleri yeniden inşa etme çalışmalarına tüm güçlerini yönlendirmeye hazır olduklarını belirterek Özbekistan adına Hatay ilinin Ovakent mahallesindeki imar çalışmalarına münasip katkıda bulunma arzusunun paylaştı. İnşa edilecek konutlar, modern okul ve altyapı tesislerinin ileride tam anlamıyla Özbek-Türk dostluğu ve dayanışmasının parlak bir simgesine dönüşeceğinin altı çizildi.

Ayrıca Özbek lider, bu yazın depremlerde yaşlılar ve gençlerin Özbekistan'a inanç turlarını düzenleme konusunda destek olamaya hazır olduklarını ifade ederek "ülkemizde kardeşimizin sağlıklarına kavuşmalarını ve anlamlı bir hoş zaman geçirmelerini sağlamanın yanında kadim Semerkand, Buhara ve Hive şehirlerine inanç ziyaretleri organize etmeyi ve "Ata Yurt"larındaki akrabalarıyla ortak etkinlikler düzenlemeyi amaçlıyoruz" açıklamalarında bulundu.

Özbekistan Cumhurbaşkanı ayrıyeten deprem ve benzeri doğal afetleri önceden tahmin edebilmek, gerekli hazırlıkları yapmak ve etkili müdahalede bulunabilmek adına Teşkilat bünyesinde sistemli bir İŞBİRLİĞİ PLATFORMU oluşturmasını önerisinde bulundu. Bu platform çerçevesinde belirli mekanizmaların oluşturulması ve önemli tedbirlerin alınması beklenmektedir. Şöyle ki; Özbekistan Cumhurbaşkanı'na göre söz konusu platform aşağıdakileri içermelidir:

-Teşkilat çerçevesinde doğal afetlerin ve acil durumların önlenmesine yönelik çok taraflı bir anlaşmanın acilen geliştirilmesi. TDT ülkelerinin acil durumlar konusunda yetkili bakanlık ve kurumları arasındaki işbirliğini yoğunlaştırması.

- TDT'nin sonraki toplantılarında acil durumların en öncelikli alanlara ilişkin bir ortak eylem programının geliştirilmesi.

-Teknik güvenlik gerekliliklerine dikkat etmek ve bu alanda dünyanın en ileri deneyiminin uygulamak; Nüfusun sürekli farkındalığını artırmak; Arama-kurtarma uzmanlarının niteliklerini ve deneyimlerini artırmak, TDT çerçevesinde ortak eğitim tatbikatları yapmak.

Sayın Mirziyoyev, ayrıca beklenmedik ve ağır sınımalı zamanlarda, TDT ülkelerinin dayanışmasını kolaylaştırmak amacıyla sosyal ve ekonomik yardım mekanizmalarının uygulamaya konulması teklifinde bulundu.

Liderimiz Sayın Mirziyoyev, TDT toplantısında temelleri atılan Türk Yatırım Fonu'nun ilk mali kaynaklarının da bu tür projelere çekilebileceği değerlendirmesinde bulundu.■

SILK ROAD

INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND CULTURAL HERITAGE

Admission Call Center

+998 66 240-67-70 / +998 66 240-67-86
+998 66 240-86-06 / +998 66 240-86-16

BACHELOR full-time

Management
Logistics (in tourism)
Business management
Tourism (by field of activity)
Management (in the field of cultural heritage)
Tour guide and translation activities (English)
Organization of the hotel industry and management

MASTER'S DEGREE full-time

Logistics (in tourism)
Tourism (by field of activity)
Museology, conservation, restoration and preservation of cultural heritage objects
Management (in the field of cultural heritage)
Creative industry

@univ_silkroad_uz

Address: 17, University boulevard,
Samarkand city, Republic of Uzbekistan

Her zaman ezeli dost ve kardeş ülke Türkiye'nin yanındayız

Yerkebulan Sapıyev
Kazakistan Cumhuriyeti
Ankara Büyükelçisi

Öncelikle Türkiye'mizin başı sağolsun. Tüm Türk halkına geçmiş olsun. Türkiye'nin Güney Doğu bölgesinde meydana gelen bu deprem hepimizi derinden etkiledi. Depremde hayatını kaybeden Türk kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyorum. Kardeş Kazak halkı olarak bu büyük üzüntüyü bütün kalbiyle paylaşıyoruz.

Son derece zor bir dönemde bizler ezeli dost ve kardeş olan Türk milletinin her zaman yanında ve omuzdaş olduğumuzu belirtmek istiyorum. 8 gündür Gaziantep'te Kazakistan'dan gelen kurtarma ekipleriyle birlikteyim.

Kazakistan halkı bu olayları çok büyük bir üzüntüyle karşıladı. Ülkemiz depremden etkilenen depremzedeler için en üst düzeyde yardımı sağlamaya çalışmıştır. Başta Kazakistan Cumhuriyeti Afet ve Acil durumlar bakanlığı olmak üzere insani ve maddi yardım sağlamak için çeşitli yardım kuruluşları, kamu ve özel sektör kuruluşları ve tüm Kazakistan halkı depremden etkilenen kişilere destek sağlamak amaçlı yardım kampanyalarına katılarak destekte bulundu. Kazakistan halkı böylesine zor bir günlerde Türk halkının yanındadır.

Cumhurbaşkanımız Kasım-Jomart Tokayev'in talimatıyla Türkiye'deki depremzedelerin yardımı için 1 milyon ABD doları yardım desteği sağlandı. Ardından Kazakistan'da organize edilen çeşitlifonlar sayesinde bu rakam 15 milyon ABD dolarını aşmıştır.

Depremi hemen ardından ülkemizden arama kurtarma ekipleri ve insani yardım malzemeleri Türkiye'ye ulaştırıldı. İki seferlik gruplardan oluşan arama kurtarma ekiplerinin yanı sıra insani yardım desteği (eşyalar, çadırlar, yurtlar, battaniyeler, jeneratörler, gıda, hijyen ürünleri vb.) yapılmıştır. Kazakistan genelinde yapılan yardım malzemelerinin hacmi Kazakistan Cumhuriyeti hükümetinin sağladığı 55 ton dahil toplam 700 tonu bulmaktadır.

Kazakistan'dan Türkiye'ye ulaştırılan çadır sayısı 799'dur. Bunların 238'ini Kazakistan hükümeti, 561'ini temsilciliklerimize yapılan bağışlardan tahsis edilmiştir. Söz konusu çadırların 100'e yakını atalarımız yaşadığı geleneksel Kazak çadırıdır 2 hafta içinde Kazakistan'dan 9 uçak insani yardım getirdiğini not etmek istiyorum. Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev'in talimatıyla deprem bölgesinde sosyal tesisin inşa edilmesi planlanıyor.

Türk Dünyası, depremlerin yol açtığı hasar ve can kayıplarına karşı Türkiye'deki kardeşleriyle güçlü bir dayanışma sergileyerek tek yürek olmuştur.

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Üye ve Gözlemci Ülkelerinin acil durum ve afet yönetimi ivedilikle T.C. İçişleri Bakanlığı AFAD ile koordineli olarak çalışma yürütmüştür. Tüm Türk Dünyası ülkeleri, Türkiye'ye yardımcı olmak için profesyonel arama ve kurtarma ekipleri, sahra hastaneleri, tıbbi ve teknik ekipman ve insani yardım gönderdi.

En önemlisi de tüm Türk dünyasının halkları da seferber olmuştur. Depremden etkilenen kardeşlerine sosyal medya üzerinden yoğun destek mesajları göndermiş, yardım için insani ve maddi yardım kampanyalarına katılarak büyük destek sağlamıştır.

16 Martta Ankara'da düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatının Olağanüstü Zirvesine Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev katıldı ve kardeş ülkelerin her zaman birbirlerini desteklemesi gerektiğine dikkati çekerek, "Türk devletleri, mükemmel bir birlik ve dayanışma örneği gösterdiğini" söyledi. Bu bağlamda deprem bölgesinde sosyal tesis inşa etmeye hazır olduğumuzu belirtti.

Cumhurbaşkanımız TDT ülkeleri arasında doğal afetleri önlemek için çabaların birleştirilmesi gerektiğini ve TDT çerçevesinde ortak acil durum gücünün oluşturulmasını önerdi. Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev, 2016'da Kırgızistan ile birlikte kurduğumuz Almatı'daki Olağanüstü Durumlar ve Deprem Riskini Azaltma Merkezi temelinde oluşturmayı teklif etti.■

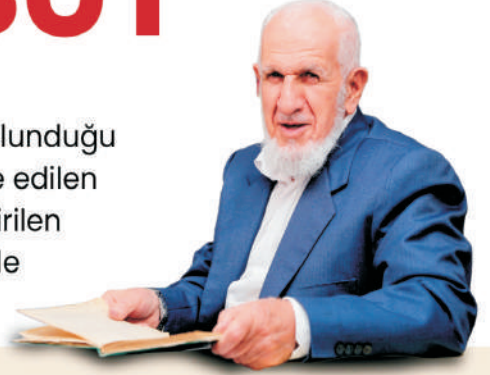
Son derece zor bir dönemde bizler ezeli dost ve kardeş olan Türk milletinin her zaman yanında ve omuzdaş olduğumuzu belirtmek istiyorum. 8 gündür Gaziantep'te Kazakistan'dan gelen kurtarma ekipleriyle birlikteyim. Kazakistan halkı bu olayları çok büyük bir üzüntüyle karşıladı. Ülkemiz depremden etkilenen depremzedeler için en üst düzeyde yardımı sağlamaya çalışmıştır. Başta Kazakistan Cumhuriyeti Afet ve Acil durumlar bakanlığı olmak üzere insani ve maddi yardım sağlamak için çeşitli yardım kuruluşları, kamu ve özel sektör kuruluşları ve tüm Kazakistan halkı depremden etkilenen kişilere destek sağlamak amaçlı yardım kampanyalarına katılarak destekte bulundu. Kazakistan halkı böylesine zor bir günlerde Türk halkının yanındadır.

Cumhurbaşkanımız Kasım-Jomart Tokayev'in talimatıyla Türkiye'deki depremzedelerin yardımı için 1 milyon ABD doları yardım desteği sağlandı.

Ardından Kazakistan'da organize edilen çeşitlifonlar sayesinde bu rakam 15 milyon ABD dolarını aşmıştır.

1000 YILIN İSLAM FIKHI ESERİ EL-MEBSUT

Prof. Dr. Mustafa Cevat Akşit Hocaefendi'nin başında bulunduğu bir komisyon tarafından 14 yılı aşkın bir sürede tercüme edilen ve Gümüşev Yayıncılık tarafından basımı gerçekleştirilen 31 ciltlik El-Mebsut eseri, tashih edilmiş 5. baskısı ile kitabevlerinde yer almaya başladı.

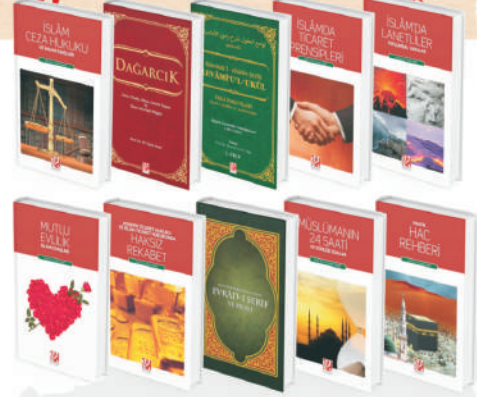

Mebsut eserinin 5. baskısına; Gümüşev Yayıncılık'ın resmi web sitesi ve Türkiye Diyanet Vakfı Kitabevleri başta olmak üzere pek çok dağıtıcı ve kitabevinden ulaşılabilir.

Ayrıca Gümüşhanevi Hazretleri'nin toplumsal hastalıkları ve kişilik kaybını önleyerek ebedi mutluluğa ulaştırılan hadislerden derlemiş olduğu Râmüzü'l-ehâdis'in yine kendisi tarafından yapılan şerhi olan Levâmiu'l-ukûl adlı eser Türkçeye tercüme edilmektedir

diğer eserlerimizle

Detaylı bilgi ve sipariş için
gumusev.com.tr
gumusevyay@gmail.com
0530 321 28 43

**Bayilerde
yerini aldı**

5. Baskı

Kırgızistan, kardeş devlet ve güvenilir bir müttefik olarak, tüm çabalarıyla Türkiye'ye yardımcı oldu

Ruslan Kazakbayev
Kırgız Cumhuriyeti
Ankara Büyükelçisi

Öncelikle çok sayıda can kaybına ve büyük yıkıma sebep olan depremler nedeniyle bir kez daha kardeş Türkiye'ye ve tüm Türk milletine en derin başsağlığı dileklerini iletmek istiyorum.

Depremlerin meydana geldiği ilk andan itibaren Sayın Cumhurbaşkanımız Sadır Caparov başta olmak üzere tüm Kırgız halkı Türkiye'deki durumu yakından ve endişeyle takip ediyor. Hayatını kaybedenlerin ailelerine ve yakınlarına başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyor.

Türkiye'yi derinden sarsan ve etkileri çok büyük olan bu felaket, tüm dünyanın dikkatini çekmektedir. Binlerce insanın hayatına mal olan ve daha yüz binlerce insanı çatsız bırakan bu felaket, 21. yüzyılın en büyük felaketlerinden biri olarak tarihe geçmiştir. Türkiye'nin tarihinde birçok kez olduğu gibi, ülke yetkililerin önderliğinde ve uluslararası toplumun desteği ile bu zor dönemi aşacağına ve yıkılmış olan bölgelerin en kısa zaman diliminde yeniden yapılandırmak için gerek her şeyi yapacağına inancımız tamdır. Kardeş Türkiye, bunun için gerekli tecrübe ve iradeye sahiptir.

Doğal afetin doğurduğu sonuçlar ile mücadelede, Türk dünyasının Türkiye'ye yönelik sergilediği dayanışma, hayranlık uyandırıyor. Diğer Türk devletleri ile birlikte Kırgızistan, yıkıcı depremlerin hemen ardından Türkiye'ye yardım elini uzatan ilk ülkelerden biri oldu. Kırgızistan, kardeş devlet ve güvenilir bir müttefik olarak, tüm çabalarıyla Türkiye'ye yardımcı oldu.

Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, 7 Şubat'ta Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile telefon görüşmesi gerçekleştiren, Kırgızistan halkı adına en derin taziyelerini ilettiler. Aynı gün hükümete kardeş Türk halkına acil yardım yapılması talimatını verdi.

Kırgız Cumhuriyeti tarafından kardeş Türk halkına Kırgız Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı'nın 6 doktoru ve 12

sağlık görevlisi dahil olmak üzere Acil Durumlar Bakanlığı'na bağlı toplam 182 kişilik arama kurtarma ve sağlık ekibi, sahra hastanesi, özel eğitilmiş köpeklerle 6 köpek uzmanı ile temel ihtiyaç maddeleri içeren insani yardım gönderildi.

13 Şubat'ta Kırgız Cumhuriyeti Acil Durumlar Bakanı Boobek Acikeev de Türkiye'ye geldi ve Kırgızistan'ın diplomatik misyon şefi ve konsoloslukları ile birlikte Kırgızistan'dan gelen kurtarıcıların dahil olduğu arama kurtarma çalışmalarının yapıldığı yerleri ziyaret etti.

Depremzedelerin geçici olarak barınması için Kırgız tarafının gönderdiği 127 çadırın (boz üy) Kahramanmaraş'a kurulum çalışmaları başarılı bir şekilde yürütüldü. Türkiye'nin farklı şehirlerinden gelen Kırgızistan vatandaşları, öğrenciler, Türkiye'de ikamet eden Kırgız asıllı Türk vatandaşları çadırların kurulumunda çok büyük katkı sağladı. Bunun için onlara en içten şükranlarımı sunarım.

Ayrıyeten, Kırgız milli çadırlarının insani yardım olarak gönderilmesinin sembolik anlamına da dikkat çekmek isterim. Geleneksel çadırlar diğer adıyla "boz üy"ler, kışın sıcak, yazın serin tutan, kolay kurulabilir, toplanabilir ve taşınabilir özellikleriyle eşsiz kültürel zenginliğimizi temsil eden ve Kırgız göçebe yaşamının vazgeçilmez unsurlarından biridir. Boz üy, bir evden çok daha fazlasıdır. Aileyi, dünyayı ve evreni sembolize eder ve doğumdan ölüme kadar bir insanın hayatının tüm aşamalarını kapsar. Kısacası atalarımız acı tatlı bütün anlarını burada yaşamışlardır. Bu açıdan boz üyün manevi önemi de büyüktür. Bu nedenle atalarımızın geleneksel çadırlarını (boz üy) yardım olarak göndererek Türk kardeşlerimize bir yuva ve güven duygusu armağan etmek istedik.

Yardım konusuna devam ederek, Kırgız halkının sadece ülkemizde değil dünyanın dört bir yanında Türkiye'ye insani yardım toplamak için girişimler başlattığını da eklemek isterim. Kırgız Cumhuriyeti'nin devlet memurları bir günlük maaşlarını maddi yardım olarak aktarmaktadır. 27 Şubat 2023 itibarıyla 70 milyon 837 bin 808,29 som ve 15 bin 250 ruble tahsil edildi.

Kırgızistan'ın Türkiye Büyükelçiliği ve Başkonsoloslukları da Türkiye'deki Kırgız diaspora temsilcileri ile birlikte Ankara ve İstanbul'da yardım toplama noktaları açtı. Ayrıca depremlere maddi yardımda bulunmak isteyenler için Büyükelçilik olarak para transferi için özel banka hesapları açtık.

Kırgızistan'ın diplomatik temsilciliklerinin çalışanlarının etkilenecek bölgelerde kaldıkları süre boyunca, Ankara, Antalya şehirleri dahil olmak üzere Astana ve Taşkent'e hava taşımacılığıyla 70'ten fazla Kırgız Cumhuriyeti vatandaşının güvenli bölgelere tahliyesi yapıldı. Bu vesileyle vatandaşlarımızın tahliyesinde gösterdikleri desteklerden dolayı Kazakistan Ankara Büyükelçisi Sayın Yerkebulan Sapiyev ile Özbekistan Ankara Büyükelçisi Sayın Alişer Agzamhocayev Beylere şükranlarımı sunarım. Çok teşekkürler.

Türk dünyası olarak sergilediğimiz dayanışmaya tekrar değinecek olursak şunu ilave etmek isterim. 16 Mart 2023'te Ankara'da "Afet-Acil Durum Yönetimi ve İnsani Yardım" teması altında Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları toplandı. Zirve'nin ardından Ankara Ortak Bildirisi imzalandı. Bildiride TDT üyesi devletlerin, meydana gelebilecek olası afet ve acil durumlarda ihtiyaçların etkili, eşgüdümlü ve zamanında karşılanması amacıyla TDT'nin ulusal afet yönetim makamları arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesi konusunda mutabık kalındı. Böylece büyük doğal afetlerin karşısında ortak çaba göstermek ortak sorumluluğumuz olduğunu kanıtlamış olduk. ■

SAHA EXPO

**SAVUNMA HAVACILIK VE
UZAY SANAYİ FUARI
22 - 26 EKİM
2024**

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ)
DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR

AKLIN YOLU

Vahit Erdem
Savunma Sanayii Kurucu
Müsteşarı

Menderes Hükümeti döneminde Türkiye, İngiltere ve Yunanistan'ın garantörlüğünde Kıbrıs'ta kurulan Türk-Rum ortak hükümeti, 1963 yılı başlarında Rum kesimince yok edilme girişimine başlanmıştı. Rum örgütleri Kıbrıs Türk kesimini ilhak teşebbüsüne ve katliamlara yönelmişti.

Bu durum karşısında, o tarihteki İsmet İnönü Hükümeti, Türk Hava Kuvvetleri'ne, Rum tarafını caydırma amacıyla, Lefkoşe üzerinde uyarı uçuşu yapması için izin vermişti. Bu olay üzerine, ABD Başkanı Johnson Başbakan İnönü'ye uyarı niteliğinde bir mektup gönderdi. Mektupta, "Türkiye Kıbrıs'a müdahale ederse, ABD'nin Türkiye'ye verilen savunma taahhütnamesini gözden geçirebileceği" ifadesi yer alıyordu. Bu ince, diplomatik bir tehditti. Bu ifade Türkiye'de endişe yaratmış ve tepkilere yol açmıştı. Temkinli olmasıyla tanınan İnönü'nün verdiği cevap da aynı uslubu taşıyordu: "Yeni bir dünya kurulur ve Türkiye de o dünyada yerini alır."

Kıbrıs olayı o yıllardan itibaren hiç bitmedi. Türk-Rum ortaklığında kurulan devleti Rumlar bir türlü hazmedemiyorlardı. 1970'lere gelindiğinde, Batıdan cesaret alan Rum'lar Kıbrıs'a tamamen hâkim olma girişimlerini tekrar başlattılar ve katliamlara başladılar.

Bülent Ecevit'in başbakanlığı döneminde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, garantör devlet olan İngiltere ile müzakerelerde bulunarak ortak çözüm yolu ve birlikte müdahale yolları aradı ise de sonuç alamadı. Nihayet İngiltere ve ABD ile istişarelerden bir netice çıkmayınca, 1974'de "Kıbrıs Barış Harekâtı"yla Kıbrıs'a askeri müdahalede bulunuldu. ABD ve çoğu Avrupa devletleri Türkiye'nin yüzde yüz haklı olduğu bu müdahaleyi bir türlü kabullenemediler.

Amerika Birleşik Devletleri Kıbrıs Harekâtı'nı müteakip silah ambargosu ile Türkiye'yi cezalandırma yoluna gitti. Bu ambargo Türk-Amerikan ilişkilerinde ilk ve önemli bir kırılma yarattı ve düzeltilmesi de uzun zaman aldı.

Amerikan ambargosu, bir ülkenin güvenliğinin başka bir ülkenin

1963'ten 1985'e Türk Savunma Sanayisinin dönüm noktaları

inisiyatifine bırakılmayacağı hususunda acı bir ders olmuştu.

Kıbrıs'la ilgili yaşananların başka yansımaları da oldu. 1970'lerden sonra Türkiye çok yönlü tehditlere maruz kalmaya başladı. Terörizm ve etnik çatışmalar gibi münferit tehditler ağırlık kazandı. Bu münferit tehditlere karşı NATO yardımı çerçevesinde gelen silahların kullanmasında da siyasi engeller ve sorunlar baş gösterdi.

Diğer önemli bir konu da, NATO ittifakı çerçevesinde sağlanan silah, araç ve gereçlerin Türkiye'nin kendi belirlediği ve belirlemek durumunda kalacağı yeni tehditlere cevap verememe riski taşımasıydı. Bütün bu yeni oluşan şartlar çerçevesinde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin tamamen dışa bağımlı silahlarla modernize edilmesi haklı olarak sorgulanmaya başlanmıştı.

Kıbrıs olayları dolayısı ile yaşanan önemli güçlükler karşılığında Türk kamuoyunda "kendi silahını kendin yap" sloganı geniş ilgi uyandırmıştı. Bu sloganlar yönetim kademesini alternatif çözüm üretmeye zorlamış ve milli savunma sanayinin geliştirilmesi fikrinin yeşermesine yol açmıştır.

İlk teşebbüs 1974 Kıbrıs Harekâtı'ndan sonra Türk silahlı Kuvvetleri'nin kurduğu vakıflarla başladı. Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerinin kurdukları vakıflar halktan büyük destek gördü ve bağışlar geniş halk kitlesine yayıldı. Kara Kuvvetleri Vakfı 1980'de Askeri Elektronik Sanayi'ni (ASELSAN), Hava Kuvvetleri Vakfı da 1982'de Hava Elektronik Sanayi'ni (HAVELSAN) kurdu. Türk Uçak Sanayi Anonim Şirketi'nin (TUSAŞ) kuruluşuna da öncülük etti. Deniz Kuvvetleri Vakfı da bünyesindeki tersanelere destek oldu.

Türk Silahlı Kuvvetleri Vakıflarının başlattığı gelimeler önemliydi. Modern savunma sanayinin kurulması yönünde atılmış ciddi adımlardı ve bu alanda gelişmeye olan ihtiyaç için bir kıvılcım oluşturmuştu. Ancak sadece bağışlara dayalı ve vakıflar yoluyla sürdürülebilir bir modern savunma sanayinin geliştirilmesi ve istenen hedeflere ulaşılması mümkün değildi. Bu sektörde gelişme devamlı ve yeterli kaynak gerektiriyordu.

Ayrıca bu sektör siyasi, ekonomik ve teknolojik boyutları ile karmaşık bir

alandı ve bir devlet politikası olarak ele alınması zorunluluğu vardı. Esasen belli başlı devletlerde bu sektörün politikası, desteklenmesi ve geliştirilmesi devletin kontrolündeydi.

1983 Aralık ayı sonunda kurulan Özal Hükümeti'nin başlattığı önemli yeniliklerden biri de savunma sanayii ile ilgili yeni bir sistemin getirilmesiydi. Boşluğu açıkça ortaya çıkan bu konu ile ilgili yeni hukuki düzenleme de Özal Hükümeti'nin ikinci yılı içinde, Kasım 1985'de yapılmıştı.■

Kıbrıs olayları dolayısı ile yaşanan önemli güçlükler karşılığında Türk kamuoyunda "kendi silahını kendin yap" sloganı geniş ilgi uyandırmıştı. Bu sloganlar yönetim kademesini alternatif çözüm üretmeye zorlamış ve milli savunma sanayinin geliştirilmesi fikrinin yeşermesine yol açmıştır. İlk teşebbüs 1974 Kıbrıs Harekâtı'ndan sonra Türk silahlı Kuvvetleri'nin kurduğu vakıflarla başladı. Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerinin kurdukları vakıflar halktan büyük destek gördü ve bağışlar geniş halk kitlesine yayıldı.

Kardeşin kardeşe borcu olmaz, yapılanların hesabı tutulmaz

Rashad Mammadov
Azerbaycan Cumhuriyeti
Ankara Büyükelçisi

Doğal olarak deprem bizi de çok sarstı. Ama Türkiye büyük bir ülke, bu felaketin üstesinden gelecek kadar güçlü bir ülkedir. Bu yaralar elbet ki, en kısa zamanda sarılacaktır. Bu zaman biz de elimizden geldiği kadarıyla her zaman kardeşlerimizin yanında olacağız.

Business Türk dergisi aracılığıyla bir daha Türk hakına başsağlığı dileklerimizi, yaralılara acil şifalar temennilerimizi iletiyoruz.

Azerbaycan depremin ilk saatlerinden itibaren kardeş Türkiye ile dayanışmasını gösterdi. Artık sabah saatlerinde Sayın Cumhurbaşkanımız İlham Aliyev'in talimatlarıyla Azerbaycan'ın arama kurtarma ekipleri çalışmaya hazır bir şekilde Türkiye'deydi. Arama kurtarma ekibimiz ilk yardıma gelen ve ülkeyi en son terk eden ekipti. Arama kurtarma çalışmalarında özveriyle çalışan Azerbaycanlı ekiplerimiz 53 kişiyi enkaz altından sağ olarak çıkardı, 780 kişinin de cenazesini çıkararak yakınlarına teslim etti.

Deprem felaketi zamanı Azerbaycan halkının Türkiye sevgisini, kardeş Türkiye ile dayanışmasını tüm dünya gördü. Azerbaycan gerekli olan bütün yardımları sağlamak için hemen Türkiye'nin ilgili devlet kurumları ile irtibata geçti. Büyükelçiliğimiz AFAD ile koordinasyonlu bir şekilde çalıştı. İhtiyaç listeleri alınarak Azerbaycan'a iletildi. Azerbaycan'dan 15 uçak, 423 tır ve 25 vagonluk bir trenle insani yardımlar Türkiye'ye ulaştırıldı ve deprem bölgelerine gönderildi. Arama kurtarma, sağlık personeli ve gönüllüler olmak üzere 940 kişi Azerbaycan'dan Türkiye'ye gönderildi, bölgede sahra hastaneleri ve mutfakları kuruldu.

Azerbaycan'ın Türkiye'ye yardımında Azerbaycan Cumhurbaşkanı Birinci Yardımcısı Mehriban Aliyeva'nın başkanlığında Haydar Aliyev Fondu önemli rol üstlendi. Fond ana ihtiyaç maddeleri olan binlerce çadır, ısıtıcılar ve gıda maddelerini hızla Türkiye'ye yolladı. Bunlar yalnız resmi olarak yapılanlardır. Bunun bir de halk tarafından bireysel yapılan, sivil toplum kuruluşları aracılığıyla yapılanları da var.

Azerbaycan tarafından depremle ilgili nakdi olarak 45 milyon dolardan fazla para, toplamda 5300 tondan fazla insani yardım ulaştırıldı. Halkımızın her bir ferdi Türkiye'ye yardım için kollarını sıvadı. Yüzlerce yardım kampanyaları düzenlendi, insanlar evlerinde ne varsa,

kardeş Türkiye'ye göndermek amacıyla yardım toplama noktalarına koştular.

Bu süreçte Azerbaycan Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev ve Dışişleri Bakanımız Ceyhun Bayramov da Türkiye'ye ziyarette bulunarak desteklerini ifade ettiler. 2020 yılında İkinci Karabağ Savaşı zamanı kardeş Türkiye'nin, Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın siyasi ve manevi desteği gücümüze güç kattı. İşgalden kurtarılmış Karabağın yeniden imarında da Türkiye ile işbirliği içinde çalışıyoruz, türk şirketleri bu süreçte önemli rol üstleniyorlar.

Azerbaycan-Türkiye kardeşliğinin örnekleri saymakla bitmeyecek kadar çoktur, dünyada bir birine bu kadar yakın başka ülkeler yoktur. 2020 yılındaki İkinci Karabağ savaşının zaferle sonuçlanmasından sonra bu kardeşliğimiz daha da pekişmiştir. 2021 yılının Haziran ayında imzalanan Şuşa Beyannamesi ile ikili ilişkilerimiz stratejik müttefiklik düzeyine evrilmiştir, bundan sonra da bu ilişkiler yalnızca güçlenerek gelişmeğe devam edecektir.

Nasıl ki, Türkiye iyi günde de zor günde de her zaman yanımızda olmuştur, biz de Azerbaycan devleti ve halkı olarak "Tek millet, iki devlet" olmanın gereğini yerine getirerek kardeş ülkenin yanındayız, deprem bölgesinin yeniden yapılması için elimizden gelen desteği göstereceğiz. Kısa zaman önce Brüksel'de deprem kurbanlarına yardım amacıyla düzenlenen Uluslararası Donörler Konferansı'nda da devletimiz tarafından Türkiye ile dayanışma yinelenmiştir. Deprem sonrası imar çalışmalarında Azerbaycan aktif görev alacaktır. Devletimiz tarafından deprem bölgesinde gerçekleştirilecek imar ve yeniden inşa çalışmalarına katkı kapsamında 100 milyon dolar değerinde konutların, hastanelerin ve okulların olduğu yaşam alanlarının inşası planlanıyor.

Bu zor zamanlarda tanıklık ettiğimiz önemli olaylardan birisi Türk devletleri arasındaki dayanışmadır. Sadece biz değil, bütün dünya türk devletlerinin Türkiye ile tek yürek olduğunu gördü. Depremi hemen ardından türk devletleri kardeşlerine yardım etmek için gerekli olan ne varsa, yapmaya kararlı olduğunu gösterdi. Bu devletlerin her birinde yardım kampanyaları düzenlendi, devlet ve halk Türkiye'ye yardım için kararlılıkla çalıştı.

Türkiye Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da ifade ettiği gibi, türk dünyası yardıma ilk koşanlar sırasında yer aldı. Mart ayında başkent Ankara'da Türk Devletleri Teşkilatı'nın Olağanüstü Toplantısının ana gündemi Kahramanmaraş merkezli depremdi. Toplantıda Türk devletlerinin liderlerinin deprem sonrası Türk Halkına desteklerini belirtmesi, acılarını paylaşması kardeş ülkelerimiz arasındaki bağların daha da güçlenmesi açısından önem arz ediyor.

TDT Olağanüstü Toplantısında devletlerin ulusal afet yönetim makamları arasında işbirliğinin güçlendirilmesi, Sivil Koruma mekanizması kurulması konusunda mütabakata varmaları türk devletleri arasındaki mevcut dayanışmayı daha dayanıklı kılacak ve Türk Devletleri Teşkilatı'nın etkin bölgesel işbirliği örgütü rolünü pekiştirecektir.

Kardeşin kardeşe borcu olmaz, yapılanların hesabı tutulmaz tabi ki. Bu deprem, bu felaket hepimizin, bütün türk halklarının ortak acısı, ortak kederidir. Bu felaket herhangi bir türk dövletinde meydana gelmiş olsaydı, Türkiye'nin devlet ve halk olarak her türlü maddi ve manevi desteği ile onun yardımına koşacağı şüphesizdir.

Biz de türk dünyası olarak, hep beraber kardeşçe çalışarak asrın felaketinin sonuçlarının en kısa sürede aradan kaldırılması için Türkiye'ye gereken desteği vermeğe devam edeceğiz.■

Bir Bilgenin izini sürmek: Atayurtta Aziz Sancar ile 7 gün

Kapak
Dosyası

Haber-Analiz:
Muhammed Ruzubay

“

daha çok “ehemmiyet ve özgül ağırlık” kazanmaktadır: Tarihe mührünü vurmuş, 16 büyük imparatorluk kurmuş, nice büyük dehalar, bilim, ilim ve maneviyat devleri yetiştirmiş, “Büyük Türk Ulusu”nun değerli bir ferdi olduğunun ve “Türlük bilinci”nin en şuurulu örneği, belki de Aziz Sancar’ın düşüncelerinde somutlaşmakta. O, her daim vurguladığı üzere, “Atalarının 400 yıl boyunca ilim ve bilimde öncülük ettiğini” çok bilen bir bilim insanı.

Evet, Aziz Sancar, bir büyük “Türk Milliyetçisi”...Türklerin, sadece savaşlar ile değil, bilakis ilim, bilim ve düşünce ile asırlarca dünyaya hükmettiğini dile getirir daima ve sözlerini şöyle bağlar, “Güç elde etmek ve güçlü olmak reel bilim üretmekle mümkündür. Bilime yatırım yapmadan, bilim üretmeden dünyada söz sahibi olamazsınız.”

Aziz Sancar ile 7 gün

Yazdığı başarı hikayesi, Nobelle taçlanan bilimsel çalışmaları ve bizlere ışık tutan “Türklük bilinci” ile milyonların gönlüne taht kuran, Türk Dünyasında büyük değer gören Prof.Dr.Aziz Sancar hocamız ile, Atayurt Özbekistan’da 7 gün geçirme ayrıcalığı ve onuruna eriştim.

Daha önce hiç bir gazeteciye ve akademisyene nasip olmayan bir ayrıcalık bu...Saygıdeğer AKSAKAL Aziz Sancar hocama ve benimle gönül birliği yapan Semerkant Devlet Üniversitesine ve hassaten bilge insan, Özbekistan’ın değerli akademisyenlerinden Prof.Dr.Juliboy Eltazarov ağabeyime şükranlarımı ileterek satırlarıma devam etmek istiyorum.

Buradaki çalışmalarım
Photolyase enziminin
mekanizmasını ve işlev zamanını
Picasecond/ Femtosecond
derecesinde aydınlattım. Aynı
zamanda insan nükleotiddeksizyon
onarım mekanizmasını keşfettim. Ek
olarak insanlarda Biyolojik saati
kontrol eden 4 genden birini
keşfettim ve bu genin diğer saat
genleri işbirliği ile biyolojik
saatimizi nasıl kontrol ettiğini
aydınlattım.

30 yıllık gazetecilik meşgalemde çok sayıda “**1 numara kişi**”yi takip ettim, toplumlara yön veren “**En Etkin**” insanlarla röportajlar yaptım. Bill Clinton, Papa Benedictus, Gorbaçov, Nursultan Nazarbayev, takip ettiğim “1 numaralar”dan, Ian Dallas, Cengiz Aytmatov, Jean Luc Marion, “Özel Röportaj” yapma şansını yakaladığım değerli isimlerden bir kaçı...Bunlar arasında benim için “En özel” olanını ise geçen ay Özbekistan’da gerçekleştirmek nasip oldu. Nobel Ödüllü Bilim İnsanı, Büyük Bilge **Aziz Sancar**’ı 1 hafta boyunca takip etme onur ve ayrıcalığına eriştim ve bu ziyareti satırlara dökerek, tarihe not düşme gereği duydum...

Aziz Sancar...100 yıllık Türkiye Cumhuriyeti ve 30 yıllık Türk Cumhuriyetleri tarihinde, çığır açacak bilimsel çalışmaları ile Nobel Ödülüne layık görülen ilk Türk olarak tarihe geçen isim. Aziz Sancar, sadece bu değil elbette. Aziz Sancar, Güneydoğu’nun çorak, fakir bölgesi Mardin Savur’dan, giyecek ayakkabısı bile olmayan, okuma-yazma bilmeyen bir ailenin 8 çocuğundan birisi olarak, “Kurtlar sofrası”nın kurulduğu, rekabetin acımasızlığının destanlaştığı Amerika’da “Tüm zamanların en büyük başarısına” da imza atmış, “içimizden” birisi. İnsanın, bol imkan, bol para, ünlü, köklü aileden gelmeden de “kişisel tarihini/talihini yazabileceğini” ispatlamış isim.

Aziz Sancar, sadece “Bunlar” da değil. Özellikle bu satırların yazarı ve benim gibi bir “Dünya görüşüne” sahip olanlar için bir başka özelliği ile

İNSAN UNSURU

Prof.Dr.Nevzat Tarhan

Üsküdar Üniversitesi Rektörü

Günümüzde evlilik daha çok sorunlar etrafında konuşulan bir kurum. Evliliği gereksiz gören, evlenmekten uzak duran gençlerimiz var. Ne yazık ki evlilik bu hale getirildi. Amerikan yaşam tarzı diyebileceğimiz hancı ve bencil tasavvur, evliliğin kadim kültürlerdeki karşılığını bozdu. Bu çerçevedeki evlilikler artık eski fonksiyonlarını yerine getirmiyor.

Kadının ve erkeğin nikâha sadakatleri kalmadı; rahatlıkla bencilce davranabiliyorlar. Bu durumdan olumsuz etkilenen de o evliliğe doğan çocuk ya da çocuklar oluyor. Hem anne ve babaları var, hem yok. Karşılarında kötü örnekler görerek büyüyor, böyle hayata gidiyorlar.

Günümüzde iyi evliliklere ihtiyaç var. Bu hem kişi hem de toplum için böyledir. Neticede insan mutlu olmak ister, mutlu bir toplumda yaşamayı arzu eder. Bunun için evlenir biraz. Kimse zahmet çekmek üzere, daha ağır yüklerin altına girmek için evlenmez. Evet, evliliğin yeni sorumluluklar olduğunu bilir ama buna bağlı olarak mutluluğun da geleceğine inanır. Böyle olduğu için insanlar evliliği tercih eder. Evliliklerin arkasında insanın mutlu olma arzusu yatar.

Mutlu olmak üzere evliliği tercih edenlere söylenecek olan şu: Mutluluktan ne anlıyorsunuz? Modernizm ve kapitalizmin dolaşıma soktuğu şey mi mutluluk, yoksa çok daha yüce şeyler mi? İyi bir araba ve ev sahibi olmak, yakışıklı ve güzel bir eş edinmek mutluluğun göstergesi mi? Yoksa varlıklı olunmasa da iyi ve doğru bir eş, yüce bir hedef istikametinde hayatı yaşama arzusu mu?

Ne yazık ki günümüzde insanlar mutluluk derken daha çok varlıklı olmayı, zengin olmayı, yakışıklı ve güzel bir eş sahip olmayı anlıyor. Ancak görüyoruz ki bunların hepsine sahip olanlar yine de mutsuz. Zenginlik, yakışıklı ve güzel olmak insanları mutlu etmeye yetmiyor.

Mutluluğu bir şeye bağlamak doğru değil. Mutluluk insanın içiyle ilgili bir durum, dışarıdan bir şeyle insanın içine karşılık gelmez. Arabalar, evler

edinerek insandaki boşluğu doldurmazsınız.

Açgözlülüğün doyması için dünya dahi yetmez, dahası gerekir. İnsan böyledir, dünya onu tatminetmez. Yaşlanmak istemez, ölmek istemez, ölümün bir son olmasını istemez. İnsan sınırlı olan dünyada sonsuzu ister. Böyle bir varlığı zenginlikle, arabayla, yakışıklı ve güzel bir eşle doyuramazsınız.

Şartlara ve araçlara bağlı mutluluk uzun süreli olmaz. İnsan bir gün bu araçları kaybetme korkusunu yaşar. Korktuğu için araçlar da onu mutlu etmez. Çünkü araçlar var ama bir gün yok olabilirler. Yakışıklı ve güzeldir ama yaşlılık gelmektedir. Gençken yaşlılık korkusuyla mutsuz olur. Böylelikle gençlikten de istifade etmez. Bu sebeple mutluluğu dış sebep ve araçlarda değil başka yerlerde aramak gerekir.

İnsan “Ben kimim, nereden geldim, niçin geldim ve nereye gidiyorum?” diye sorar. Bu sorulara doğru ve sahici cevaplar aradığında, bunları bulduğunda bir anlama kavuşur. Dünyanın geçiciliğini ve hakikatini görerek ona gider.

Dünyaya dünya kadar değer verir. Geçici ve fani olan bir şeye gönlünü büsbütün bağlamaz. Çünkü anlar ki, dünya sevgisiyle kalbi tatmin olmuyor. Güzel ve yakışıklı bir eş, sadece böyle oldukları için sevilmez. Sevilmez çünkü on yıl sonra ne fiziki güzellik ne de yakışıklılık kalır. Güzelliği ve yakışıklılığı gitmiş bir eş terk mi edilecek? Bu mudur evlilik, bu mudur mutluluk?

Hayır, der insan; anlamı merkeze alır, dış özellikleri sebebiyle değil insani özellikleriyle sevmeyi tercih eder. Eşi yaşlanabilir, güzelliğini yitirebilir, ama bilir ki insani güzelliği devam eder. Gençken iyi olan eş yaşlı iken de iyi olur. İyi insan dört mevsim yeşil kalan ve meyve veren bir ağaca benzer.

Bu yüzden anlamın altını çizmek lazımdır. Yaşadıklarımızın anlamlı olmasına dikkat kesilmek gerekir. Yüce bir anlam bulmuşsak, bu anlam istikametinde yaşıyor isek, maruz kaldığımız kalacağımız zorluklar dahi anlama kavuşur. Sabrederiz, sabretmenin mükâfatını alırız. Hasta eşimize yardım ederek içimizdeki

insanı büyütür, kalbimizi yumuşatır, iyilik duygumuzu çoğaltırız. Zindanda da sarayda da mutlu olan insanlar vardır mesela. Ama sarayda yaşasa da mutsuz insanların varlığını biliyoruz. Aradaki fark nedir? Niçin biri sarayda mutsuz diğeri zindanda dahi olsa mutlu?

Bu soruları düşünmek hayatidir. ■

Günümüzde iyi evliliklere ihtiyaç var. Bu hem kişi hem de toplum için böyledir. Neticede insan mutlu olmak ister, mutlu bir toplumda yaşamayı arzu eder. Bunun için evlenir biraz. Kimse zahmet çekmek üzere, daha ağır yüklerin altına girmek için evlenmez. Evet, evliliğin yeni sorumluluklar olduğunu bilir ama buna bağlı olarak mutluluğun da geleceğine inanır. Böyle olduğu için insanlar evliliği tercih eder. Evliliklerin arkasında insanın mutlu olma arzusu yatar. Mutlu olmak üzere evliliği tercih edenlere söylenecek olan şu: Mutluluktan ne anlıyorsunuz? Modernizm ve kapitalizmin dolaşıma soktuğu şey mi mutluluk, yoksa çok daha yüce şeyler mi?

Yazdığı başarı hikayesi, Nobelle taçlanan bilimsel çalışmalarını ve bizlere ışık tutan “Türklük bilinci” ile milyonların gönlüne taht kuran, Türk Dünyasında büyük değer gören Prof.Dr.Aziz Sancar hocamız ile, Atayurt Özbekistan’da 7 gün geçirme ayrıcalığı ve onuruna eriştim. Evet, her bir günü, saati, hatta dakikası “Aziz Sancar’ın bilgeliği” ile bereketlenmiş koskoca 7 gün...

Evet, her bir günü, saati, hatta dakikası “Aziz Sancar’ın bilgeliği” ile bereketlenmiş koskoca 7 gün...Benim 30 yıllık mesleki meşgaleminde belki de en heyecanlı, en bereketli ve elbette o oranda onurlu günleri..

Aziz Sancar ile yürümek
29 Nisan-5 Mayıs tarihlerinde, Türk Dünyasının tek Nobel Bilim Ödülüne sahip bilim adamı Prof.Dr.Aziz Sancar, Özbekistan’ı ziyaret etti. Hoca, kendi deyimi ile “Özbekistan Semerkant ve Buhara’yı karış karış gezdi.”

Aziz Sancar, 6 gün Semerkant’ta kaldı. Semerkant’ta kaldığı süre içinde, Registan Meydanı, Siyob Pazarı, Ulugbey Rasathanesi, Hz.Elyasa, Hoca Ahrar Veli türbeleri ile tarihi müzeleri, Guru Timuru ve Timur’un doğduğu ilçeyi, Sehr-i Sebz’i ziyaret etti.

Hoca, Buhara’ya da tren yolculuğu ile geçip bir geceyi burada geçirdi ve ünlü Sufi Şah-ı Nakşibend’in türbesini ziyaret etti.

Buhara’da ayrıca Leb-i Havuz ve İbni Sina’nın doğduğu köy olan Afşa’nadaki müzeyi de gezip, ilgililerden bilgiler aldı.

30 yıldan beri “Türk Dünyası-

nı yazan bir gazeteci-Türkistan kökenli bir Türk vatandaşı mütefekkir” olarak bende hocanın bu ziyaretinde ona eşlik etme ayrıcalığına ve onuruna eriştim.

Benimki sadece bir “Yolculuk eşlik etmesi” değildi kuşkusuz. Hocamızın en uzun süreli ve kapsamlı “Atayurt gezisi” olan bu yolculuk da onunla bir “Gönül seferi” de yaptık.

Aziz Sancar ile, kilometrelerce süren Semerkant ve Buhara yolculuklarımız, uzun saatler süren yürüşlerimiz aynı zamanda, Türk-İslam irfanındaki deyimi ile bir “Seferi batın” şeklinde de geçti: Türk Dünyasının kadim medeniyet ve maneviyat merkezleri olan Semerkant ve Buhara’yı “Türk Dünyasının En Büyük Bilgesi” Aziz Sancar ile arşınlamak, sıradan bir yürüyüş olamazdı zaten.

Nitekim öyle de oldu. Hoca, bilinen o ketum haliyle pek konuşmasa da, o coğrafyaya mührünü vuran tarihi ve manevi mekanlardaki mimikleri, hoşnutluğu, hayran hayran bakışları ile gereken “Mesajı” fazlasıyla verdi biz yanındakilere ve bana da bir “Bilgenin İzini Sürmek” adını verebileceğim bir “Düşünsel seyahat” da hüviyetine de büründü bu yolculuk...

Daha önce hiç bir gazeteci ve akademisyene nasip olmayan, “Aziz Sancar İle 7 Gün” Atayurdu ziyareti

kapsayan bu ayrıcalıklı/onurlu yolculuk bu “Çok özel etkinlik” için başta saygıdeğer Aziz Sancar hocam olmak üzere, Özbekistan Devletine, Özbekistan Yüksek Öğretim, Bilim Ve İnovasyon Bakanlığı’na, Sayın Bakan İbrahim Abdurrahmanov’a, Semerkant Devlet Üniversitesi’ne, Sayın Prof.Dr.Rektör Rustam Khalmuradov’a, Rektör Yardımcısı Sayın Prof.Dr.Akhmal Akhtaov’a, İpekyolu Kültürel Miras Üniversitesi Rektör 1.Vekili, Bilge İnsan Sayın Prof.Dr. Juliboy Eltazarov’a ve gezimizin “Maneviyat Büyükleri” bölümündeki 2 gününde bizlere eşlik edip, bu değerli alimler ve Allah Dostları hakkında aydınlatıcı bilgiler veren GAYE Vakfı Başkanı Sayın Mehmet Akşit’e, Özbekistan ile bilimsel işbirliği için ziyarete katılan TÜBİTAK Başkanı Sayın Prof.Dr.Hasan Mandal’a, yakın alaka gösteren Türkiye Başkonsolosu Sayın Salih Caner’e şükranlarımı iletiyorum.

Aziz Sancar 3 alanın “Zirve ismi” olarak tarihe geçmiştir

Aziz Sancar tüm dünya insanlığı için 2 açıdan, biz Türk Dünyası için ise 3 açıdan çok önemli bir isimdir:

Aziz Sancar, “Dipten zirveye çıkan Başarı öyküsü” ve “Nobel Ödülü alan Bilim insanı” özelliğiyle tüm dünyaya hitap eder. “Büyük Tür milliyetçisi-vatanperver kişiliği” ile ise dünya genelindeki 300 milyonu bulan, tarihin en kadim ırklarından birisi olan biz Türklere...

Aziz Sancar, defaatle yazılıp çizildiği üzere Mardin’in Savur ilçesindeki bir köyde doğup büyümüş, yoksulluğu ve yoksunluğu yaşamış, ama hep hayalini kurduğu “İnsanlığa hizmet edeceğim” idealini çelik gibi iradesi ve çalışkanlığı ile “gerçeğe” dönüştürmüş bir azim.

Sancar’ın “Yazın ayakkabı giyecek imkanımız bile olmazdı” dediği bir noktadan çıkıp, 1982 yılında yaptığı bilimsel araştırmalar ile ansiklopedilere

Benimki sadece bir “Yolculuk eşlik etmesi” değildi kuşkusuz. Hocamızın en uzun süreli ve kapsamlı “Atayurt gezisi” olan bu yolculuk da onunla bir “Gönül seferi” de yaptık.

Aziz Sancar ile, kilometrelerce süren Semerkant ve Buhara yolculuklarımız, uzun saatler süren yürüşlerimiz aynı zamanda, Türk-İslam irfanındaki deyimi ile bir “Seferi batın” şeklinde de geçti: Türk Dünyasının kadim medeniyet ve maneviyat merkezleri olan Semerkant ve Buhara’yı “Türk Dünyasının En Büyük Bilgesi” Aziz Sancar ile arşınlamak, sıradan bir yürüyüş olamazdı zaten.

DÜNYA ÖLÇEĞİ

Dr.Müjdat Kayayerli
21.Dönem Milletvekili

Deprem felaketinde Türk Cumhuriyetlerinin ve dünya ülkelerinin Türkiye'ye yardım ve desteğinden sonra kendinize bir ders çıkarmalıyız! 1. Her Türk Devleti kurumlarını Türk dünyasında olabilecek tost ve şartları göz önünde bulundurarak kurumlarını ya daha verimli hale getirmeli, ya da yeniden yapılandırılmalıdır.

2. Depremde yaşanan hadiselerden çıkan sonuca göre, eksikliklerini belirleyerek Türkiye de AFAD ve Kızılay gibi kurumlardaki personelin eğitilmesi ve eksikliklerin giderilmesinin de faydaları vardır, 3. Her Türk Devleti Türk Dünyasında iklimde, doğal afetlerde, gıda güvenliğinde, eğitim sağlık, ulaşım, lojistik, diplomasi, sanayi ve teknolojiye yeni teknolojilerde meslek eğitiminde yaşanabilecek her türlü olumsuzluğa karşı şimdiden önlem paketleri ve projeleri hazırlamalıdır.

500 milyonu bulan Türk dünyasında hedefleri ortaya koyulan somut projeler geliştirilmelidir! Bunun için de özgün kültür, ortak kimlik şuuru ve ortak akıl şarttır. Halkçı, toplumun çıkarlarını ve refahını önde tutan ufku ve vizyonu açık, yenilikçi ve hürriyetçi, sorumluluk şuuru yüksek devlet adamlarının yönetimlerde yer alması daha uygun olacaktır.

Kültür tarihimizin Dahisi ve Yazarı Kaşgarlı Mahmut'un dünya merkezinin Kaşgar olduğu tezine ve milli şuur aydınlığı ile dil, kültür ve vatan coğrafyamızın bütünlüğüne Türk Dünyasının kader birliğine işaret ettiğinin de hiç bir zaman unutulmaması gerektiğine inanmalı, ve her türlü önlemleri almalıyız!

Asya'nın yeryüzünde en büyük kıta olduğu ve en çok nüfus yoğunluğunun burada olduğundan hareketle, Türk Dünyasının siyasi- ticari- kültürel merkezleri olan Ankara, Bakü, Semerkant, Astana, İstanbul, Taşkent, Bişkek vb. merkezlerde deprem, sel, yangın vb. gibi felaketlerde eğitilmiş, deneyimli kadrolarıyla bekleyen, işinin ehli olan arama- kurtarma ekipleri kullanacakları aletlerle beraber hazır olarak bulundurulmalıdır.

Türk Devletlerinin hepsi de jeopolitik önemi olan stratejik

Kendimize bir ders çıkarmalıyız!

bölgelerde konumlanmıştır. Jeopolitik demek, devlet ve milletlerin oluşumunda, devletler ve milletler arasındaki ilişkilerde, coğrafi kinumların etkilerini vurgulayan bir disiplin olduğu anlayışından hareket edersek, Türk Dünyasında alınacak önlemlerin ne kadar önemli olduğu görülür.

Bunun için güç, fırsat üstünlüğünü sağlayan Türk devletler zincirine ihtiyaç vardır. Bu devletler arasında her alanda kurulacak köprüler, bağlantılarla, Güç üstünlüğünü rakiplerine kaptıran bir Türk Dünyası değil, her alanda deneyimli kadrolarıyla insanlığa hizmet sunabilen bir Türk Devletler teşkilatı işin ehli insanlarla 21. Asırda baskı altında kalmadan daha iyi şartlarla yaşam mücadelesi verir ve üst akıl oluşturabilir. Bu bağlamda denilebilir ki: Dünyada milletler ve medeniyetler arasında gizli ve apaçık bir mücadele devam ettiğine göre bilgi düzeyini, dijital dünyasını, Nano teknoloji ile buluşturan bir millet her zaman ayakta kalacak ve hür ve özgür olarak yaşayacaktır.

“Dünya Adası” olarak bilinen Asya- Avrupa ve Afrika kara blokunun toplam yüzölçümü 85 milyon km² olup, bu kara blokunun en büyüğü % 44.4 ile Asya'dır. Onun için de Asya trafiğinde olan, vuku bulan her olay Türk Cumhuriyetlerini yakından ilgilendirir. Kardeş Türk toplumlarını hesapsız, kitapsız, plansız ve programsız bir şekilde yönlendirmek anlayışında olan her türlü tutum ve girişimlerin Türk dünyasında yeri olmamalıdır. Türk topluluklarının Mustafa Kemal Atatürk ün fikir önderliğinde milletimizin şuurlu birliği, dirilişi, işbirliği ve dayanışması çok önemlidir.

Aynı zamanda Atatürk, milletlerin kardeşliği, dostluk ve işbirliğinin pekiştirilmesi nin de önemli olduğunu vurgular ki, bu durum Türk Topluluklarının kendi özüne dönmeleri için bir fırsattır. Bu bağlamda deprem felaketinden çıkaracağımız ders şöyle özetlemek mümkündür: Tüm felaketlere karşı, her bireyin hedefi, Türk Milletini güçlendirmek ve yükseltmek olmalıdır.■

500 milyonu bulan Türk dünyasında hedefleri ortaya koyulan somut projeler geliştirilmelidir! Bunun için de özgün kültür, ortak kimlik şuuru ve ortak akıl şarttır. Halkçı, toplumun çıkarlarını ve refahını önde tutan ufku ve vizyonu açık, yenilikçi ve hürriyetçi, sorumluluk şuuru yüksek devlet adamlarının yönetimlerde yer alması daha uygun olacaktır. Kültür tarihimizin Dahisi ve Yazarı Kaşgarlı Mahmut'un dünya merkezinin Kaşgar olduğu tezine ve milli şuur aydınlığı ile dil, kültür ve vatan coğrafyamızın bütünlüğüne Türk Dünyasının kader birliğine işaret ettiğinin de hiç bir zaman unutulmaması gerektiğine inanmalı, ve her türlü önlemleri almalıyız. Asya'nın yeryüzünde en büyük kıta olduğu ve en çok nüfus yoğunluğunun burada olduğundan hareketle, Türk Dünyasının siyasi- ticari- kültürel merkezleri olan Ankara, Bakü, Semerkant, Astana, İstanbul, Taşkent, Bişkek vb. merkezlerde deprem, sel, yangın vb. gibi felaketlerde eğitilmiş, deneyimli kadrolarıyla bekleyen, işinin ehli olan arama- kurtarma ekipleri kullanacakları aletlerle beraber hazır olarak bulundurulmalıdır.

Aileden, yurttan uzak, parasız, yatacak yerim, yemek yiyecek paramın olmadığı günler oldu. Deneylerin çalışmadığı günler, aylar oldu. Ama inat ettim, yeni yaklaşımlar denedim ve bazı yenilgilere rağmen genellikle sonunda üzerinde çalıştığım bilimsel konuyu çözdüm.

girmesi, dünyanın neresinde hangi dinden, hangi ırktan ve cinsten olursa olsun, tüm insanlık için bir büyük "ilham"ın kaynağı olmuştur.

Aziz Sancar'ın, inatla, azimle çalışarak buluşlarını "Nobel Bilim ödülü" ile taçlandırması ise, daha çok "Bilim üretmek" isteyen gençlere ve onun yolunda yürümek isteyen genç akademisyenlere büyük bir "örneklik" teşkil etmektedir.

Sancar'ın, "*Ben Nobel kazanmak için çalışmadım, çalışmalarım bana Nobel kazandırdı*" sözü, binlerce kelime ile ifade edilecek çok deruni "Hakikatleri" özetleyen bir cümle, kanaatimce.

Ve Aziz Sancar deyince ilk akla gelen kavram, onun dillere destan "Milliyetçiliği..." Sancar hoca, bir bilim insanı. Reel, akılcı, laboratuvarında inceleyip gördükleri ile başarılarına imza atan bir kişi. Elbette bu açıdan hocanın "Milliyetçiliği" de kendine özgü, damıtılmış bir özelliğe sahip: Hoca, slogançı değil, ayağı yere basan bir milliyetçilik ve vatanperverlik söylemine sahip.

Aziz Sancar'ın kayıtsız, şartsız dile getirdiği cümle belli: "Türk Dünyasının birliğini görmek istiyorum. Çocukluğumdan beri ilk hayalimdir bu..." Hoca, en

büyük hayalinin kısmen gerçekleşmekte olduğunu görme bahtiyarlığına da erişti.

Kendi ülkesi Türkiye'nin yanısıra, Azerbaycan, Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan ve özellikle Özbekistan'dan , yani "Türk Dünyasından" gördüğü büyük sevgi, alaka ve hürmet ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar kapsamlı, sıcak ve samimi.

Bu satırları yazarken,, Aziz Sancar hocanın "TÜRKSOY Tür Dünyası Kültür Elçisi" olduğu haberini aldım. Bu simgesel, onurlu sıfat hocamıza çok güzel yakıştı.

Bu haberin, tüm Türk Dünyasına moral, motivasyon ve şvk katacağına katiyetle inanıyorum.

Zira Aziz Sancar, Türk Dünyasında çok sevilen bir isim. Hoca ile geçirdiğim 7 günlük gezi, seyahat ve etkinlikte de bu "Büyük sevgi seli"ne yakinen şahit oldum.

"Başarının tek bir kriterini biliyorum o da çok çalışmak"

100 yıllık Türkiye Cumhuriyeti ve 30 yıllık Türk Devletleri tarihinde, bilimsel çalışmaları Nobel Ödülü ile taçlanan yegane isim olarak ismini altın harflerle tarihe yazdırmayı başaran Aziz Sancar, bu açıdan yüzbinlerce gencin de ideolü ve ilham kaynağı kişisi...

Peki, Aziz Sancar'ın "Başarı Sırrı" ne? Ebveyni okuma yazma bile bilmeyen bu gariban çocuk, milyonlarca rakibini alt ederek bu

"Büyük başarı hikayesinin kahramanı" oldu?...

Nasıl oldu da, Mardin Savur'dan çıkan bu Anadolu çocuğu, "Kurtlar sofrasındaki" ABD'de tutunup, Nobel Ödülüne uzandı?

Bu sorular çok önemli...

Özellikle bu toprakların ve Türk Dünyasının "Yeni Aziz Sancar'lar" yetiştirebilmesi için her yerde sorulması, cevabı aranması, filmlere, belgesellere, kitaplara konu edinilmesi gereken sorular...

Aziz hoca, "*Ben, başarının bir tek kriterini biliyorum, o da çok çalışmak. Ben, çok çalıştım. Çok çalışmanızı tavsiye ediyorum*" sözünü, beraber geçirdiğimiz 7 gün boyunca sorduğum her soru vesilesiyle defaatle tekrarladı.

Bu kısa cümle, "Aziz Sancar'ın Başarı Sırrı"...

Bir kez daha tekrarlayalım: "*Ben, başarının bir tek kriterini biliyorum, o da çok çalışmak. Ben, çok çalıştım. Çok çalışmanızı tavsiye ediyorum*"

O halde, Aziz Sancar'ın yolunu izlemek ve onu "Rol model" olarak almak isteyenlerin yapacağı şey belli: Çok çalışacaklar...

Aziz Sancar gibi, hedefine dört elle sarılacaklar...

Günde 18 saat çalışacaklar...

50 üniversiteye başvurup 48'inden redd cevabı alıp, yılmayacaklar ve nihayet 2 üniversiteden "Bir gelin başlayın" cevabını alıp, nihai aşamada "Başka yere gitmeni istemiyoruz" dedirtecek bir "parlak başarıya" imza atacaklar...

Nobel için çalışmadım, çalışmalarım bana Nobel getirdi

Yazımın baş tarafında atıf yaptığım hocanın, "*Ben Nobel kazanmak için çalışmadım, çalışmalarım bana Nobel kazandırdı*" sözünü burada bir kez daha tekrarlamak ve cümlede vurgulanmak istenen "hedef"e dikkati çekmek istiyorum: Hedefli, katmadeğerli ve ilmi metodla desteklenen akademik çalışmayı "işin öznesi"ne yerleştiren bu cümle, kulaklara küpe olmalı. Çalışmalar, metodlu ve "yerli yerince" yapıldığında, ödülü de otomatikman gelir.

Aziz Sancar'ın, inatla, azimle çalışarak buluşlarını "Nobel Bilim ödülü" ile taçlandırması ise, daha çok "Bilim üretmek" isteyen gençlere ve onun yolunda yürümek isteyen genç akademisyenlere büyük bir "örneklik" teşkil etmektedir. Sancar'ın, "*Ben Nobel kazanmak için çalışmadım, çalışmalarım bana Nobel kazandırdı*" sözü, binlerce kelime ile ifade edilecek çok deruni "Hakikatleri" özetleyen bir cümle, kanaatimce.

KONUK YAZAR

Metin Kılıç
T.C. Kırgızistan Eski
Büyükelçisi

Portekiz İspanya ile Atlas okyanusu arasına sıkışmış küçük bir ülke olmakla birlikte, geçmişte Brezilya'dan Angola'ya, Goa ve Timor'dan Macao'ya kadar geniş bir alanda deniz imparatorluğu kurmuş, açık denizler hakimi bir devletti. Vasco da Gama ve Kristof Kolomb gibi büyük kaşifler de Portekizliydi. 20. yy. sonlarına doğru tüm sömürgelerini kaybettikten sonra bugün AB üyesi sakin, küçük bir tatil ülkesi olarak kalmakla birlikte bir Portekizli için muhteşem geçmişleri hala canlı ve önemlidir. Geçmişte Hint Okyanusunda deniz savaşları yaptıkları Piri Reis ve Osmanlı İmparatorluğunun ardılı olarak Türkiye'yi ve Türkleri de çok severler.

1990'ların sonunda eski toprakları olan Doğu Timor Endonezya'dan bağımsızlığını aldıktan ve Macao da Çin Halk Cumhuriyetine bağlı özerk bir yapıya kavuştuktan sonra ne komşuları ne de başka bir devletle hiç bir sorun ve ihtilafları kalmadığından, ister Birleşmiş Milletler teşkilatı, ister Avrupa Birliği ve NATO olsun uluslararası önemli görevlere hep Portekizli siyasetçiler seçilir. Çünkü kimseyle ihtilafları olmadığından, adaylıklarına karşı çıkacak kimse bulunmaz. Gerçi bu durumdan şikayetçi olan Portekizli diplomatlar da vardır.

Portekiz'de Büyükelçilik Müsteşarı olarak görev yaparken, Portekiz Dışişleri Bakanlığında savunma konularına bakan muhabatım yurt dışına tayin oldu ve yerine yeni bir genel müdür yardımcısı göreve başladı.

Viyana'daki Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) nezdindeki Portekiz temsilciliğinden gelen muhabatıma bir tanışma ziyareti gerçekleştirdim. Ondaki Türk sempatisi diğer Portekizlilerden daha ileriydi. AGİT'te görev yaparken artık egemenliğini AB'ye devretmiş küçük bir tatil beldesi olarak AGİT'teki tartışmalar ve oylamalarda AB ortak dış ve güvenlik politikası çerçevesinde toplu olarak el kaldırıp indirmekten bunalmış ve ister Avrupa içi, ister Balkan, Kafkas ve Orta Asya, isterse Orta Doğu ve Afrika olsun hangi konu açılırsa açılısın mutlaka söyleyecek bir

Lizbon Büyükelçiliği'ndeki resepsiyon: “Keşke Türk diplomatı olsaydım”

sözü ve yapacak bir müdahalesi olan Türk diplomatlara hayranlık beslemeye başlamıştı. “Diplomasi böyle olur” diyordu. Dünyaya hakim büyük bir deniz imparatorluğuyken daracık bir yere sıkışıp kalmaktan ve dünya ve bölge politikası ile diplomasisinde önemsiz bir ülke olmaktan sıkılmıştı. “Keşke biz de sizin gibi olsaydık” diyordu.

Genel müdür yardımcısı Costa ile dostluğumuz ilerledi. Bir akşam beni evinde dostlarına verdiği bir akşam yemeğine davet etti. Davetiyeden evinin şehir merkezindeki tarihi semtte olduğu anlaşılıyordu. Eski şehir sokakları araç park etmeye müsait olmadığı için uygun bir park yeri bulduktan sonra adresin bulunduğu yere yürüyerek gittim.

Birbirine yaslanmış tarihi apartmanların kapı numaralarına bakarak 38 numarayı bulmaya çalışıyordum ama sokak 37 numarada bitiyor, başka bir sokak tarafından kesildikten sonra ise bu sefer 39 numaralı apartmanla başlıyordu. Bölgede ne kadar dolandıysam da 38 numaralı apartmanı bulamadım. Davetiyede yazan telefon numarasını aradım. Telefona Costa çıktı. Evini bulamadığımı, sokağın 37 numarada bittiğini söyledim. “37 no.lu apartmanın yanındaki numarasız bina, ben kapıda olurum” dedi. Ama 37 no.lu apartmanın yanındaki bina apartman değil, tarihi bir saray yavrusuydu.

Ben orayı müze sanmıştım. Binanın işlemeli büyük kapısına geldiğimde Costa beni kapıda bekliyordu. Tek yabancı konuk ben olduğumdan evi bulamayacağımı aklına getirmemiş. Çünkü, geçmişte önemli bir asker aileden gelen ve bu sebeple aileden kalma bu saray yavrusunda oturan Costa'yı herkes tanımış. Böylece Costa'nın neden geçmişteki şatafatlı günlere özlem duyduğunu da anlamış oldum.

Edeleri okyanuslarda ve deniz aşırı topraklarda imparatorluğun generali ve amirali olarak zaferden zafere koşturan Costa, şimdi sadece AB talimatlarıyla el kaldırıp indiren biri olmayı içine sindiremiyordu.

O sırada, Büyükelçim başka bir ülkeye tayin olmuş, yenisi gelene

kadar Maslahatgüzar kalmıştım. Costa da dahil Portekiz Dışişleri Bakanlığındaki muhataplarım ile Büyükelçiliklerdeki dostlarımı davet ettiğim 50 kişilik bir akşam yemeği düzenledim.

Lizbon Büyükelçiliğindeki resepsiyon salonu büyüktür. Yemek bittikten sonra konuklar salonun çeşitli yerlerine dağılarak sohbet ederler. Kahveler de bu sırada alınır. Garson Dursun, ayakta sohbet eden davetliler arasında elinde küçük bir defter ve kalemle dolaşarak kahvelerini nasıl alacaklarını sorar. Sonra da tek tek kahveleri dağıtır. Ama o sırada ayaktaki herkes yer değiştirdiğinden insanların hangi kahveyi istediğini nasıl hatırlayıp dağıttığı bir muammadır.

Bu sahneyi daha önce Büyükelçinin verdiği davetlerde sayısız kez görmüştüm ama her nasılsa bu kez gözüme çarpmış. Davet bitip, konukların hepsi gittikten sonra Dursun'u çağırdım. 50 kişiye kahvelerini nasıl alacaklarını sorarak not aldığımı, sonra kahveleri hazırlayıp getirdiğinde hepsi yer değiştirmiş olan kişileri nasıl hatırlayıp doğru kahveyi verdiğini sordum. “Kravat renklerini, ceket cebindeki mendili veya hanımın ayakkabılarını kaydederek istedikleri kahveyi doğru olarak veriyorum” gibi dahiyane bir cevap bekliyordum. Dursun “Vallahi ben Büyükelçi herkese içeceğini sor dediği için soruyorum. Yoksa tüm kahveleri orta şekerli yapıp dağıtıyorum. Kimse de şikayet etmiyor” dedi. Ayakta sohbet eden ve sürekli hareket halindeki onca kişinin kahvesini doğru vermek elbette mümkün değildi.■

100 yıllık Türkiye Cumhuriyeti ve 30 yıllık Türk Devletleri tarihinde, bilimsel çalışmaları Nobel Ödülü ile taçlanan yegane isim olarak ismini altın harflerle tarihe yazdırmayı başaran Aziz Sancar, bu açıdan yüzbinlerce gencin de ideolu ve ilham kaynağı kişisi... Peki, Aziz Sancar'ın "Başarı Sırrı" ne? Ebveyni okuma yazma bile bilmeyen bu gariban çocuk, milyonlarca rakibini alt ederek bu "Büyük başarı hikayesinin kahramanı" oldu?...

Nasıl oldu da, Mardin Savur'dan çıkan bu Anadolu çocuğu, "Kurtlar sofrasındaki" ABD'de tutunup, Nobel Ödülüne uzandı? Bu sorular çok önemli...

Aziz Sancar, bu "Evrensel kural"a dikkat çekmek istiyor...

Türk Dünyasında en büyük ilgiyi

Özbekistan'dan görüyor

Aziz Sancar, biraz önce de ifade ettiğim gibi Atayurt Orta Asya Türk Devletlerinde çok sevilen, sevgi ve saygı gören bir isim. Ama hoca, en çok Özbekistan'dan alaka görüyor. Bunun sebebi, Aziz Sancar hocanın Özbekistan'ın "Kadim ilgi mirası"na duyduğu büyük sevginin, ona yansımada aranmalı...

Evet, Aziz Sancar Özbekistan'ı çok seviyor, zira Özbekistanı "Kadim Türk biliminin merkezi" olarak görüyor. Bunu, bizlere ziyaret anında şöyle açıkladı: *"Buralar, 400 yıl boyunca bilimin merkezi idi. Uluğbey, İbni Sina ve diğerleri bilimde parlak meaşleler yaktılar. Eğer onlar bugün yaşamış olsaydı, kuşkusuz hepsi Nobel Ödülü alacak olan isimlerdi. Benim Özbekistan'a, Semerkant'a,*

Buhara'ya olan sevgim bundan."

Hoca, bana verdiği ve bu sayfalarda "Kapak Röportajı" olarak yayımlanan söyleşisinde ise, "Bir gün gelip bilimin meşalesinin, gene bu topraklardan insanlığı aydınlatacağına inanıyorum" demişti

Bağımsızlığının 30.Yılı'nı geride bırakan ve Şevket Mirziyoyev'in "3.Rönesans" adını verdiği "Yenileşme" siyasetinde bilime çok ayrı bir ehemmiyet atf ediliyor. Zira hem Mirziyoyev, hem Özbekistan akediası, bunun çok iyi farkındalar.

Aziz Sancar'ın 3.kez Özbekistan'ı ziyaret edip 7 gün geçirmesinde karınca kararınca benim de katkım oldu. Zira benim "Aziz Sancar Türk Dünyası ile buluşuyor" diye gönlümü ortaya koyduğum ve hocanın sesini bu satırlar ile yüzbinlerce okura ulaştırmak en büyük amaçlarımdan birisi idi. Hocamızın da tensipleri ile bunu Semerkant Devlet Üniversitesi ile gerçekleştirmek imkanı bulduk.

"Aziz Sancar Bursu", "Aziz Sancar Enstitüsü" gibi kavram ve oluşumlar ilk etapta benim yazdığım ve Özbekistan tarafına tavsiye, istirham ve telkin ettiğim çalışmalar idi. Anladığım kadarıyla onlar zaten başlamışlar, üstüne bende defaatla tekrarlayınca ve yayın yoluyla dile getirince iş hızlandı. Şükür ki bu arzumuz büyük ölçüde yerine geldi.

Bu ziyaret için gösterdiğim geceli-gündüzlü gayretler için Semerkant Devlet Üniversitesi Rektörü Saygıdeğer Rustam Khalmuradov'un özel teşekkürlerine ve benim için manevi değeri ölçülemez iki değerli madalya ile taltif edilmekten ise tarif edilemez bir onur duyarak, anayurda döndüm.

Bu ziyaret esnasında Özbekistan Yüksek Öğretim, Bilim ve İnovasyon Bakanı Abdurrahmanov hocayı ziyaret edip, fikir teatisinde bulundu. Semerkant Devlet Üniversitesi'nde "Aziz Sancar Bursu" ve "Aziz Sancar Biyo Kimya Laboratuvarı" açılışı bizzat Aziz Sancar tarafından yapıldı. Laboratuvarın "Enstitü"ye dönüştürüleceği açıklandı.

Aziz Sancar, bu gezi ve etkinlikten çok büyük bir gönül hoşluğu ile ayrıldı. Ben, hocanın gözündeki mutluluk parıltılarına gezinin her aşamasında defaatle şahit oldum ve elbette hocamızın bu memnuniyetinden hocamız kadar kuanç, mutluluk, onur ve gurur duydum.

İlime, bilime ve alime "değer vermek", vefamızı arz etmek için orada bulduk ve tarihe küçük ama etkili, anlamlı bir not düşme onuruna eriştik.

Vesile olan tüm yetkili ve ilgililere şükranlarımı ifade ediyorum. ■

Ve Aziz Sancar deyince ilk akla gelen kavram, onun dillere destan "Milliyetçiliği..." Sancar hoca, bir bilim insanı. Reel, akılcı, laboratuvarında inceleyip gördükleri ile başarılarla imza atan bir kişi. Elbette bu açıdan hocanın "Milliyetçiliği" de kendine özgü, damıtılmış bir özelliğe sahip: Hoca, slogancı değil, ayağı yere basan bir milliyetçilik ve vatanperverlik söylemine sahip. Aziz Sancar'ın kayıtsız, şartsız dile getirdiği cümle belli: "Türk Dünyasının birliğini görmek istiyorum. Çocukluğumdan beri ilk hayalimdir bu..." Hoca, en büyük hayalinin kısmen gerçekleşmekte olduğunu görme bahtıyarlığına da erişti. Kendi ülkesi Türkiye'nin yanısıra, Azerbaycan, Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan ve özellikle Özbekistan'dan, yani "Türk Dünyasından" gördüğü büyük sevgi, alaka ve hürmet ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar kapsamlı, sıcak ve samimi.

EKONOMİST GÖZÜYLE

Ali Coşkun

58-59.Dönem Sanayi Bakanı

6 Şubat 2023 tarihinde gece yarısı başlayarak milletimizi yasa boğan asrın en büyük depremi ve ara ara devam eden artçı sarsıntılarla Millet olarak büyük bir imtihanla karşı karşıyayız. Allah (cc) depremde ölenlere rahmet, yaralılara acil şifalar, Milletimize sabırlar ihсан etsin. Yardıma koşan Devlet birimlerimizden, gönüllü kuruluşlardan, kişi ve ailelerden, şirketlerden razı olsun. Aynı zamanda ilgililere ve halkımıza ibret ve tedbir almayı nasip etsin. Bu acı günümüzde yardıma gelen dost-ardeş ülkelere de şükran borçluyuz. Devlet ve Millet el ele tek yürek olarak bu musibetten de kurtulacağız inşallah. Ancak yaralarımız büyük, maddi-manevi yükümüz ağır. Zaman kaybedecek, ihmal edecek hiçbir mazeretimiz olamaz, olmamalı.

Son yıllarda yaşamakta olduğumuz enflasyon, işsizlik, faiz, döviz sorunlarımızı daha da ağırlaştıracak olan, on bir ilimizi doğrudan, diğer illeri dolaylı olarak etkileyen depremin ekonomik boyutunu öncelikle ele almak durumundayız. Çevre ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın açıklamalarına göre bu satırları yazdığımız saatlerde şimdiye kadar 384 bin 545 yıkık ve ağır hasarlı konutun enkazlarının kaldırılması, yenilerinin yapılması, 135 bin 575 orta hasarlı konutun onarılması öngörülmekte; bu durumda tahminen 600.000 yeni konutun yapılması, 200.000 konutun onarımı, iş yerlerinin yenilenmesi ile alt yapıların tamamlanması planlanmakta ancak gün geçtikçe sayılar hızla artmaktadır.

İnşaatlar için ön maliyetin 50 milyar dolar olduğu tahmin edilmektedir. Ailelere, Devletçe yapılacak maddi yardımlar yanı sıra bütçeye henüz yansımayan EYT emeklilikte erken yaşa takılanların emeklilik ödemeleri, kamuda yapılacak zamlar, diğer taraftan depremin olumsuz yönde etkilediği sinai ve zirai üretim, ihracat, iş gücü ve bunlara bağlı vergi vb. kayıplarımızdan GSYH etkisinin 30 milyar dolar civarında olabileceği varsayılırsa ihtiyacın 80 milyar dolar olabileceği, kamu kuruluşlarının aslında bütçeden yaptığı yardım açıklamaları dışında özel bağışların ihtiyacın ancak %10'unu

karşılayabileceği izlenmektedir.

Devletin öncelikle acil olarak ayırdığı yüz milyar lira ile işler sürdürülürken yardımlarla ve mevcut bütçeyle yaraların arzu edilen en kısa zamanda sarılamayacağı gerçeği ile karşı karşıyayız.

1999 Marmara depremi sonrası DPT tarafından hazırlanan rapor ışığında yapıldığı gibi acilen israftan uzak tasarruf ağırlıklı ciddi bir kamu maliyesi disiplinli bütçe anlayışı ve çıkarılacak yasa çerçevesinde acil önlemlerin alınması gerekmektedir. Kaldı ki bölgenin özelliği ve nüfusu stratejik önem taşımaktadır. Bir önemli husus ise; şimdiye kadar ihmal edilen ve yer bilimcilerin ısrarla üzerinde durduğu İstanbul'un deprem riski ve uygulanmakta olan kentsel değişim çalışmalarıdır. İstanbul'daki nüfus artışı ve geriye göç konusunu içeren özel bir yasa ile çözüm bulmalıdır.

Deprem bölgesinde ölenlerin definlerinin yapılışı, kurulmakta olan çadır ve konteyner kentlerde (WC ve banyo) hijyen konusu, çöken, yıkılan binaların enkazlarının kaldırılması sırasında oluşan kanserojen asbest ve çeşitli bakteri yüklü toz bulutlarının yayılışının doğuracağı salgın hastalıklara karşı önlem alınması ayrı bir önem taşımaktadır.

Bir başka önemli husus; deprem psikolojisinin oluşturduğu rahatsızlıkların giderilmesi, manevi dünyamızın zenginleştirilmesi yerine toplumu olumsuz yönde etkileyen gerçek dışı beyan ve yorumlarla gerginliği tırmandıran davranışların önlenmesi için bu konularda tıbbi, sosyolojik ve dini hizmetlerinin artırılmasıdır. Bu yönde başta Sağlık Bakanlığı, Çevre Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı'na büyük sorumluluklar düşmektedir.

Bilim adamlarımızın açıkladıkları çerçevede Din, bireysel bir inanç olmakla birlikte aynı zamanda toplumun başta ahlak ve adalet anlayışını oluşturup sağlıklı ve huzurlu bir hayat sürmesinde vazgeçilmez manevi bir olgudur.

Yüce İslam Dini sözde değil özde olup, öz ise Yaradan'ın koyduğu kurallara uymaktır. Bu bağlamda vahi ile gelen peygamber (sav) aracılığı ile

tebliğ edilen indirilen ayetlerle birlikte yaratılan ayetler olan yer ve gökyüzünün oluşturduğu doğa olaylarından yararlanılması kadar gerekli tedbirlerin alınması da önem taşımaktadır.

Nasıl ki çevreyi kirletip tabiat dengesini bozduğumuz, ozon tabakasını delip iklim sorunları oluşturduğumuz için çeşitli önlemler alıyorsak gökyüzü gibi Yerküre'de Allah'ın (cc) yarattığı canlı bir varlık olduğundan depremlerle yaşamını sürdürmektedir.

Oluşan depremlere karşı insanoğlu tedbir almak yükümlülüğündedir. İnsanın ve sorumlu kuruluşların kusurunu başka yerlerde arayarak nerede yanlış yaptığını, hangi önlemleri ihmal ettiğini araştırmaması en büyük hatadır ve doğruyu bulmasını engelleyecek bir davranıştır. ■

Yüce İslam Dini sözde değil özde olup, öz ise Yaradan'ın koyduğu kurallara uymaktır. Bu bağlamda vahi ile gelen peygamber (sav) aracılığı ile tebliğ edilen indirilen ayetlerle birlikte yaratılan ayetler olan yer ve gökyüzünün oluşturduğu doğa olaylarından yararlanılması kadar gerekli tedbirlerin alınması da önem taşımaktadır.

İki Üniversite “Gastronomi Turizmi Kongresi” düzenledi: “Amacımız yemeğe bilimi katmak”

Kongreye PAÜ Rektörü Prof. Dr. **Ahmet Kutluhan**, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. **Necip Atar**, İpek Yolu Uluslararası Turizm ve Kültürel Miras Üniversitesi (“Silk Road” International Tourism and Cultural Heritage University) Birinci Rektör Yardımcısı **Eltazarov Juliboy Danaboyevich**, PAÜ Turizm Fakültesi Dekanı Prof. Dr. **Serkan Bertan** (çevrim içi) ve çok sayıda ülkeden yetkililer, bilim insanları, sektör temsilcileri ve öğrenciler katıldı.

Pamukkale Üniversitesi'nin Özbekistan'daki üniversitelerle devam eden iş birliklerine bir yenisi daha eklenerek Gastronomi Turizmi Kongresi düzenlendi. Pamukkale Üniversitesi (PAÜ) Orta Asya'da bulunan Türk Cumhuriyetleri'ndeki üniversitelerle ilişkilerini güçlendirmeye devam ediyor.

PAÜ Rektörü Prof. Dr. **Ahmet Kutluhan**'ın öncülüğünde pek çok ikili anlaşma ve görüşmelerle devam eden bu ilişkiler, İpek Yolu Uluslararası Turizm ve Kültürel Miras Üniversitesi (**Silk Roa International Tourism and Cultural Heritage University**) ev sahipliği ve PAÜ ortaklığında 1-3 Mayıs 2023 tarihleri arasında Semerkant'ta gerçekleşen “**İnsanlar ve Gezegen için Gastronomi Turizmi Kongresi: Yenilik Yap, Güçlendir ve Koru**” (Gastronomy Tourism Congress for People and Planet: Innovate, Empower and Preserve) etkinliğiyle daha da güçlendi.

Kongreye PAÜ Rektörü Prof. Dr. **Ahmet Kutluhan**, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. **Necip Atar**, İpek Yolu Uluslararası Turizm ve Kültürel Miras Üniversitesi (“Silk Road” International Tourism and Cultural Heritage University) Birinci Rektör Yardımcısı **Eltazarov Juliboy Danaboyevich**, PAÜ Turizm Fakültesi Dekanı Prof. Dr. **Serkan Bertan** (çevrim içi) ve çok sayıda ülkeden yetkililer, bilim insanları, sektör temsilcileri ve öğrenciler katıldı.

Düzenlenen ortak konferansın paydaşlarından Pamukkale Üniversitesi'nin Rektörü Prof. Dr. **Ahmet Kutluhan** yaptığı

konuşmasında şunları kaydetti: “İpekyolu Üniversitesi ile Pamukkale Üniversitesi'nin gerçekleştirmiş olduğu gastronomi kongresinin öncelikli amacı, iki üniversite arasındaki iş birliğini geliştirmektir. Bu kongre ile iki üniversite arasında yapmış olduğumuz ikili anlaşmanın böylece ilk adımını atmış bulunuyoruz. İkinci bir amacımız daha var. Hem Semerkant hem de Denizli çok yoğun turist alan şehirler. Biz bu turistlere; kültürel, tarihi, sanatsal pek çok turizm değeri sunuyoruz.

Ayrıca her turist aynı zamanda ziyaret ettiği Denizli, Semerkant gibi destinasyonlara ait yiyecekleri tadıyor. Elbette yediği bu yiyeceklerden de keyif alması gerekiyor. Biz bunun için gastronomi kürsülerini kurduk. Bu şekilde hem Pamukkale Üniversitesi hem de İpek Yolu Üniversitesi olarak turistlerin çok daha memnun bir şekilde ziyaretlerini geçirmelerini sağlayacağız. Bizim asıl amacımız yemeğe bilimi katmaktır.” şeklinde konuştu.

Konferansta konuşan İpek Yolu Uluslararası Turizm ve Kültürel Miras Üniversitesi Birinci Rektör Yardımcısı **Eltazarov Juliboy Danaboyevich** ülkelerinde ve turizm alanında özellikle gastronomi turizmi alanında çözülmesi beklenen problemleri aktardı. Rektör Yardımcısı “Turizmin en önemli kilit noktalarından biri gastronomidir, yiyecektir ve yiyecek güvenliğidir. Bu yüzden Pamukkale

MEFKURE

Namık Kemal Zeybek
Eski Kültür Bakanı

Ötükencilik deyimini sanırım ilk kez kullanıyorum. Bundan sonra iyi anlaşılmasını, yayılmasını, yaygınlaşmasını istiyorum. Yarım yüzyılı aşan okumalarım, uğraşmalarım, uygulamalarım, derin düşüncelerim sonucunda vardığım bir sonuçtur bu durum.

Dokuz yaşımdan başlayarak Türklüğe, Türklük bilgisine, yeryüzü Türklüğüne ilgi duydum. 18 yaşımdayken ilkyazımın başlığı "İrkçilik Turancılık" idi. İrkçi değilim Turancıydım. Turancı, yeryüzü Türklüğü ile ilgilenmek, ilderde bağımsız olacak Türk ellerinin birlik kurması demektir.

Şimdi biliyorum ki Ötükencilik Turancılığı da kapsayan daha kapsamlı bir yaklaşımdır.

Türklük bilincinde olanlar için büyük amaç Ötüken'i kurmak olmalıdır. Türk'ün geçmişinde Türkçülüğün en açık, en keskin dile getirildiği dönem bugün adına Göktürkler dediğimiz çağdır.

Ötüken'in güçlü bir biçimde vurgulanması da Orhun Yazıtlarındadır. Orhun Yazıtları bir bakın o günün Atatürk'ü olan Bilge Kağan'ın söylevidir. Bu söylev o çağ ile bütün gelecek çağların Türklerine bengi öğütlerdir. Yanlış okumaları düzelterek bu söylevi Kutlu Söylev adıyla yayınladım. Atayurt Yayınları'ndan çıktı.

Bu yazıtlarda Bilge Kağan atamız Türklerin Ötüken'e bağlılıktan çıkmamalarını öğütler. Bu durumda Ötüken Yış, Ötüken Ormanı ya da Dağı diye daraltılacak bir kavram olamaz. Nasıl Roma önce bir kalenin bir şehrin adı iken sonra büyük bir imparatorluğun adı olmuşsa Ötüken de ilk anlamı bir yer adı olsa bile Bilge Kağan'ın dilinde artık bir yanı Talu (okyanus) bir yanı Tibet, bir yanı Sibiryaya bir yanı Orta Asya olan ulu bir elin (devletin) adıdır.

Bilge Kağan'ın söylevinin ortaya koyduğu Ötüken'in üç ana kuralı vardır:

1. Türk budunu ulusları Ötüken'de birlik olacaklardır.
2. Ötüken'de Türk'ün töresi geçerli olacaktır.
3. Ötüken Türk başkanlarca yönetilecektir. Türkleri Türkler yönetecektir. Başka ulustan ya da başka ulus bilinci içinde olanlar değil. Ötüken'de uygulanması gereken Türk'ün töresinin ana kurallarını da yine Bilge

Ötükencilik, Enel Hak ve "İçimizdeki tanrı"

Kağan'ın söylevi ile öteki ana kaynaktan alarak yazıyorum.

Söylemek isterim ki bu yazı sadece geçmişle ilgili bir değerlendirme değil, gelecekle ilgili bir çıkış, yüceliş, yükseliş sunuşudur. Bunu söylüyorum. Bu sunuş benim değil Bilge Kağan'dan Atatürk'e ulu ataların ortaya koydukları gerçeklerdir.

Türklerin İslam'a girmelerinde en büyük katkıyı yapan Halaç Türklerinden Mansur oğlu Hüseyin daha çok "En-el Hak" sözü ile bilinir. Mansur adı ile tanına gelen bu önemli kişinin şu sözleri -bence- daha çarpıttıcıdır. Tanrı'yı görünce gönül gözüyle Dedim: Ey kimsin sen? Dedi: Senim ben. 18. yy'de yaşayan Berkeley ise; Biz tanrıda varız, tanrıda yaşıyoruz demişti.

Çok ilginç bir kişilik olan Oktan Keleş de görüşünü bitiğinin adıyla belirtmiş.

"İçimizdeki Tanrı"

Oktan Beyin, İlgili Kültür Sanat Yayıncılıkta çıkan 14 bitiğinden söz ediyorum.

Batı Türkleri Tangri dediler. Sonra Tanrı... Doğu Türkleri çoğunlukla Tengri dediler, bugün de öyle diyorlar. Tanrı var olanların tümünü kapsar, tümünün de içindedir.

İşte, Türklerin derin geçmişlerinin içinden içlerinde taşıyarak getirdikleri tanrı inancı budur.

Gelelim Oktan Keleş'in tanımına: Tengriden gelmedin, tengri ile geldin! Tanrıyı insanlık yaratmadı. Tanrı da sen de hep vardın. Bu var oluş, tanrı olarak değil sen de sen olarak değil. O, hep vardı. Sen de ondaydın. Ve ruhundan üfledi seni. Oktan Keleş bunları söylüyor sonra yorumu da kendisi yapıyor. Bu, çok üstün bir tanrı kavrayışıdır. Kişioğulları kendi kavrayışlarına, anlayışlarına göre tanrı kavramını anlamışlar, olması gerektiğinden böyle olmuştur.

Sami dinlerin dışında kalan toplulukların tanrı algılarından söz etmeye gerek yok. Onları küçümseyip kendi algıları yücelten kimi dinlerin tanrı anlayışı bugünü gelişmiş ortak bilinç düzeyine göre çok sıkıntılıdır.

Tevrat'a inananlar için tanrı "Günün serinliğinde cennette dolaşır, Âdem'i göremeyince neredesin diye seslenir" daha daha neler. İncil'e göre "Oğul edinir, cennette bulunur." Kur'an' da ise alt bilinç düzeyine seslenişte

"Evreni altı günde yaratır, sonra arşın üzerini kaplar." Üst bilinç düzeyine seslenince ise "Başlangıç, son, gürünenlerin tümü, görünmeyenlerin tümü odur." (Evvel, Ahir, Zahir, Batın.) Buradan Müslümanlar ikiye ayrılır. Alt bilinç düzeyine söylenen sözlere saplananlar ile üst bilinç düzeyine ulaşanlar. İşte Oktan Keleş Tanrı'yı o üst bilinç düzeyinden anlatıyor. ■

Türklük bilincinde olanlar için büyük amaç Ötüken'i kurmak olmalıdır. Türk'ün geçmişinde Türkçülüğün en açık, en keskin dile getirildiği dönem bugün adına Göktürkler dediğimiz çağdır. Ötüken'in güçlü bir biçimde vurgulanması da Orhun Yazıtlarındadır. Orhun Yazıtları bir bakın o günün Atatürk'ü olan Bilge Kağan'ın söylevidir. Bu söylev o çağ ile bütün gelecek çağların Türklerine bengi öğütlerdir. Yanlış okumaları düzelterek bu söylevi Kutlu Söylev adıyla yayınladım. Atayurt Yayınları'ndan çıktı. Bu yazıtlarda Bilge Kağan atamız Türklerin Ötüken'e bağlılıktan çıkmamalarını öğütler. Bu durumda Ötüken Yış, Ötüken Ormanı ya da Dağı diye daraltılacak bir kavram olamaz. yani Orta Asya olan ulu bir elin (devletin) adıdır.

Prof. Dr. Bertan konuşmasında; festivallere katılan ziyaretçilerin yiyecek ve içecek ihtiyaçlarını karşılarken yöresel mutfak unsurlarının ön plana çıkarılmasının mutfak kültürünün tanıtılmasında önemli bir araç olduğunu, aynı zamanda festivallerde sunulan yöresel yemeklerin ziyaretçilerin ve yerel halkın destinasyona olan bağlılığını etkilediğini ifade ederek yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre mutfak marka değerinin mekansal bağlılık üzerinde olumlu etkisi olduğunu tespit ettiklerini söyledi. Kongrede Türkiye ve Özbekistan ile birlikte Afganistan, Azerbaycan, Beyaz Rusya, Birleşik Arap Emirlikleri, Çin, Endonezya, Hindistan, İran, Malezya, Pakistan, Portekiz, Tacikistan'dan katılımcılar yer aldı.

Üniversitesi ile birlikte bu uluslararası konferansı düzenledik.

Turizme yönelik konferansımızda, turizmin en önemli alanlarından olan 'yiyecek turizmi' ve 'yiyecek güvenliği' meselelerini Türkiye'den, Endonezya'dan ve farklı ülkelerden gelen bilim adamları ile muhakeme edeceğiz. Konferanstan elde edilecek bilgiler ve bu alandaki tavsiyeler dikkate alınarak turizm ve yiyecek sektöründeki insanlara iletilecektir.” şeklinde konuşmasını gerçekleştirdi.

Çin'den Endonezya'ya geniş katılım

Gastronomi alanındaki çalışmaları ve başarıları ile bilinen PAÜ Turizm Fakültesi de Kongrenin önemli paydaşlarından biriydi. PAÜ Turizm Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Serkan Bertan kongreye Denizli Beyağaç Kültür ve Tarhana Festivali'ne katılan ziyaretçilere yönelik yürütülen ve festivallerde mutfak marka değeri algısı ile mekansal bağlılık arasındaki ilişkinin incelendiği çalışması ile katıldı.

Prof. Dr. Bertan konuşmasında; festivallere katılan ziyaretçilerin yiyecek ve içecek ihtiyaçlarını karşılarken yöresel mutfak unsurlarının ön plana çıkarılmasının mutfak kültürünün tanıtılmasında önemli bir araç olduğunu, aynı zamanda festivallerde sunulan yöresel yemeklerin ziyaretçilerin ve yerel halkın destinasyona olan bağlılığını etkilediğini ifade ederek yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre mutfak marka değerinin mekansal bağlılık üzerinde olumlu etkisi olduğunu tespit ettiklerini söyledi.

Kongrede Türkiye ve Özbekistan ile birlikte Afganistan, Azerbaycan, Beyaz Rusya, Birleşik Arap Emirlikleri, Çin, Endonezya, Hindistan, İran, Malezya, Pakistan, Portekiz, Tacikistan'dan katılımcılar yer aldı. Kongreye katılım sağlayan bilim insanları, uzmanlar ve sektör temsilcileri gastronomi turizmini çeşitli yönleri ile ele aldılar.

Üç gün süren kongrenin ilk günü açılış konuşmaları ve akademik sunumlar ile geçerken, ikinci günü katılımcılar için düzenlenen Semerkant kültür turuyla devam etti.

3 gün süren ikramlar

Kongre üçüncü gün yiyecek içecek sektörünün önemli isimleri ve lisansüstü düzeydeki öğrenciler tarafından yapılan sunumların ardından sona erdi.

Kongre sonrasında PAÜ Rektörü Prof. Dr. Ahmet Kutluhan; Özbekistan ile güçlü ilişkilerini her geçen gün daha da sağlamlaştırdıklarını, özellikle ortak olarak yürütülen Gastronomi Turizmi Kongresi gibi bilimsel etkinliklerin bu güçlü ilişkinin en güzel göstergesi olduğunu belirtti.

Kutluhan, bu ortaklıklara yenilerini eklemek için PAÜ olarak var güçleriyle çalışmaya ve yenilikçi projeler üretmeye devam ettiklerini ifade ederek değerlendirmelerde bulundu.

Semerkant Devlet Üniversitesi ile Pamukkale Teknokent Arasında İş Birliği Protokolü İmzalandı

PAÜ tarafından Özbekistan ile ilişkileri daha da güçlendirmek amacıyla düzenlenen “İnsanlar ve Gezegen için Gastronomi Turizmi Kongresi: Yenilik Yap, Güçlendir ve Korum” (Gastronomy Tourism Congress for People and Planet: Innovate, Empower and Preserve) başlıklı uluslararası kongresinde önemli bir iş birliği daha gerçekleştirildi. Pamukkale Teknokent Yönetim Kurulu Başkanı Rektör Prof. Dr. Ahmet Kutluhan ve Semerkant Devlet Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Khalmuradov Rustam Ibragimovich, Semerkant Devlet Üniversitesi ile Pamukkale Teknokent arasında iş birliği protokolüne imza attı.

Bu protokol çerçevesinde Pamukkale Teknokent ve Semerkant Devlet Üniversitesi'nin sahip oldukları deneyim ve birikimler birlikte üretilecek yeni Ar-Ge projeleri ile paylaşılacak.

Konferansta konuşan İpek Yolu Uluslararası Turizm ve Kültürel Miras Üniversitesi Birinci Rektör Yardımcısı Eltazarov Juliboy Danaboyevich; “Turizmin en önemli kilit noktalarından biri gastronomidir, yiyecektir ve yiyecek güvenliğidir. Bu yüzden Pamukkale Üniversitesi ile birlikte bu uluslararası konferansı düzenledik.

Turizme yönelik konferansımızda, turizmin en önemli alanlarından olan ‘yiyecek turizmi’ ve ‘yiyecek güvenliği’ meselelerini Türkiye'den, Endonezya'dan ve farklı ülkelerden gelen bilim adamları ile muhakeme edeceğiz. Konferanstan elde edilecek bilgiler ve bu alandaki tavsiyeler dikkate alınarak turizm ve yiyecek sektöründeki insanlara iletilecektir.” dedi.

ASPİLSAN Lityum İyon Silindirik Pil Hücresi Avrupa akreditasyonlarını başarı ile tamamladı

Türkiye'nin ilk lityum iyon pil üretim tesisini kuran ve 2022 yılının Haziran ayında seri üretime başlayan ASPİLSAN Enerji, ASPİLSAN INR18650A28 lityum iyon silindirik pil hücrelerinin Avrupa akreditasyonlarını başarı ile tamamladı. ASPİLSAN Enerji, Kayseri Mimarsinan Organize Sanayi Bölgesi'nde 25 bin metrekarelik kapalı alanda kurulan lityum iyon pil fabrikasında ürettiği pillerle Avrupa pazarına odaklandı.

ASPİLSAN Enerji ürettiği INR18650-A28 lityum iyon pil hücrelerinin kalitesini uluslararası birçok kalite sertifikasıyla tescilletti. Akreditasyon süreci ile ilgili açıklama yapan ASPİLSAN Enerji Genel Müdürü Ferhat Özsoy şunları söyledi: "2022 yılının ikinci yarısında başladığımız lityum iyon pilimizin seri üretimi sonrası ürettiğimiz pil hücrelerimizin performans ve güvenlik kabiliyetlerinin uluslararası kalite standartlarını karşılayarak, Avrupa'da yer alan bağımsız ve akredite laboratuvarlarda gerçekleştirilen testler sonucu, kısa sürede elde ettiğimiz birçok sertifika ile tescillettik."

Seri üretim sonrası ilk olarak üretilen pillerimizin kalitesini ve nakliye güvenliğini güvence altına almak üzere, IATA (International Air Transport Association, Türkçe: Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği) isteri de olan, Birleşmiş Milletler özel taşıma test ve gereksinimlerini içeren UN38.3 standardı kapsamında sertifikasyon sürecini tamamladık.

Pillerin bir yerden başka bir yere taşınması sırasında karşılaşılabilecek tehlikeli koşulların simüle edildiği laboratuvar ortamında A28 pil hücreleri düşük basınç, termal değişim, titreşim, mekanik şok, harici kısa devre, darbe ve aşırı deşarj gibi zorlu koşullara maruz bırakılarak test edildi. Bağımsız belgelendirme ve test laboratuvarlarında gerçekleştirilen tüm testler başarı ile tamamlanmasının ardından ASPİLSAN A28 pil hücreleri UN38.3 taşıma güvenliği sertifikasına sahip oldu.

"2022 yılının ikinci yarısında başladığımız lityum iyon pilimizin seri üretimi sonrası ürettiğimiz pil hücrelerimizin performans ve güvenlik kabiliyetlerinin uluslararası kalite standartlarını karşılayarak, Avrupa'da yer alan bağımsız ve akredite laboratuvarlarda gerçekleştirilen testler sonucu, kısa sürede elde ettiğimiz birçok sertifika ile tescillettik."

GAİB Başkanı Celal Kadooğlu: "Ekinlerimizin yağmura doyması üretime olumlu yansıtacak"

Güneydoğu Anadolu'nun hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri ihracatı yılın ilk 4 ayı sonunda 1 milyar doları aştı. Nisan ayında ihracatını, 2022 yılının aynı ayına göre yüzde 15,5 artırmayı başaran bölgenin ihracatındaki düşüş, 4 ayın sonunda yüzde 5,6'ya kadar geriledi.

Haziran sonuna kadar sektörün bu bölgedeki ihracat kaybını sıfırlamayı amaçladıklarını belirten Güneydoğu Anadolu Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Celal Kadooğlu, "Bu yıl yağışsız geçen kış aylarında kurumaya yaklaşan kuyularımızın dolduğu, nehirlerimizde suların yeniden yükseldiği yağışlı bir mevsim yaşıyoruz. Ekinlerimizin yağmura doyması bu dönemin bereketi üretimimize olumlu yansıtacak. Güneydoğu Anadolu bu yılı da hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektöründe en fazla ihracat yapan bölge olarak tamamlayacak" dedi.

Nisan ayında bölgenin makarna, buğday unu, irmik ve bulgur ihracatının 150 bin tonu geçtiğini belirten Kadooğlu, bu dönemde buğday unu ihracatındaki artışın 2022 yılına göre yüzde 19,1 olduğunu belirterek şunları söyledi:

"İk çeyrekte buğday unu ihracatında yaşanan durgunluğun Nisan'daki artışla kapandığını, 4 ay sonunda ihracat düşüşünün yüzde 5'in altına gerilediğini görüyoruz. Buğday ununa Irak ve Suriye gibi komşularımızın yanı sıra Sri Lanka, Venezuela ve Küba gibi farklı ülkelerden de yüksek talep var, ihracat düşüşünü en hızlı kapatacağımız ürün gruplarından birinin buğday unu olmasını bekliyoruz. Nisan'da makarna ihracatımızda geçtiğimiz yılın aynı ayına göre bir miktar gerileme olsa da başta Afrika ülkeleri olmak üzere, gelen siparişlerin etkisiyle yazı verimli geçireceğimizi düşünüyoruz."

Bitkisel yağ ihracatındaki artışın Nisan'da da sürdüğünü belirten Kadooğlu, bu ürün grubundan elde edilen gelirin sektör ihracatında önemli bir yere sahip olduğunu belirterek, "Bu yıl ihracat birim fiyatlarındaki düşüşün de etkisiyle, bitkisel yağ ihracatında miktar bazında önemli bir artış var." dedi.

Prof. Dr. Aziz Sancar'ın 7 Haziran 2023 tarihinde Semerkant'ta yapılan, "TDT Türk Türk Üniversiteler Birliği Rektörler Özel Toplantısı"nda yaptığı tarihi konuşma

Prof. Dr. Aziz Sancar'ın Semerkant'ta 7 Haziran 2023 tarihinde yapılan "Türk Devletleri Teşkilatı, Türk Dünyası Üniversiteler Birliği Rektörler Zirvesi"nde yaptığı ve "**Bilim yapmak**" üzerine "*Tarihi bir manifesto*" mahiyetinde olan konuşma metnini, önemine binaen **Business Türk**'ün saygın okurları için sayfalarımıza alarak, milyonlara ulaştırmaya ve arşive not düşmeye karar verdik...

Değerli kardeşlerim! İlk önce, Türk Devletleri Teşkilatı'na bağlı Türk Üniversiteler Birliği'nin toplantısında sizlere hitap etmenin benim için büyük bir iftihar kaynağı olduğunu belirtmek isterim. Uzun zaman birbirinden ayrı düşmüş Türklerin bir araya gelmeleri, güçlerini birleştirmeleri, kendilerinin ve dünyanın kalkınmasına ortak katkılar sunma imkanına ulaşmaları bizim hep gençlik hayalimiz olmuştur. O yüzden, bugün sizlerin Türk Dünyası'nın Medeniyet Başkenti Semerkant'da bir araya gelerek, milletimizin bilim ve eğitim sorunlarını, bu sorunlara ortak çözümleri ele almanız beni çok mutlu ediyor.

Ben Nobel Ödülü'nü aldığımda, sadece kendimi değil, sadece Türkiye Cumhuriyeti'ni değil, bütün Türk Dünyası'nı temsil ettiğimi hissediyordum, bunu biliyordum ve bununla büyük bir gurur duydum. Fakat, aynı zamanda içimde bir ezginlik vardı. Biz büyük medeniyetler yaratmış büyük bir Türk milletiyiz. Ya, ben niye Nobel kazanan ilk Türk olayım?

Biz tarihimizle övünüyoruz. Bize tarih kitaplarında biz Türklerin büyük medeniyetler yarattığını öğretirlerdi. Gerçeği söyleyim, ilkokulda, ortaokulda buna inanıyordum. Fakat, liseye, üniversiteye gittikten sonra buna şüphe ettim ve bu içimde bir tutku olarak kaldı. Yıllar sonra, Batılı yazarlardan çıkmış eserleri okudum ve anladım ki, gerçekten 750 ile 1250 yılları arasında Türk Dünyası bilim dünyasının merkeziydi. Gerçekten, biz büyük medeniyetler yaratmışız. Ama bir sürü nedenlerle ondan sonra bilim yapmayı bıraktık ve Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri bizi geçti. Bunu çözmemiz lazım.

Gerçekten de, biz Türklerin yaklaşık son 500 yılda bilime doğru dürüst katkı yapamadığımız ortadadır. Peki neden yapmadık? Bazı insanlar buna 'zeki olmadığımız için' yanıtını verir.

Ancak bilim yapmak genetik veya zekâ meselesi değil, gelenek meselesidir. Yahudi kardeşlerimiz dünya nüfusunun yüzde 0.2'sini teşkil ediyor ve yüzde 20 bilim Nobellerini almışlardır.

Onlar diğer insanlardan daha üstün zekâlı mı? Değiller. Onların kültüründe bilime, eğitime önem veriliyor. Dolayısıyla biz de bunu bir gelenek haline getirmeli ve çocuklarımızı erken yaşta aşılmalıyız. Bu konuda özellikle sosyal bilimcilerin çalışma yapmaları lazım.

Ben gittiğim Türk ülkelerinde teknolojiye önem verilmeye başladığını gördüm. Teknoloji önemli, fakat temel bilim olmadan teknoloji olmaz. Avrupa'dan, Amerika'dan makine alıp, ben teknoloji

Ben Nobel Ödülü'nü aldığımda, sadece kendimi değil, sadece Türkiye Cumhuriyeti'ni değil, bütün Türk Dünyası'nı temsil ettiğimi hissediyordum, bunu biliyordum ve bununla büyük bir gurur duydum. Fakat, aynı zamanda içimde bir ezginlik vardı. Biz büyük medeniyetler yaratmış büyük bir Türk milletiyiz. Ya, ben niye Nobel kazanan ilk Türk olayım? Biz tarihimizle övünüyoruz. Bize tarih kitaplarında biz Türklerin büyük medeniyetler yarattığını öğretirlerdi. Gerçeği söyleyim, ilkokulda, ortaokulda buna inanıyordum. Fakat, liseye, üniversiteye gittikten sonra buna şüphe ettim ve bu içimde bir tutku olarak kaldı. Yıllar sonra, Batılı yazarlardan çıkmış eserleri okudum ve anladım ki, gerçekten 750 ile 1250 yılları arasında Türk Dünyası bilim dünyasının merkeziydi. Gerçekten, biz büyük medeniyetler yaratmışız. Ama bir sürü nedenlerle ondan sonra bilim yapmayı bıraktık ve Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri bizi geçti. Bunu çözmemiz lazım.

yapıyorum, ben patent aldım, bilmem ne aldım ne Türkiye yükselir, ne Türk Dünyası yükselir. Benim inancım bu. Dünyada eğer bir adımızı duyurmak istersek, eğer bir kuvvet olarak tanınmak istersek, eğer yabancılar tarafından yönetilmek istemiyorsak, biz bilim yapmalıyız ve bilimde kuvvetli olmalıyız ki, dünya bizi yaptığımız bilimle tanısin. Unutmamalıyız ki, biz çalıştığımız, ürettiğimiz sürece üstün olacağız.

Yoksa, üstünlük genetik değildir. Bütün insanlar birbirine eşittir.

Kuşkusuz ki, Türk Dünyası'nda bilimsel geri kalmışlığın bir çok kurumsal ve sosyal nedenleri vardır.

Maalesef ben bunların çözümünü iyi bilmiyorum.

Fakat anladığım o ki, maddi yatırım yapmaktan öte bir bilim ortamı geliştirmek lazım. Uluğ Bey, İbn-i Sina, El-Biruni yoktan ortaya çıkmadılar, o zaman Türk Dünyası'nda bir bilim ortamı vardı, yüzlerce başarılı bilim insanı vardı ve bilime çok ilgi vardı, bilime önem veriliyordu.

Aynı zamanda, Uluğ Bey, Uluğ Bey gibi Orta Asya Altın Çağı'ndaki diğer bilim adamları Türk Dünyası'nda bilim adamlarıyla ortak çalışarak bilim yapıyorlardı. Bunlara bugün de önem verirse, Türk Dünyası'nda bilim ve toplum gelişir ve ilerler.

Türk Dünyası'nda bilimsel geri kalmışlığın nedenleri ve bunlara çözüm yollarının bulunması için hiç kuşkusuz ki, sosyal bilimcilerimizin ortak ve detaylı araştırmalarına ihtiyaç vardır. Fakat Türk Dünyası'nda bilimi geliştirmek için, dünyayla yarışmak için neler yapmamız gerektiğini nacizane kendi gözlemlerime dayanarak, burada özetlemek istiyorum.

1. Birincisi, bilim, adaletin, özgür düşüncenin ve sorgulamanın olduğu ortamlarda yeşerir. Bunu unutmamak ve çocuklarımızı bu ruhla, bu alışkanlıkla büyütmemiz lazım, onlara bu ortamı sağlamamız lazım. Bilimde özgür düşünce çok önemli.

Ben Türk Cumhuriyetlerine gittiğimde beni merasimle karşılıyorsunuz, bana büyük saygı gösteriyorsunuz. İnsan olarak, tabi, bu hoşuma gidiyor. Fakat, bunlar bilimde olmaz. Benim yanımda çalışan en başarılı bilim adamları, benim yetiştirdiğim en başarılı öğrenciler benimle münakaşa eden

öğrenciler olmuştur.

O bakımdan, özellikle genç çocuklarımıza özgür düşünmeyi ve yaşlıların, benim gibilerin söylediklerini sorgulamayı öğretmeliyiz.

2. İkincisi, temel bilime öncelik vermeliyiz. Sosyal bilimcilerimiz kusura bakmasınlar, onlara büyük saygım var, fakat şunu söyleyeyim, bizim temel bilimlere yatırım yapmamız lazım, temel bilim yapan çocuklarımızı desteklememiz lazım, onlara özgüven vermemiz lazım.

3. Üçüncüsü, kız ve erkek çocuklarımıza aynı eğitim fırsatı vermeliyiz. Bunun bütün Türk toplumlarında, özellikle de Türkiye Cumhuriyeti'nde bir sorun olduğunun farkındayım.

Bunu çözmezsek, toplumumuzun yarısını oluşturan kadınlarımızın potansiyelinden kalkınma yolunda yararlanamayız, bu potansiyeli gerçekleştiren toplumlarla yarışamayız.

4. Dördüncüsü, çocuklarımıza çok erken yaşlarda deney yapmayı öğretmemiz lazım. Bilim, deney yapmakla öğrenilir, bunu unutmamak lazım.

Ben Amerika'ya geldiğimde Türkiye eğitim ve

Ben Nobel Ödülü'nü aldığımda, sadece kendimi değil, sadece Türkiye Cumhuriyeti'ni değil, bütün Türk Dünyası'nı temsil ettiğimi hissediyordum, bunu biliyordum ve bununla büyük bir gurur duydum. Fakat, aynı zamanda içimde bir ezginlik vardı. Biz büyük medeniyetler yaratmış büyük bir Türk milletiyiz. Ya, ben niye Nobel kazanan ilk Türk olayım?

Biz tarihimize övünüyoruz. Bize tarih kitaplarında biz Türklerin büyük medeniyetler yarattığını öğretirlerdi. Gerçeği söyleyim, ilkokulda, ortaokulda buna inanıyordum. Fakat, liseye, üniversiteye gittikten sonra buna şüphe ettim ve bu içimde bir tutku olarak kaldı. Yıllar sonra, Batılı yazarlardan çıkmış eserleri okudum ve anladım ki, gerçekten 750 ile 1250 yılları arasında Türk Dünyası bilim dünyasının merkeziydi. Gerçekten, biz büyük medeniyetler yaratmışız. Ama bir sürü nedenlerle ondan sonra bilim yapmayı bıraktık ve Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri bizi geçti. Bunu çözmemiz lazım. Gerçekten de, biz Türklerin yaklaşık son 500 yılda bilime doğru dürüst katkı yapamadığımız ortadadır. Peki neden yapmadık? Bazı insanlar buna 'zeki olmadığımız için' yanıtını verir. Ancak bilim yapmak genetik veya zekâ meselesi değil, gelenek meselesidir. Yahudi kardeşlerimiz dünya nüfusunun yüzde 0.2'sini teşkil ediyor ve yüzde 20 bilim Nobellerini almışlardır. Onlar diğer insanlardan daha üstün zekâlı mı? Değiller. Onların kültüründe bilime, eğitime önem veriliyor. Dolayısıyla biz de bunu bir gelenek haline getirmeli ve çocuklarımıza erken yaşta aşılamalıyız. Bu konuda özellikle sosyal bilimcilerin çalışma yapmaları lazım.

Ben bilime bir derece olarak kendi sorularımı cevaplandırmak için girdim. Kendi bilmediklerimi öğrenmek için girdim. Fakat, bilim yaparken, özellikle dış bir ülkede bilim yaparken, aklımda bir şeyi daima tuttum, hiç unutmadım; ben burada yalnız kendimi değil, Türk Milleti'ni temsil ediyorum diye düşündüm. Ve o bana hem güç verdi, hemde sorumluluk kattı. Ben her yaptığımda bundan ben ne alırım, Türk Milleti ne alır diye düşündüm. Ve bu benim için bir güç kaynağı olmuştur.

teorik bilim açısından beni çok iyi yetiştirmişti. Fakat deney yapma konusunda eksikliklerim vardı. Bunu erken yaşlarda çocuklarımıza öğretmemiz lazım.

Bu alışkanlık haline gelmeli, yaparak öğrenilmelidir. Sadece okumakla buna sahip olamazsınız.

5. Beşincisi, politika ve din bilime karıştırılıyor, bunları kesinlikle ayrı tutmak lazım. Politika ve din ile bilim kurumları amaç ve yöntem açısından önemli ölçüde birbirlerinden ayrışıyor.

Bunları birbirine karıştırırsanız bundan ilk önce bilim zarar görür, güvenilirliğini kaybeder, ilerleyemez, gelişemez.

6. Altıncısı, bilim adamlarını din ve politikanın dışında tutmak lazım. Din ve politika bilim adamlarının işine karışırsa, sonuç bilimin ortadan kalkması olur.

Nitekim, buna ibretlik en iyi örnek olarak, Uluğ Bey'in Semarkant'da kurduğu Gözlemevinin akibetini gösterebiliriz. Dini ve politik aşırılık, o zaman dünya çapında bir bilim merkezi haline gelmiş bu gözlemevinin tahrip olması ve oradaki bilim adamlarının dünyanın çeşitli yerlerine kaçıp gitmesiyle sonuçlandı.

Bilim adamları da din ve inanç işlerine karışmasın. Çünkü toplumun büyük bir kısmını dışlar ve alçak görür algısı verir.

7. Yedincisi, bilim adamlarına liyakata dayalı imkan sağlanmalıdır. Onları tayin etmek, terfi etmek için tek kriter liyakat olmalıdır.

Mesela, benim çalıştığım Amerika'da dün yaptığımıza bakmazlar. Ben Nobel'i aldığımdan sonra yayına gönderdiğim ilk makalem reddedildi. Amerika'da çalışacaksınız, durmadan çalışacaksınız ve birşeyler bulacaksınız. Bunun ölçüsü budur. Ne bilim adamları dinler, ne de bilimsel faaliyetlere fon sağlayan Amerikan Sağlık Bakanlığı gibi kurumlar. Obakımdan, çalışmanıza devam etmeniz lazım. Devam etmezsek, desteklemezler, Nobel filan dinlemezler.

Bilimle ilgili görevlere atamalarda da yine buna bakılır, dünyadan ve Amerika'dan en iyilerin bu görevlere getirilmesine çalışılıyor.

8. Sekizincisi, insanlar bilim yapmaya başladıktan sonra onlara özgürlük vereceksiniz, şunu yap, bunu yap demeyeceksiniz.

Bilim adamı özgürlük ister. Onların bir şeye merakı olur ve onu takip eder ve o konuda ona özgürlük vermelisiniz.

O, madem hayatını buna adanmış, mutlaka insanlığa faydalı birşeyler yapacaktır.

Bir sözle, bilim adamına kendi bilimsel hedeflerini özgürce belirleme ve bunu gerçekleştirme imkanı sağlanmalıdır.

9. Dokuzuncusu, bütün bunların dışında benim kanaatimce bir Türk Türk Dünyası'na bir vefa borcu, bir sevgisi olmadan iyi bir bilim adamı olmaz.

Ben bilime bir derece olarak kendi sorularımı cevaplandırmak için girdim. Kendi bilmediklerimi öğrenmek için girdim. Fakat, bilim yaparken, özellikle dış bir ülkede bilim yaparken, aklımda bir şeyi daima tuttum, hiç unutmadım; ben burada yalnız kendimi değil, Türk Milleti'ni temsil ediyorum diye düşündüm.

Ve o bana hem güç verdi, hemde sorumluluk kattı. Ben her yaptığımda bundan ben ne alırım, Türk Milleti ne alır diye düşündüm. Ve bu benim için bir güç kaynağı olmuştur.

Son olarak, bildiğime göre, Türk Üniversiteler Birliği Türk Cumhuriyetleri üniversiteleri arasında öğrencilerin ve öğretim üyelerinin değişimini sağlamak ve Türk Dünyası'nda ortak öğretim alanı oluşturmak için çalışmalar yürütmektedir.

Bunları iyi gelişmeler olarak görüyorum, Türk Dünyası'nda ortak bilimsel çalışmalarını da kapsayacak şekilde daha da genişletilmesini arzu ediyorum ve Türk Cumhuriyetleri yöneticilerine bu faaliyetlere daha fazla bütçe ayırmalarını öneriyorum.

Hepinize teşekkür eder, iyi çalışmalar diliyorum.”

Bilim adamlarına liyakata dayalı imkan sağlanmalıdır. Onları tayin etmek, terfi etmek için tek kriter liyakat olmalıdır.

Mesela, benim çalıştığım Amerika'da dün yaptığımıza bakmazlar. Ben Nobel'i aldığımdan sonra yayına gönderdiğim ilk makalem reddedildi. Amerika'da çalışacaksınız, durmadan çalışacaksınız ve birşeyler bulacaksınız. Bunun ölçüsü budur. Ne bilim adamları dinler, ne de bilimsel faaliyetlere fon sağlayan Amerikan Sağlık Bakanlığı gibi kurumlar. Obakımdan, çalışmanıza devam etmeniz lazım. Devam etmezsek, desteklemezler, Nobel filan dinlemezler.

“YTB olarak Türk dünyasına katkı sağlayacak çalışmalarını sürdürmeyi bir faaliyet temennisinin ötesinde tarihi bir vazife addetmekteyiz”

Abdullah bey, YTB'nin hem genel, hem güncel faaliyetlerini sormak istiyorum öncelikle size. Kurum olarak özellikle sosyal, kültürel ve eğitsel alanlarda ne tür çalışmalar yapıyorsunuz?

Yurtdışı Türkler ve Akarba Topluluklar Başkanlığı (YTB) öncelikle bir diaspora kurumudur ve ülkemizin diaspora politikalarını belirleyip koordine etmektedir. Çalışmalarının ana gövdesini yurtdışında yaşayan ve sayıları 7 milyona ulaşan Türk vatandaşlarının oluşturduğu Başkanlığımız, çoğunluğu Avrupa ülkelerinde yaşayan vatandaşlarımızın kültürel kimliklerini ve menfaatlerini koruyup geliştirmek doğrultusunda önemli faaliyetlerde bulunmaktadır.

Bu minvalde, yurt dışındaki mevcudiyetleri hem kendileri hem ülkemiz hem de ev sahibi ülkeler açısından son derece önemli olan Türk diasporasına ilişkin faaliyetlerimizi, 2012 yılından beri “Güçlü Diaspora Güçlü Türkiye” anlayışıyla sürdürmekteyiz.

YTB olarak bir diğer görev alanımızda müşterek bir tarihi ve kültürel tevarüs ettiğimiz kardeş topluluklarımıza matuf çalışmalardır.

Soydaş ve akarba olarak tanımlanan bu topluluklarla aramızdaki ortak mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılması amacıyla yürütülen faaliyetler; akademik araştırmalardan yerinde burslandırmalara, Türkçe eğitim desteklerinden gençlere yönelik hareketlilik programlarına, sözlü tarih çalışmalarından anma etkinliklerine kadar geniş bir alana tekabül etmektedir.

Özellikle bu alanda verdiğimiz yayın destekleriyle de bu zengin kültürel ve tarihi birikimi kayıt altına alıp, gönül coğrafyası addettiğimiz topluluklarla olan münasebetlerimizi güçlendirecek çalışmalara da öncelik vermekteyiz.

Bir diğer önemli çalışma alanımızı ise, Başkanlığımızca diğer kurum ve kuruluşlarımızla iş birliğinde yürütülen ve

“Türkiye Bursları” adıyla markalaşan programımız çerçevesindeki uluslararası öğrencilere yönelik faaliyetlerimiz oluşturmaktadır.

2012 yılında hayata geçirilen Türkiye Bursları, ülkemizin uluslararası eğitim hareketliliğine önemli katkılar sağlayarak dünyanın pek çok ülkesinden gerekli kriterleri sağlayan başarılı uluslararası öğrencilerin ülkemiz üniversitelerinde lisans ve lisansüstü eğitim almalarını mümkün kılmaktadır. Her yıl dünyanın 170'i aşkın ülkesinden yaklaşık 165 bin başvurunun alındığı ve yaklaşık 5 bin uluslararası öğrencinin burslandırıldığı Türkiye Bursları; Türkiye'nin uluslararası eğitimin “merkez ülkelerinden” biri olmasında önemli bir rol oynamaktadır.

Bu alandaki çalışmalarımızla uluslararası öğrencilerin ülkemizdeki eğitimlerine başlamalarına ve başarıyla tamamlamalarına destek olurken, bir taraftan da bu öğrenciler ile ülkemiz arasındaki ilişkilerin mezuniyetlerinden sonra da devam etmesine vesile olacak çalışmalar da yürütmekteyiz.

Ülkemizde ağırladığımız, aramızda ihlaslı bir kurbiyetin, samimi bir muhabbetin olduğu ve dünya genelindeki mevcudu 150 bini aşan Türkiye Mezunlarımızın iş dünyası, akademi, bürokrasi, medya, sağlık ve siyaset gibi alanlarda elde ettiği başarılar marifetiyle hem kendi memleketlerinin büyüme ve kalkınma süreçlerine hem de ülkeler arası münasebetlerin gelişimine verdikleri katkıları da yakından takip etmekte ve desteklemekteyiz.

Faaliyetleri ile bir anlamda kurumunuzun paydaşı olan Türk Devletleri Teşkilatı'nın yeniden yapılanması ve faaliyetlerinin kültürel, sosyal ve insani alanlarda artıdeğer kazanarak dünya gündemine oturmasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu, YTB'nin çalışmalarına nasıl yansıyor?

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) bünyesinde bulunan ülkeler ile aramızda kadim çağlara kadar uzanan bir kardeşlik ilişkisi mevcuttur. Karşılıklı muhabbetimiz, benzerliklerimiz ve paylaştığımız ortak miras, günümüz dünyası için büyük bir

YTB olarak bir diğer görev alanımızda müşterek bir tarihi ve kültürel tevarüs ettiğimiz kardeş topluluklarımıza matuf çalışmalardır. Soydaş ve akarba olarak tanımlanan bu topluluklarla aramızdaki ortak mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılması amacıyla yürütülen faaliyetler; akademik araştırmalardan yerinde burslandırmalara, Türkçe eğitim desteklerinden gençlere yönelik hareketlilik programlarına, sözlü tarih çalışmalarından anma etkinliklerine kadar geniş bir alana tekabül etmektedir.

Ülkelerimiz arasında var olan iş birliği ve dayanışma ilişkilerini, TDT üyelerinin başka ülkelerde yaşayan diasporalarını da kapsayacak şekilde genişleten faaliyetlerimiz, bu alanda sürdürülen “Kapasite Geliştirme Programları” ve “Diaspora Kurumlararası Tecrübe Paylaşımı Programları” ile kendini göstermektedir.

potansiyel taşımaktadır. .

Bu potansiyelin açığa çıktığı en önemli kurumlardan biri de hiç şüphesiz Türk Devletleri Teşkilatı (TDT)'dir. TDT'nin son yıllarda daha fazla etkinlik kazanmasından son derece memnunuz. TDT'yi, mevcut uluslararası sistem için söyleyecek sözü olan bir platform olarak görüyoruz. Daha ileri seviyelere ulaşmasını istediğimiz bu durumun hem TDT hem de üye ülkelere yönelik faaliyetlerimize yeni imkânlar kazandıracığını düşünüyoruz.

Bu minvalde TDT ile olan ortak faaliyetlerimizi de sahip olunan ortak mirasın muhteşemliğine uygun bir çeşitlilikte kültür ve sanattan diaspora alanına kadar çok geniş bir zeminde sürdürmekteyiz. Ülkelerimiz arasında var olan iş birliği ve dayanışma ilişkilerini, TDT üyelerinin başka ülkelerde yaşayan diasporalarını da kapsayacak şekilde genişleten faaliyetlerimiz, bu alanda sürdürülen “Kapasite Geliştirme Programları” ve “Diaspora Kurumlararası Tecrübe Paylaşımı Programları” ile kendini göstermektedir. Üye ülkelerin diasporadan sorumlu yetkili kişilerinin düzenli olarak bir araya geldikleri toplantılar, Türk dünyasının potansiyelinin diasporada ve diasporada yaşayan vatandaşlarımız arasında da kendini göstermesini amaçlamaktadır.

Son olarak geçtiğimiz sene Türk dünyası kültür başkenti seçilen Bursa'da TDT ile 2. Diaspora Forumu'nu düzenledik. Forum kapsamında üye ülkelerin diasporadan sorumlu bakanları, kurum başkanları, diasporadaki STK temsilcileri ve diaspora alanında çalışan akademisyenler ile bir araya gelerek ortak hedefler ve yeni projeler üzerinde çalıştık. Tüm bu temasları TDT ile mukim münasebetlerimizin derinleştiği zeminler oluşturması bakımından önemli buluyoruz.

YTB'nin dünya genelinde, İslam ülkelerinde ve soydaş Türk Devletlerinde yapmakta olduğu kültürel, sosyal, sanatsal ve insani çalışmaları sormak istiyorum size. Özellikle kültürel ve eğitsel alanlardaki çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

Türk dünyasına yönelik Başkanlığımızın çalışmaları, eğitim ve kültür alanında yoğunlaşmaktadır. Özellikle önem verdiğimiz husus ise, Türk dünyası ile aramızdaki bu ortak kültür mirasının günümüz şartlarına uygun bir biçimde yeni nesillere aktarılabilmesidir. Bu nedenle, ilgili her bir ülkenin gençlerine yönelik çeşitli kapsamlarda eğitim çalışmaları yürütülmektedir.

Türkiye Bursları programı, Türk dünyası ile aramızda kurulan en güçlü bağlardan biridir. Bu program sayesinde Türk dünyasından başvuru kriterlerine haiz başarılı öğrenciler Türkiye'deki üniversitelerde arzu ettikleri bölümlerde okumak imkânına kavuşabilmektedirler. Böylece hem aramızdaki bağlar insanî ve somut bir zeminde güçlenmekte hem de Türk dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesine Türkiye olarak katkı sunulmaktadır.

Türkiye Bursları programı kapsamında çoğunluğu Orta Asya ülkelerinden olmak üzere her yıl 500'den fazla öğrenci ülkemizde eğitim almaktadır. 2012 yılından bugüne kadar bu ülkelerden burslandırılan uluslararası öğrenci sayısı ise 6.000'e yakındır. Kendi imkanlarıyla eğitim alanları da dahil ettiğimiz de Türk dünyasından sayıları 10.000'i bulan Türkiye mezunlarımızla mezuniyetlerinden sonra da ilişkilerimizi sürdürmekteyiz.

Azerbaycan ve Kazakistan'da var olan mezun platformu ve derneği aracılığıyla, bu ülkelerdeki Türkiye mezunları ile ortak faaliyetler yürütmekteyiz. Önemli bir kısmı ülkelerdeki mevcut Türkiye Mezun Dernekleri marifetiyle sürdürülen bu temasları daha geniş bir zemine yaymak için diğer ülkelerde de benzer mezun derneklerinin oluşumu süreçlerini de büyük bir memnuniyetle takip ediyor ve bu yöndeki gayretlerini destekliyoruz.

Bunun yanı sıra düzenli olarak hayata geçirdiğimiz kültürel hareketlilik ve gençlik programları, Türk dünyasından gençlerin Türkiye'deki kültürel mirasa, Türk kültürünün Anadolu'daki yansımalarına müşahitlik etmeleri için de önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu kapsamda düzenlenen etkinliklerden olan Avrasya Gençlik Okulu'na ve Türk Dünyası Genç Liderler Programı'na dâhil olan Türk dünyası gençleri, kariyerlerinde ve sosyal hayatlarında gerek duyacakları becerileri edinebilecekleri eğitimler alırken, bir yandan da dünya meseleleri hakkında tartışabilecekleri bir platform edinmektedirler.

Bunlarla beraber Türk dünyasına yönelik yaptığımız faaliyetlerde Türkçe dili ortak paydasında buluşabilmenin anlamını vurgulayacak desteklerimiz de önemli bir yer tutmaktadır. Türkçe eğitim materyalleriyle ilgili müşterek çalışmalar, mütercim yetiştirmeyi de kapsayan eğitim destekleri ve bu ülkelerde bulunan kütüphanelere gönderilen Türkçe eserler bu çalışmalarımızdan bazılarıdır.

Bunun yanı sıra düzenli olarak hayata geçirdiğimiz kültürel hareketlilik ve gençlik programları, Türk dünyasından gençlerin Türkiye'deki kültürel mirasa, Türk kültürünün Anadolu'daki yansımalarına müşahitlik etmeleri için de önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu kapsamda düzenlenen etkinliklerden olan Avrasya Gençlik Okulu'na ve Türk Dünyası Genç Liderler Programı'na dâhil olan Türk dünyası gençleri, kariyerlerinde ve sosyal hayatlarında gerek duyacakları becerileri edinebilecekleri eğitimler alırken, bir yandan da dünya meseleleri hakkında tartışabilecekleri bir platform edinmektedirler.

TDT üye ülkelerinin yaşanan depremde Türkiye için göstermiş olduğu desteği ve bu süreçteki TDT Ankara Zirvesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kahramanmaraş merkezli olarak yaşadığımız depremler büyük bir afetti ve bu afetin yaralarının sarılmasında diğer ülkeleri yanımızda görmek bizler için mutluluk vericiydi. Özellikle kardeş addettiğimiz Türk dünyası ülkelerinden depremin hemen ardından gelen taziye mesajları ve yardımlar, aramızdaki kardeşliğin samimiyetini bir kez daha gözler önüne serdi.

TDT Devlet Başkanlarının imza attıkları Ankara Bildirisi'nde vurgulanan Türkiye ile dayanışma mesajı TDT'nin kuruluşunda benimsediği hedeflere tam bir uygunluk göstermekteydi ve bizleri de müteşekkire bıraktı.

Bunun yanı sıra Türk dünyasında bulunan Türkiye mezunlarının, diğer ülkelerdeki mezunlarımız gibi bir araya gelerek ülkemizdeki depremzedeler için aynı ve nakdi yardımlar göndermiş olmalarının kalbimizdeki yeri bambaşkadır. Başkanlığımıza bu yönde mezunlarımızdan gelen talepler üzerine ve yine aralarında Türk Dünyasından hatırı sayılır sayıda Türkiye mezunumuzun da bizatihi destekleriyle oluşturulan "Ben de Varım" isimli deprem yardımı kampanyası da muhabbetimizin bu zor zamanlardaki tecessümünü gösteren bir dayanışma olması hasebiyle de ayrıca mühimdir.

Geçtiğimiz yıllarda tüm dünyada etkisini gösteren Kovid-19 salgını döneminde YTB olarak bizler de benzer bir dayanışma anlayışıyla salgından etkilenen Türk Dünyasından ülkelere yönelik "Türk Dünyası Kovid-19 İle Mücadele Eğitimi" vermiştik ve ülkemizde yaşanan deprem felaketinden sonra Türk dünyasından kardeşlerimizin de gösterdikleri bu dayanışma, münasebetlerimizin sadece kültür ve medeniyet havzasında bir müşterekliğin çok daha ötesinde bir maneviyat temeline oturduğunu da göstermiştir.

YTB'nin kısa, orta ve uzun vade de soydaş Türk Devletleriyle kültürel ve eğitsel alanlarda yapacağı çalışmalar var mıdır?

Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politika esasları doğrultusunda faaliyetler yürüten bir kurum olarak Başkanlığımız, ülkemizin kardeş addettiği Türk Dünyası ile var olan kadim ilişkilerini bundan sonraki süreçte de özellikle eğitim ve kültür alanları başta olmak üzere destekleyecek çalışmalarını sürdürecektir.

Devam etmekte olan faaliyetlerimizin nitelik ve nicelik olarak daha da geliştirilmesini planlamanın yansırı, özellikle gençlere yönelik faaliyetlere yoğunlaşmanın hem ilgili ülkelerin beşeri sermayelerine hem de ikili ve çok taraflı münasebetlere sağladığı uzun vadeli katkılar itibarıyla yararlı olacağını düşünmekteyiz. Örneğin,

yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarımıza yönelik gerçekleştirilen Gençlik Akademileri'ne, Türk dünyasından gençlerimizi de dâhil etmek üzere yaptığımız çalışmalar sürüyor. Benzer şekilde, Türk dünyasından gençlerimize Türkiye'deki kurum ve kuruluşlarda staj yapma imkânı vermek de gündemimizde.

Ayrıca akademik alandaki işbirliğimizin daha da canlanmasının ilişkilerimizin gelişmesinde hayati bir rol oynayacağı inancındayız. Belirtmek isterim ki, tüm bu planlarımızı TDT çatısı altında gerçekleştirmek, onları daha yararlı ve kapsayıcı bir hâle getirecektir. Son olarak Türkiye Bursları özelinde Türk Dünyasından başarılı uluslararası öğrencilere verdiğimiz destekleri sürdürmek ve her bir TDT üyesinde bir Türkiye Mezun Derneği kurulmasına önayak olmak, bu programdan elde ettiğimiz ortak faydanın artmasına vesile olacaktır.

Son olarak Türk Dünyasından saygın okurlarımıza iletmek istediğiniz dostluk ve kardeşlik mesajınız varsa, onu sormak isteriz?

Bildiğiniz gibi TDT Olağanüstü Ankara Zirvesi'nin tamamlanmasının ardından yaptığı açıklamalarında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Türk dünyasının önünde açılan yeni fırsat pencerelerini doğru değerlendirmemiz gerektiğini söylemiş; TDT'nin yeni bir ses, yeni bir nefes, yeni bir sinerji merkezi haline geldiğini belirtmişti.

YTB olarak bu vizyona yürekten inanıyor, imkânlarımız çerçevesinde yürüttüğümüz tüm faaliyetlerde bu vizyona uygun bir eğitim ve kültür altyapısı oluşturulmasına çalışıyoruz. Türk dünyası ülkeleri arasındaki ilişkiler asla sıradan olamaz.

Çünkü bizler, tarihi birikimi ve yazımı ortak, aynı dili konuşan ve dolayısıyla düşün dünyası ortak, acısını da muhabbetini paylaştığı samimiyetle paylaşan ve kültüründe, sanatında, geleneğinde, insanında aynı köklü medeniyetin yansımalarını taşıyan ülkeleriz. Bu sebeple geçmişimizdeki ortaklığın, geleceğimize de sirayet edecek olması aramızdaki münasebetlerin hem tabii sonucudur hem de arzu edilendir. Biz de YTB olarak buna katkı sağlayacak çalışmalarını bundan sonrada yürütmeye devam etmeyi bir faaliyet temennisinin ötesinde, tarihi bir vazife addetmekteyiz.

Business Türk ailesine de bu sayısında bizlere yer açarak Türk dünyasına ulaşma imkanı sağladığı için teşekkürlerimi sunuyorum. Keyifle ve ilgiyle takip ettiğimiz yayınlarının başarıyla sürmesini diliyorum.■

YTB olarak bu vizyona yürekten inanıyor, imkânlarımız çerçevesinde yürüttüğümüz tüm faaliyetlerde bu vizyona uygun bir eğitim ve kültür altyapısı oluşturulmasına çalışıyoruz. Türk dünyası ülkeleri arasındaki ilişkiler asla sıradan olamaz. Çünkü bizler, tarihi birikimi ve yazımı ortak, aynı dili konuşan ve dolayısıyla düşün dünyası ortak, acısını da muhabbetini paylaştığı samimiyetle paylaşan ve kültüründe, sanatında, geleneğinde, insanında aynı köklü medeniyetin yansımalarını taşıyan ülkeleriz. Bu sebeple geçmişimizdeki ortaklığın, geleceğimize de sirayet edecek olması aramızdaki münasebetlerin hem tabii sonucudur hem de arzu edilendir. Biz de YTB olarak buna katkı sağlayacak çalışmalarını bundan sonrada yürütmeye devam etmeyi bir faaliyet temennisinin ötesinde, tarihi bir vazife addetmekteyiz.

Enerji Bakanı Fatih Dönmez TEI'de üniversitelilerle bir araya geldi

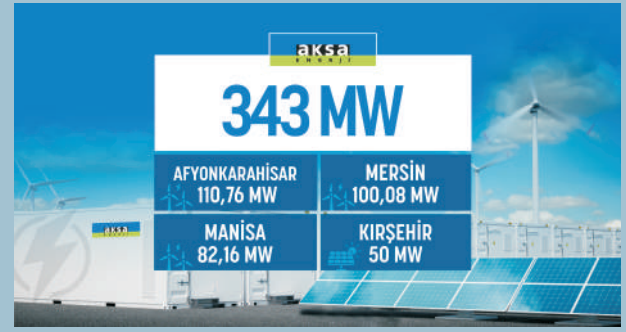
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, TEI'de ikincisi düzenlenen "Gençliğin Enerjisi TEI'de Buluşuyor" programında bu kez de üniversite öğrencileriyle bir araya geldi. Dönmez, TEI Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Osman Saim Dinç ve TEI Genel Müdürü Prof. Dr. Mahmut F. Akşit ile gençlerin merak ettiği soruları yanıtladı.

TEI'nin ev sahipliğinde ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün destekleriyle gerçekleşen etkinlik kapsamında, öğrencilere ilk olarak TEI yerleşkesi gezdirildi ve ülkemizin lider motor şirketinin geçmişten günümüze kat ettiği yol aktarıldı. Ardından Bakan Fatih Dönmez, TEI Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Osman Saim Dinç ve TEI Genel Müdürü Prof. Dr. Mahmut F. Akşit, Eskişehir'deki üç üniversiteden gelen öğrencilerle buluştu.

Bakan Dönmez, gençlere enerjide dışa bağımlı olmamanın önemini anlattı. TEI gibi kuruluşlar sayesinde dışa bağımlılığın azaldığını ifade etti. TEI Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Osman Saim Dinç ise gençlerin Türkiye'yi daha ileri götüreceğine vurgu yaptı. TEI Genel Müdürü Prof. Dr. Mahmut F. Akşit de çalışma hayatında yaşadığı tecrübeleri aktardı ve gençlere tavsiyelerde bulundu. Dönmez, Dinç ve Akşit konuşmalarının ardından gençlerin sorularını yanıtladı.

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, TEI'de ikincisi düzenlenen "Gençliğin Enerjisi TEI'de Buluşuyor" programında bu kez de üniversite öğrencileriyle bir araya geldi. Dönmez, TEI Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Osman Saim Dinç ve TEI Genel Müdürü Prof. Dr. Mahmut F. Akşit ile gençlerin merak ettiği soruları yanıtladı.

TEI'nin ev sahipliğinde ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün destekleriyle gerçekleşen etkinlik kapsamında, öğrencilere ilk olarak TEI yerleşkesi gezdirildi ve ülkemizin lider motor şirketinin geçmişten günümüze kat ettiği yol aktarıldı. Ardından Bakan Fatih Dönmez, TEI Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Osman Saim Dinç ve TEI Genel Müdürü Prof. Dr. Mahmut F. Akşit, Eskişehir'deki üç üniversiteden gelen öğrencilerle buluştu.

Aksa Enerji'ye 343 MW'lık yenilenebilir lisansı

Aksa Enerji, yüzde 100 bağlı ortağı Aksa Yenilenebilir Üretim A.Ş. tarafından Müstakil Elektrik Depolama Tesisleri'ne ilişkin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na (EPDK) gerçekleştirdiği başvurular kapsamında Kırşehir'de 50 MW kurulu gücünde depolamalı güneş enerji santrali ile Afyonkarahisar'da 110,76 MW kurulu gücünde depolamalı rüzgâr enerji santrali kurulumuna dair ön lisans hakkı aldı. Nisan ayı içerisinde Mersin'de 100,08 MW, Manisa'da 82,16 MW depolamalı rüzgâr enerji santrali kurulumu için ön lisans aldığını açıklayan şirketin Müstakil Elektrik Depolama Tesisleri için almış olduğu ön lisans kapasitesi 343 MW seviyesine ulaştı.

Aksa Enerji Türkiye'nin 4 farklı şehrinde kurulmak üzere yenilenebilir kaynaklardan depolamalı enerji santrali kurulumu için aldığı ön lisans kapasitesini 343 MW seviyesine taşıdı.

Aksa Enerji, yüzde 100 bağlı ortağı Aksa Yenilenebilir Üretim A.Ş. tarafından Müstakil Elektrik Depolama Tesisleri'ne ilişkin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na (EPDK) gerçekleştirdiği başvurular kapsamında Kırşehir'de 50 MW kurulu gücünde depolamalı güneş enerji santrali ile Afyonkarahisar'da 110,76 MW kurulu gücünde depolamalı rüzgâr enerji santrali kurulumuna dair ön lisans hakkı aldı.

Nisan ayı içerisinde Mersin'de 100,08 MW, Manisa'da 82,16 MW depolamalı rüzgâr enerji santrali kurulumu için ön lisans aldığını açıklayan şirketin Müstakil Elektrik Depolama Tesisleri için almış olduğu ön lisans kapasitesi 343 MW seviyesine ulaştı.

Türkiye'nin 4 farklı şehrinde kurulacak depolamalı rüzgâr ve güneş santralleri için alınan ön lisanslar hakkında açıklamada bulunan Aksa Enerji yetkilileri, "Sürdürülebilir Yüksek Büyüme" stratejisi doğrultusunda üretim portföyünde kaynak çeşitliliğine önem verdiklerini ve şirketin 2030 hedefleri kapsamında hem Türkiye hem de yurt dışında yenilenebilir enerji teknolojileri ve enerji dönüşümü odaklı projeleri yakından takip ettiklerinin altını çizdi.

Bir allomaizidan: Ota yurtda Aziz Sanjar bilan 7 kun

Kapak
Dosyasi

Haber-Analiz:
Muhammed Ruzubay

30 yillik jurnalistlik faoliyatim davomida ko'plab **“1-raqamli inson”**larni kuzatdim va jamiyatlarni boshqaradigan **“Eng nufuzli”** shaxslar bilan intervyular o'tkazdim. **Bill Clinton, Papa Beneditus, Gorbachyov, Nursulton Nazarboyevlar** men faoliyatini kuzatgan **“1-raqam”**lilardan bir nechtasi xolos. **Ian Dallas, Chingiz Aytmatov, Jean Luc Marionlar** men **“maxsus intervyu”** qilish imkoniyatini qo'lga kiritgan mashhur insonlardan bir nechtasi...Ular orasida men uchun "eng maxsus" bo'lgani esa o'tgan oy O'zbekistonda amalga oshirildi. Nobel mukofotiga sazovor bo'lgan olim, ulug' donishmand **Aziz Sanjar**ni 1 hafta davomida kuzatish sharafiga va o'ziga xosligini anglash hamda ushbu tashrif ta'surotlarini satrlarga to'kib, tarixga muhrlash zarurligini his qildim...

Aziz Sanjar...o'zining yangi ilmiy tadqiqoti bilan Turkiya Respublikasining 100 yillik va turkiy davlatlarning 30 yillik tarixida Nobel mukofotiga sazovor bo'lgan birinchi Turk olimi sifatida tarixda nom qoldirgan inson. Aziz Sanjar, faqatgina bu emas, albatta. Aziz Sanjar, Janubiy sharqning qaqragan, qoloq hududi Mardin Savurdankiyishga poyabzali ham bo'lmagan, o'qish-yozishdan xabarsiz bir oilaning 8 farzandidan biri sifatida, “qashqirlar davrasi” tashkil qilingan, raqobat shafqatsizligi tillarda doston bo'lgan Amerikada "barcha zamonlarning eng buyuk muvaffaqiyatiga" erishgan, "bizdan" biridir. Insonko'p imkon, ko'p

pulga ega mashhur, nufuzli oiladan bo'lmasa ham "shaxsiy tarixini/taqdirini yoza olishi" mumkinligini isbotlagan ism.

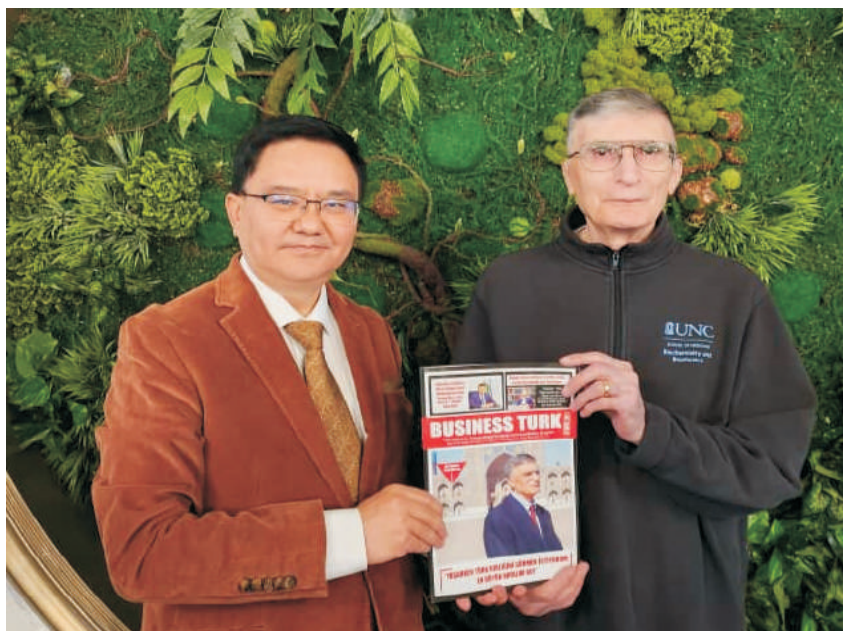
Aziz Sanjar, shunchaki “bular” ham emas. Ayniqsa, ushbu satrlar muallifi va men kabi “dunyoqarash”ga ega bo'lganlar uchun alohida xususiyati bilan yana-da ko'p “ahamiyat va o'ziga xos salobat”ga egadir: Tarixga o'z muhrini qo'ygan, 16 ta buyuk imperiyaga asos solgan, ko'plab buyuk daholar, ilm-fan va ma'naviyat gigantlarini tarbiyalagan, "Buyuk turk millati"ning qadrlil a'zosi bo'lish va “turk dunyoqarashi”ning eng mukammal namunasi, balki Aziz Sanjar fikrlarida mujassamlashgandir. U har doim ta'kidlaganidek, *“Ajdodlarimiz 400 yildavomida ilm-fan sohasida yetakchilik qilganini”* juda yaxshi anglagan olimdir.

Ha, Aziz Sanjar, buyuk bir “Turk millatparvari”...U har doim turkiylarning dunyoni asrlar davomida faqat urushlar bilan emas, balki ilm-fan va tafakkur bilan boshqarganligini ta'kidlaydi va so'zlarini shunday davom ettiradi: *“Haqiqiy ilm-fanni egallash orqali kuchga erishish va qudratli bo'lish mumkin. Ilm-fanga sarmoya kiritmasdan, ilm-fanni o'rganmasdan dunyoda o'z so'zingizga ega bo'la olmaysiz.”*

Aziz Sanjar bilan 7 kun

U yozgan muvaffaqiyat tarixi, Nobel mukofotlari bilan taqdirlangan ilmiy izlanishlari va bizga nur sohadigan "Turklik tuyg'usi" bilan millionlab qablarda taxt qurgan prof.dr. Aziz Sanjar ustozimiz bilan otayurt O'zbekistonda 7 kun davomida bo'lish sharafiga muyassar bo'ldim.

Ha, Aziz Sanjar, buyuk bir “Turk millatparvari”...U har doim turkiylarning dunyoni asrlar davomida faqat urushlar bilan emas, balki ilm-fan va tafakkur bilan boshqarganligini ta'kidlaydi va so'zlarini shunday davom ettiradi: *“Haqiqiy ilm-fanni egallash orqali kuchga erishish va qudratli bo'lish mumkin. Ilm-fanga sarmoya kiritmasdan, ilm-fanni o'rganmasdan dunyoda o'z so'zingizga ega bo'la olmaysiz.”*

Aziz Sanjar bilan yurish

29-aprel 5-may kunlari Turkiy dunyodagi yagona Nobel mukofoti sovrindori olim prof.Aziz Sanjar, O'zbekiston safarida bo'ldi. Ustozning o'z so'zlari bilan aytganda, "O'zbekiston: Samarqand va Buxoroni qadamma qadam kezib chiqdi."

Bu avval hech bir jurnalist va olimganasib qilmagan imtiyozdir...Muhtaram oqsoqol Aziz Sarjar ustozga va men bilan qalbdan birga bo'lgan Samarqand davlat universitetiga, xususan ilm insoni, O'zbekistonning nufuzli olimlaridan prof.Jo'liboy Eltazarovga chuqur minnatdorchiligimni bildirgan holda firklarimni davom ettirmoqchiman.

Ha, har bir kuni, soati, hatto daqiqasi "Aziz Sanjarning donishmandligi" bilan muborak bo'lgan 7 kun...Ehtimol, mening 30 yillik kasbiy faoliyatimdagi eng hayajonli, eng sermahsul va, albatta, eng sharafli kunlar.

Aziz Sanjar bilan yurish
29-aprel 5-may kunlari Turkiy dunyodagi yagona Nobel mukofoti sovrindori olim prof.Aziz Sanjar, O'zbekiston safarida bo'ldi. Ustozning o'z so'zlari bilan aytganda, "O'zbekiston: Samarqand va Buxoroni qadamma qadam kezib chiqdi."

Aziz Sanjar Samarqandda 6 kun qoldi. Samarqandda bo'lgan paytida Registon maydoni, Siyob bozori, Ulug'bek rasadxonasi, Hz.Xizir, Xo'ja Ahror Vali ziyoratgohlari va

tarixiy muzeylar, Go'ri Amir va Temur tug'ilgan hudud Shahrisabzni ziyorat qildi.

Ustoz, Buxoroga ham poyezdda yo'l oldi va bir kecha u yerda tunab, mashhur so'fiy Shoh-i Naqshbandiy maqbarasini ziyorat qildi.

Buxoroda Lab-iHovuz va Ibn Sino tug'ilgan Afshonadagi muzeyga ham tashrif buyurib, mas'ullardan ma'lumotlar oldi.

30 yil davomida "Turk dunyosini yorituvchi bir muxbir-Turkistonlik bir turk fuqarosi, jurnalist" sifatida men ham ustozning ushbu tashrifida unga hamrohlik qilish sharafiga muyassar bo'ldim.

Albatta, meniki shunchaki "sayohat hamrohligi" emas edi. Ustozimizning uzoq va keng qamrovli "O'tayurt sayohati" da biz "Ko'ngil safari" ni amalga oshirdik.

Aziz Sanjar bilan Samarqand va Buxoroga bir necha yuz kilometr lab davom etgan sayohatimiz, uzoq soatlardir yurishimiz, ayni paytda Turk-Islom ilmida aytilganidek, "Safari botin" shaklida o'tdi: zero, Turk dunyosining qadim madaniyat va manaviyat markazlari bo'lgan Samarqand va Buxoroni, "turkiy dunyoning eng Buyuk olimi" Aziz Sanjar bilan birga ziyorat qilish, odatdagi safarlardan bo'lishi mumkin emas edi.

Aslida, shunday ham bo'ldi. Ustoz

o'zining odatdagi kamtarligi bilan ko'p gapirmagan bo'lsa-da, yuz qiyofasidan, imo-ishoralaridan mamnunligi, tarixiy va ma'naviy inshootlarga hayratomuz boqishlari bilan kerakli "xabar" ni berdi, shuningdek, men bu safarda "donishmandni kuzatish" deb atash mumkin bo'lgan "intellektual sayohat" ning o'ziga xosligini his qildim...

O'tayurt sayohatida "Aziz Sanjar bilan 7 kun", ilgari hech bir jurnalist va olimga nasib bo'lmagan. Ushbu "juda ajoyib tadbir" ni yorituvchi imtiyozli/sharafli sayohat uchun avvalo, **Aziz Sanjar** ustozga, O'zbekiston davlatiga, O'zbekiston Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga, hurmatli vazir **Ibrohim Abdurahmonovga**, Samarqand davlat universitetiga, hurmatli rektor **prof.Rustam Xolmurodovga**, prorektor **prof.Akmal Axadovga**, Ipak yo'li madaniy meros xalqaro universiteti birinchi prorektori **prof.Jo'liboy Eltazarovga** va safarimizning "Ma'naviyat oqsoqollari" bo'limidagi 2-kunida bizga hamrohlik qilib, bu qadrli olimlar va Allohning do'stlari haqida qimmatli ma'lumotlar bergan GAYE jang'armasi boshlig'i janob **Mehmet Akshitga**, O'zbekiston bilan ilmiy hamkorlik qilish uchun tashrif buyurib, ziyoratga qo'shilgan TUBITAK Prezidenti janob **prof.Hasan Mandalga**, yaqin munosabatda bo'lgan Turkiya Bosh konsuli janob **Solih Janerga** minnatdorchilik bildirdim.

Aziz Sanjar 3 sohaning "Yuksak nomi" sifatida tarixda qoladi

Aziz Sancar butun dunyo insonlari uchun 2 jihatdan, turk dunyosi uchun 3 jihatdanahamiyatli nomdir:

Aziz Sanjar butun dunyoga "pastdan yuqoriga ko'tarilgan muvaffaqiyat hikoyasi" va "Nobel mukofotini olgan olim" sifatida murojaat qiladi. "Buyuk turk millatparvari - vatanparvar shaxs" sifatida esa dunyodagi 300 millionni topgan, tarixdagi eng qadimiy irqlardan biri bo'lgan biz turklarga...

Albatta, meniki shunchaki "sayohat hamrohligi" emas edi. Ustozimizning uzoq va keng qamrovli "O'tayurt sayohati" da biz "Ko'ngil safari" ni amalga oshirdik. Aziz Sanjar bilan Samarqand va Buxoroga bir necha yuz kilometr lab davom etgan sayohatimiz, uzoq soatlardir yurishimiz, ayni paytda Turk-Islom ilmida aytilganidek, "Safari botin" shaklida o'tdi: zero, Turk dunyosining qadim madaniyat va manaviyat markazlari bo'lgan Samarqand va Buxoroni, "turkiy dunyoning eng Buyuk olimi" Aziz Sanjar bilan birga ziyorat qilish, odatdagi safarlardan bo'lishi mumkin emas edi.

Aziz Sanjarning izohsiz va qat'iy jumlasini aniq: *“Turkiy olamning birligini ko'rishni istayman. Bu mening bolaligimdan beri birinchi orzuim...”* Ustoz, eng katta orzusi qisman amalga oshayotganini ko'rish baxtiga ham muyassar bo'ldi.

Aziz Sanjar, ko'p marta qayd etilganidek, Mardinning Savur tumanidagi bir qishloqda tug'ilib o'sgan, qashshoqlik va yoqsillikni boshdan kechirgan, ammo uning doimiy orzusi bo'lgan "Insoniyatga xizmat qilish" g'oyasini p'latdek irodasi va tirishqoqligi bilan "haqiqat"ga aylantirgan bir azmdir.

Sanjarning: *“Yozda poyabzal kiyish imkoniga ham ega emasdik”*, degan muhitdan chiqib, 1982-yilda amalga oshirgan ilmiy izlanishlari bilan ensiklopediyalarga kirishi, dunyoning qaysi qismidan bo'lishidan qat'i nazar, qaysi din, qaysi irqdan va jinsdan bo'lsa-da, butun insoniyat uchun so'nmas "Ilhom" manbayi bo'ldi.

Aziz Sanjarning qat'iyat bilan, tirishqoqlik bilan izlanishi orqali "Nobel ilmiy mukofoti" bilan taqdirlanishi, "ilm-fanni rivojlantirish"ni istagan yoshlar va uning yo'lida yurishni istagan yosh olimlar uchun ajoyib "namuna" bo'ldi. Sanjarning "men Nobelni qo'lga kiritish uchun ishlamadim, izlanishlarim menga Nobel berdi" degan so'zlari, mening fikrimcha, minglab so'zlar bilan ifodalanadigan juda chuqur "haqiqatlarni" jamlaydigan so'zlardir.

Va Aziz Sanjar deganda aqlga keluvchi ilk tushuncha, uning tillarda doston "Millatparvarligi"dir... Sanjar ustoz, ilminsoni. Laboratoriyada o'rgangan va tadqiqot olib borgan ishlari bilan muvaffaqiyatga erishgan haqiqiy olim, oqil inson. Albatta, shu nuqtayi nazardan qaraganda, ustozning "millatparvarligi" ham o'ziga xos, alohida xususiyatga ega: Ustoz shiorchi emas, balki oyog'i yerda turgan millatparvar va vatanparvarlik fikriga ega.

Aziz Sanjarning izohsiz va qat'iy jumlasini aniq: *“Turkiy olamning birligini ko'rishni istayman. Bu mening bolaligimdan beri birinchi orzuim...”* Ustoz, eng katta orzusi qisman amalga oshayotganini ko'rish baxtiga ham muyassar bo'ldi.

O'z yurti Turkiyadan tashqari, u Ozarbayjon, Qirg'iziston, Qozog'iston, Ozarbayjon va ayniqsa O'zbekistondan, ya'ni "Turk

dunyosi"dan ko'rgan buyuk muhabbat, e'tibor va hurmat, so'z bilan ta'riflab bo'lmas darajada keng qamrovli, iliq va samimiydir.

Ushbu satrlarni yozishda, Aziz Sanjar ustozning *“TURKSOY turizm dunyosi madaniyat elchisi”* ekanligi haqida xabar topdim. Bu ramziy, sharaflif sifat ustozga juda munosib edi.

Bu yangilik butun turk dunyosiga ko'tarinki ruh, motivatsiya va g'ayrat qo'shishiga qat'iy ishonaman. Zero, Aziz Sanjar, turk dunyosida juda sevimli ism. Men ustoz bilan

o'tkazgan 7 kunlik sayohat, safar va tadbirlar davomida ushbu "buyuk sevgi ummoni"ga yaqindan guvoh bo'ldim.

“Muvaffaqiyatning yagona shartini bilaman, u ham bo'lsa tinimsiz mehnat”

Turkiya Respublikasining 100 yillik va turk davlatlarining 30 yillik tarixida ilmiy tadqiqotlari bilan Nobel mukofotiga sazovor bo'lgan yagona shaxs sifatida o'z nomini zarhal harflar bilan tarixda qoldirishga muvaffaq bo'lgan Aziz Sanjar, bu borada yuz minglab yoshlar uchun ideal va ilhom manbayidir...

Xo'sh, Aziz Sanjarning *“muvaffaqiyat siri”* nima? O'qish va yozishni ham bilmaydigan bu bechora bola, qanday qilib millionlab raqobatchilarni ortda qoldirib, "ulkan muvaffaqiyat hikoyasining qahramoni" bo'ldi?...

Qanday qilib Mardin Savurdan chiqqan bu Onado'li bolasi "qashqirlar davrasi"dagi AQShda oyoqqa turib, Nobel mukofotiga erishdi?

Bu savollar juda muhim...

Ayniqsa, bu tuproqlar va turkiy dunyoda "yangi Aziz Sanjarlar" yetishib chiqishi uchun, hamma joyda so'raladigan, javoblarkutiladigan, filmlar, hujjatli filmlar, kitoblarga mavzu bo'ladigan savollar...

Aziz ustoz: *“Men muvaffaqiyatga erishishning yagona shartini bilaman, u ham bo'lsa qattiq mehnat qilishdir. Men ko'p mehnat qildim. Ko'p mehnat qilishni tavsiya etaman”*, dedi u. Biz birga o'tkazgan 7 kun davomida bergan har bir savolimga shu so'zlarni qayta-qayta takrorladi. Ushbu qisqa jumla *“Aziz Sanjarning muvaffaqiyat siri”*dir...

Yana bir bor takrorlaylik: *“Men muvaffaqiyatning yagona mezonini bilaman va bu qattiq mehnat qilishdir. Men ko'p mehnat qildim. Sizga ham ko'p mehnat qilishni tavsiya qilaman.”*

Shunday ekan, Aziz Sanjar yo'lidan yurishni istagan va uni "Namuna" qilmoqchi bo'lganlar qilishi kerak bo'lgan ish aniq: Tinimsiz mehnat qiladilar...

Aziz Sanjardek, maqsadlarini qat'iy qo'yadilar...

Aziz Sanjarning qat'iyat bilan, tirishqoqlik bilan izlanishi orqali "Nobel ilmiy mukofoti" bilan taqdirlanishi, "ilm-fanni rivojlantirish"ni istagan yoshlar va uning yo'lida yurishni istagan yosh olimlar uchun ajoyib "namuna" bo'ldi. Sanjarning "men Nobelni qo'lga kiritish uchun ishlamadim, izlanishlarim menga Nobel berdi" degan so'zlari, mening fikrimcha, minglab so'zlar bilan ifodalanadigan juda chuqur "haqiqatlarni" jamlaydigan so'zlardir.

Mustaqillikning 30 yilini ortda qoldirib, Shavkat Mirziyoyev “3-Renesans” deb atagan “Yangilanish” siyosatida ilm-fanga alohida ahamiyat berilmoqda. Chunki Mirziyoyev ham, O'zbekiston ilm ahli ham buni juda yaxshi biladi. Aziz Sanjarning 3 marotaba O'zbekistonga tashrif buyurib, 7 kun ziyorat etishida men ham ozgina hissa qo'shdim. Zero, "Aziz Sanjar turk dunyosi bilan uchrashadi" deb yuragim hapqirdi va ustozning fikrlarini bu satrlar orqali yuz minglab o'quvchilarga yetkazish mening eng oliy maqsadlarimdan biri edi.

Har kun 18 soat ishlaydilar...

50 universitetga murojaat qilib 48 tasidan rad javobi olib, yiqilmaydilar va nihoyat 2 universitetdan “Kelib boshlang” javobini olib, keyingi boshqichda “Boshqa joyga ketishingizni xohlamaymiz” deyidigan “porloq muvaffaqiyat”ga erishadilar...

Nobel uchun ishlamadim, tadqiqotlarimmenga Nobel olib keldi

Maqolamiz boshida keltirilgan ustozning “Men Nobel olish uchun ishlamadim, tadqiqotlarim menga Nobel olib keldi.” degan jumllarini yana bir bor takrorlash va ushbu jumlada urg'u berilgan “maqsad”ga e'tibor qaratmoq chiman. Maqsadli, qimmatli va ilmiy metod bilan asoslangan ilmiy tadqiqotni “ishning asosi”ga joylagan bu jumla, quloqlarga halqa bo'lishi kerak. Tadqiqotlar uslub bilan va "dalillangan holda" amalga oshirilganda, mukofoti ham tabiiy tarzda keladi.

Aziz Sanjar ushbu “Universal

qoida”ga e'tibor qaratishni istaydi...

Turk dunyosidagi eng katta qiziqish O'zbekistondan ko'rilmogda

Aziz Sanjar, yuqorida aytib o'tganimizdek, OtayurtMarkaziy Osiyo Turk davlatlarida katta mehr ko'rsatilgan, hurmat va e'tibor qilinadigan ism. Lekin, ustozga eng ko'p O'zbekiston e'tibor qaratmoqda. Buning sababini Aziz Sanjar ustozning O'zbekistondagi “qadimiy meros”ga bo'lgan cheksiz muhabbatining aksi deyish mumkin.

Ha, Aziz Sanjar O'zbekistonni juda yaxshi ko'radi, chunki u O'zbekistonni "qadimgi turk ilmining markazi"deb biladi. Buni tashrif vaqtida bizga quyidagicha izohladi: “Bu yerlar 400 yil davomida ilm-fan markazi bo'lib kelgan. Ulug'bek, Ibn Sino va boshqalar ilmida yorqin mayoqlar yoqishdi. Agar ular bugun hayot bo'lganda edi, shubhasiz, ularning barchasi Nobel mukofotlarini olgan bo'lar edi. Mening O'zbekistonga, Samarqandga, Buxoroga bo'lgan muhabbatim shundandir.”

Ustoz menga bergan intervyusida va ushbu sahifalarda “**Muqova intervyusi**” sifatida nashr etiladigan suhbatda: “Men ishonamanki, bir kun kelib ilm mash'ali, yana bu tuproqlarda alangalanib insoniyatni yoritadi” deydi.

Mustaqillikning 30 yilini ortda qoldirib, Shavkat Mirziyoyev “3-Renesans” deb atagan “Yangilanish” siyosatida ilm-fanga alohida ahamiyat berilmoqda. Chunki Mirziyoyev ham, O'zbekiston ilm ahli ham buni juda yaxshi biladi. Aziz Sanjarning 3 marotaba O'zbekistonga tashrif buyurib, 7 kun ziyorat etishida men ham ozgina hissa qo'shdim. Zero, "Aziz Sanjar turk dunyosi bilan uchrashadi" deb yuragim hapqirdi va ustozning fikrlarini bu satrlar orqali yuz minglab o'quvchilarga yetkazish mening eng oliy maqsadlarimdan biri edi. Ustozning roziligi bilan buni Samarqand davlat universitetida amalga oshirish imkoniyatiga ega bo'ldik. “Aziz Sanjar stipendiyasi”, “Aziz Sanjar instituti” kabi tushuncha va fikrlar men O'zbekistonga tavsiya qilgan, iltimos qilgan va talqin qilgan ishlar edi. Anglaganimdek, ular allaqachon boshlashgan va men ham qayta-qayta takrorlab, matbuot orqali yoritib borishim bilan ishlar yana-dajadallashdi. Shukrlar bo'lsinki, bu orzumiz yuksak darajada amalga oshdi.

Samarqand Davlat universiteti rektori Rustam Xolmurodovga ushbu tashrif uchun kecha-yu kunduz qilgan mehnatlari uchun alohida minnatdorchilik bildiraman va men uchun ma'naviy qiymati beqiyos bo'lgan ikkita qimmatbaho medal bilan taqdirlanganim uchun ta'riflab bo'lmaydigan darajada sharaf bilan vatanimga qaytdim. Ushbu tashrif doirasida O'zbekiston Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri Abdurahmonov ustozni ziyorat qilib, fikr almashdilar. Samarqand davlat universitetida “Aziz Sanjar stipendiyasi” va “Aziz Sanjar biokimyo laboratoriyasi”ning ochilishi shaxsan Aziz Sanjarning o'zi tomonidan amalga oshirildi. Laboratoriya “Institut”ga aylantirilishi e'lon qilindi.

Aziz Sanjar ushbu sayohat va tadbirdan katta mamnuniyat bilan qaytdi. Safarning har bir bosqichida ustozning ko'zlaridagi baxt uchqunlariga qayta-qayta guvoh bo'ldim va albatta ustozimizning bu mamnuniyatidan kuch, baxt, sharaf va g'ururni his qildim.

Ilmni, fanni, olimni "qadrlash", sadoqatimizni bildirish uchun u yerda bo'ldik va tarixda kichik, ammo samarali, mazmunli bir sahifa qoldirish sharafiga muyassar bo'ldik.

Sababchi bo'lgan barcha rahbarlarga va mas'ullarga o'zimizning cheksiz minnatdorchiligimni bildiraman.■

Turk tilidan R.Ruzmanova tarjimasida

TÜRK DÜNYASI'nın 6 Dilli, 6 Ülkeye hitap eden tek İş-Ekonomi Dergisi.

Online Abonelik:
www.businesssturkdergisi.com

Toplam 200 milyon nüfus, 4,5 milyon kilometrekare coğrafya, yıllık 700 milyar Dolar'lık ticaret hacmi... Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan arasında "İş-Ekonomi İletişim Dergisi" olarak yayın hayatına devam etmekte olan **Business Turk**, Kapak Konuları, Haberleri, Röportajları, Yazarları, milyona ulaşan VIP Okur kitlesi ile ilişkileri geliştiriyor, gündem oluşturuyor ve takip ediliyor. Türkiye ve Türk Dünyasının İş-Ekonomi gündemine vakıf olmak için abone olunacak, arşivlenecek İş-Ekonomi dergisi...

ABONE FORMU

Adı, Soyadı.....Kurum Adı.....

Adresi, İrtibat Bilgileri.....

Fatura Bilgileri.....

Abonelik türü(Kişisel-Kurumsal) başlangıç-Bitiş tarihi/sayıları.....

Toplam Abonelik bedeli, varsa Kurumsal İskonto oranı.....

Ödeme şekli (Banka havalesi, makbuz karşılığı nakit, kredi kartı).....

**Dergimizin beher adedi 100 TL, Yıllık Abonelik Bedeli, 6 sayılık 600 TL'dir. 10 adedi geçen "Kurumsal Abonelik"lerde %20 iskonto uygulanır. Kurumsal abonelik Bedellerinin, 30 gün içinde ödenmesi gerekmektedir.*

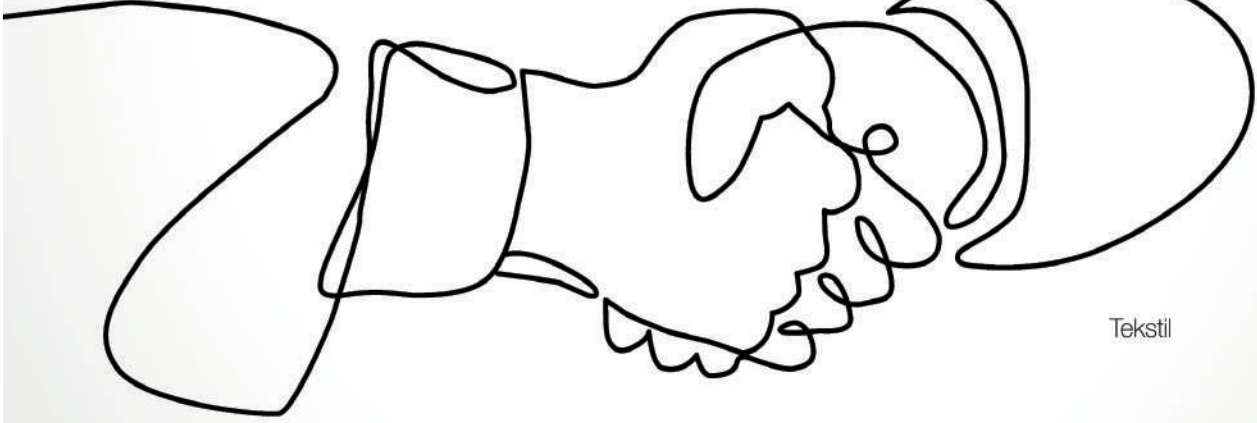
Banka Bilgileri: Artıbir Grafik, Yayıncılık, Reklam ve Ticari Danışmanlık İşletmesi.

Ahmet AKÖREN, Kuveyt Türk Katılım Bankası-Etlik Ankara Şb.İBAN No:TR260020500009401142200001

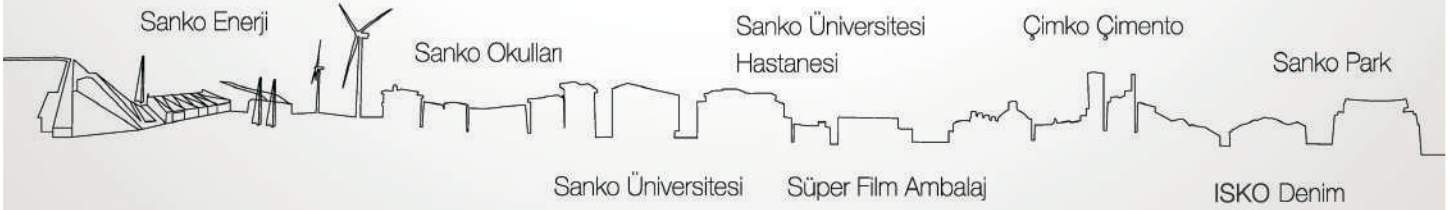
BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ

Türkiye'nin önde gelen sanayi kuruluşlarından biriyiz. Bir asrı aşan başarılı geçmişimizle geleceğe güvenle bakmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Farklı sektörlerde, binlerce çalışanımızla üretip, 100'ü aşkın ülkeye ihracat yapıyoruz, her adımda daha güzel bir Türkiye hedefi ile ilerliyoruz.

Tekstil

@/sankoholding f /SANKO Holding A.Ş.
/Sanko Holding in /sankoholding
www.sanko.com.tr

TÜRKİYE'NİN

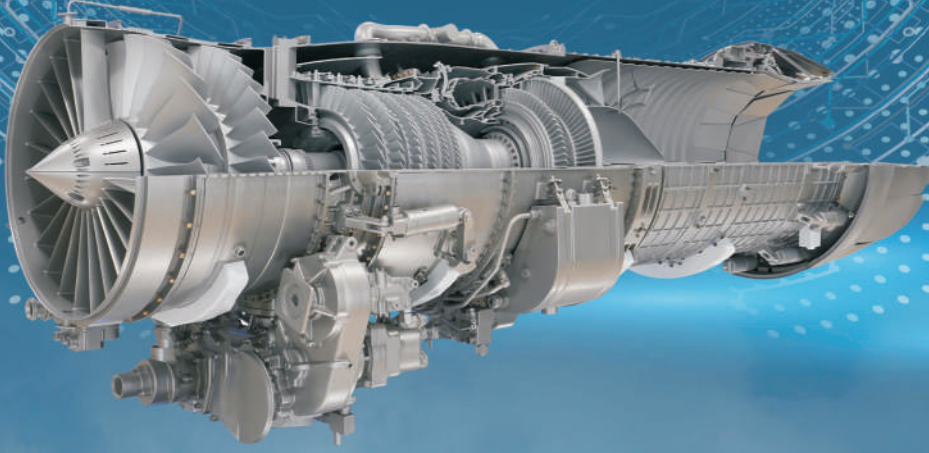
Milli İletişim Gücü

ULAK
HABERLEŞME A.Ş.

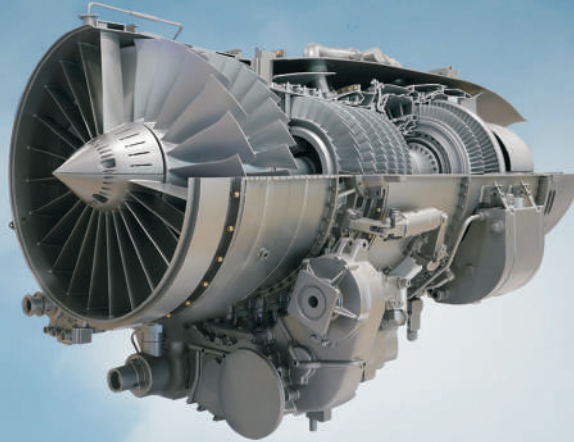
LEADER ENGINE COMPANY IN TÜRKİYE

TEI-TF10000

TEI-TJ300

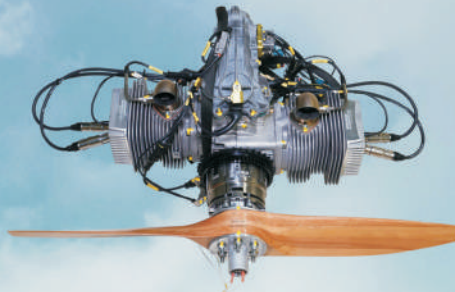
TEI-TF6000

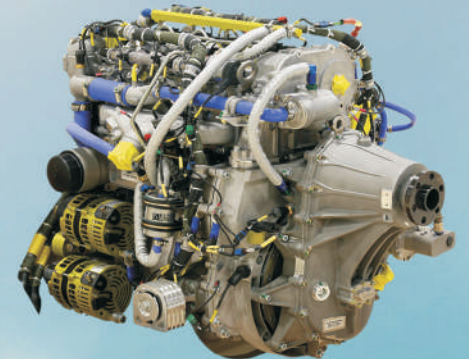
TEI-TJ90

TEI-TS1400

TEI-PG50

TEI-PD170